

KERSTSPECIAL 2016

DE MOOISTE VERHALEN VAN 2016

Het Is Koers!

**KERSTSPECIAL
2016**

**de beste
wielerverhalen
van 2016
van liefhebbers
voor liefhebbers**

Alle verhalen in deze bundel verschenen eerder op
www.hetiskoers.nl

© 2016 Het Is Koers

Samenstelling © [Sander Peters](#)
Vormgeving © [Tom Enthoven](#)
Foto omslag © [Jesper Grundahl](#)

VOORWOORD

Tijdens de donkere winterdagen, in afwachting van de feestdagen, is er niets mooier dan languit op de bank of in de luie stoel terug te blikken op het bewogen wielerjaar 2016.

Het was het jaar waarin Wout Poels de oude Wout Poels hervond, waarin Steven Kruijswijk tot grote hoogtes steeg en zich diep in Italiaanse dalen stortte, waarin Tom Dumoulin prijzen miste en daardoor andere prijzen greep. (Of was het nou andersom?) En een jaar waarin Robert Gesink zichzelf en de wereld roerde met een prachtige zege in de Vuelta a España.

Maar ook een wielerjaar vol tuimelingen, botsingen en aanrijdingen met glibberende en glijdende motoren die het peloton teisterden. Het recent ontwaken van serie-pechvogel Stig Broeckx uit een diep coma is een schamel lichtpunt in de duistere leegte die achterbleef na het overlijden van Antoine Demoitié.

En dan waren er nog de titelprolongatie van de ideale wereldkampioen Peter Sagan, de verbanning van 'motormeisje' Femke Van den Driessche en de wandeling van Chris Froome over de flanken van de Mont Ventoux.

Kortom: een wielerjaar vol ups en downs dat wederom door vele pennen is omschreven. In deze bundel vind je een selectie van de beste, mooiste en meest indrukwekkende verhalen die in het afgelopen jaar op HetIsKoers.nl verschenen. Dus zak lekker onderuit, laat die fietstrainer heel even voor wat hij is en geniet van dit kerstkado vol wielergenot.

Het Is Koers wenst je fijne feestdagen en een prettig, gezond en veilig wielerjaar 2017 toe.

– Tom Enthoven –
– Sander Peters –

Inhoudsopgave

Colofon

Voorwoord

De droom van Jesús

Arnaud Coyots fatale decompressie

Hier geldt de Omerta

Vol van Breukink

Een kwade droom

De weelde van het Nederlandse wielrennen

Let op de Afrikanen, ze hebben ‘het’!

Toeters, bellen en confetti: 10 jaar Operacion Puerto

Doe die fietscomputer weg en ga gewoon fietsen

Stig

Wim Daniëls: een korte carrière

Le chemin du temps perdu

Wout Poels is een klootzak

A Tombeau ouvert

Waar is de Tour?

De Styrkeprøven; 543 kilometer fietsen van Trondheim naar Oslo

Had Eddy Schurer maar een oortje gehad

De zwanenzang van Miguel Indurain

De mentale veerkracht van Annemiek van Vleuten

De grootste niet-winnaar uit het peloton

Tour de Trump: een Tour vol schandalen

De man op het muurtje

Bij het afscheid van Edgar Sorgeloos

Omerta richt meer schade aan dan boek Thomas Dekker

Antoon Coolen en het wielervedrennen

Dankwoord

De droom van Jesús

door: Jasper De Kinkelder

Ergens tussen de Molenberg en Horebeke, op de dag van de Hoogmis, ontmoette ik Jesús Herrada López. De jonge Spaanse renner had mij nodig en ik hielp zo goed ik kon. Hij oogde vermoeid. Hij had het koud. Alleen het Movistar-groen was nog levendig in het grauwe Vlaamse land. Vier dagen later verscheen hij gelukkig gewoon aan de start van de Scheldeprijs. Een illusie armer wellicht, een ervaring rijker misschien. Hij werd 55ste. Het was zijn beste prestatie in het ijzige begin van 2013. Het was de enige voorjaarsklassieker die hij uitreed dat jaar.

Er bleef een droom achter toen hij langzaam bij mij wegpeddelde op de Broekestraat. Want de wedstrijd verlaten, net na de Molenberg, dat geeft een knauw, een knak, een barstje op zijn minst. Dat was zeker 70 kilometer te vroeg. Hij had voor even zijn benen stil gehouden toen hij naast mij reed. Hij monsterde mij -cyclocrossfiets, dikke winterjas, één broekspijp in een sok- zoals ik hem monsterde. Toen vroeg hij; ‘¿Es este el camino la Oudenaarde?’

Jesús. Ik kende je op dat moment nog niet. En jij mij evenmin. Je wist niet dat ik ooit de Ronde van Vlaanderen won.

Het was in 1989. Het miezerde die dag. De wind blies bovendien onbarmhartig over de Papendijk en de klinkers op de Kerkwal lagen er gevaarlijk glad bij. Scherpreecher was zoals altijd de fietsbrug die werd bedwongen via de lastige noordzijde. Het was een helse wedstrijd en ik reed lang alleen op kop. Ik was gedecideerd en verbeterd, hoewel de uitslag natuurlijk al vast stond. Solo kwam ik aan op de Bevrijdingslaan. Doorweekt. In het schijnsel van de koplampen van spaarzame auto's stak ik nauwelijks verrast een vermoeide arm in de lucht. Thuis schreef ik de uitslag in een schriftje.

Heb jij ook ooit zo gedroomd, Jesús?

Mota del Cuervo is niet veel kleiner dan het dorp waar ik de Ronde van Vlaanderen won. Jij reed daar waarschijnlijk over de Calle Carretera de Belmonte in noordelijke richting. Even voorbij het

laatste huis ging het al licht omhoog en je fietste stoïcijns langs de toeristen bij de zeven windmolens. Op goede dagen reed je door naar het kasteel in het dorp verderop. Op andere dagen sloeg je na de molens rechtsaf, over het slechte wegdek, de putten en gaten vergelijkend met de Vlaamse kasseien, richting de regionale weg waar je eigenlijk niet mocht komen. Hoe vaak liet jij broer José jouw achterwerk zien bij het oprijden van de Calle de Don Sabino? Hoe vaak won jij de Ronde van Vlaanderen?

Van Jesús zou ik nooit meer wat horen. Ik was er vrij zeker van. En toch bleef ik hem volgen dat jaar en de jaren daarna.² Zoveel profwielrenners heb ik mijn leven niet gesproken en ik was benieuwd of hij nog dromen had. Zijn talent als tijdrijder stond buiten kijf. Hij was al Spaans kampioen bij de junioren en de beloften. Hij had bovendien niet opgegeven in de Scheldeprijs (maar daarna weer wel in Pino Cerami en Parijs-Roubaix). En toen ik het niet meer verwachtte, want ook de Ronde van Zwitserland was matig, kwam daar ineens een doorbraak. Het Spaans kampioenschap.

Ik keek de beelden van die wedstrijd onlangs terug. De 22-jarige Jesús rijdt in de slotfase met de sterke Ion Izagirre Insausti voorop. De voorsprong is ongewis, maar de koplopers lijken zich geen zorgen meer te maken. Het verzet is al klein en het kampioenschap heeft duidelijk zijn tol geëist. Ze loeren naar elkaar. In de straten van Bembibre rijdt Jesús met een machtige, nee, snedige demarrage weg bij Ion, die dan al een etappe in de Giro heeft gewonnen en twee jaar later de Ronde van Polen op zijn naam zal schrijven. Jesús laat Ion staan. Die spartelt even, probeert nog wel wat, maar het is niet genoeg. Bij lange na niet. Het is meelijwekkend. Het is tijdrijder tegen tijdrijder. En Jesús laat Ion gewoon staan. Jesús wordt Spaans kampioen.

Natuurlijk droomde Jesús op de wegen rond Mota del Cuervo van eeuwige roem. Zoals elk kind en elke liefhebber dat doet. Zoals ik dat deed. Dromen die dan voor even uit een spatten, keihard, als je uit het wiel wordt gereden op de lukraak neergekwakte kasseien op een heuvel in Vlaanderen. Of als je zoek wordt gereden op de Col de Madeleine, door een te dikke neef met een triple. Dromen komen zelden uit. Dat weet Jesús ook. Maar je moet blijven dromen. Dan wordt je misschien kampioen.

De Ronde van Vlaanderen wint Jesús misschien nooit. Maar wat blijkt; daar droomde hij ook helemaal niet over. In een interview uit 2011 zegt hij, gevraagd naar zijn favoriete wedstrijd; ‘Lieja-Bastogne-Lieja.’

Die weg naar Belmonte. Dat was niet de Molenberg. Dat was jouw La Redoute.

Arnaud Coyots fatale decompressie

door: Martijn Sargentini

Alle vrienden van Arnaud Coyot stonden bij het Palais de Compiègne, precies op de plek waar Arnaud zelf ook altijd stond. Sébastien Minard, Guillaume Levarlet, Arnaud Démare en William Bonnet, ze zouden die dag rijden voor verschillende ploegen, maar allemaal zouden ze óók rijden voor hun vriend, Arnaud Coyot. De letters van zijn naam schalden nog even door de speakers, en waaiden daarna over het Place du Général de Gaulle. Arnaud was een zware jongen. Had hij na zijn winst in de Classic Haribo zijn gewicht in snoepbeertjes gekregen, dan had hij alle kinderen van Beauvais op gummi kunnen trakteren. Hij was zelf een kind van Beauvais, Picardië. Zijn ouders namen hem ieder jaar mee naar de start van Parijs-Roubaix op het plein in Compiègne. Als junior wilde hij die wedstrijd ooit zelf gaan rijden. Als prof wist hij dat hij de stevige bouw voor zijn lievelingswedstrijd had. Tiende werd hij eens. Geen slechte prestatie voor een Cofidis-coureur. Renners van de telefoonkredietenploeg uit Noord-Frankrijk behalen vaker de voorpagina's door privékwesaties dan door prijs te rijden. Helaas gold dat ook voor Arnaud Coyot.

Arnaud was een zware jongen. Had hij na zijn winst in de Classic Haribo zijn gewicht in snoepbeertjes gekregen, dan had hij alle kinderen van Beauvais op gummi kunnen trakteren. Hij was zelf een kind van Beauvais, Picardië. Zijn ouders namen hem ieder jaar mee naar de start van Parijs-Roubaix op het plein in Compiègne. Als junior wilde hij die wedstrijd ooit zelf gaan rijden. Als prof wist hij dat hij de stevige bouw voor zijn lievelingswedstrijd had. Tiende werd hij eens. Geen slechte prestatie voor een Cofidis-coureur. Renners van de telefoonkredietenploeg uit Noord-Frankrijk behalen vaker de voorpagina's door privékwesaties dan door prijs te rijden. Helaas gold dat ook voor Arnaud Coyot.

Coyot was geknipt als knecht, niet als kopman. Toen zijn pijnlijke knieën hem dwongen met fietsen te stoppen, had hij vier professionele trikots gedragen. Nog altijd meer dan het aantal wedstrijden dat hij won. Voor toegewijde profrenners als Coyot en zijn makkers zijn winstkansen even spaarzaam als de avonden waarop ze het eens flink laat kunnen maken. Een zaterdagavond eind november 2013 was zo'n zeldzame kans om de riem er eens stevig af te gooien. Decompressie. Een term die klinkt alsof een coach ooit bedacht om een verplichte periode van vertier in het

trainingsprogramma op te nemen. Coyot hield zich gedisciplineerd aan zulke programma's.

Met z'n drieën waren ze geweest toen ze de auto instapten, en met z'n drieën stapten ze er niet veel later ook weer uit. Hun auto was een wrak en stond stil tegen een vangrail. Het was in de tweede helft van de nacht, ergens aan het eind van november. Ze waren naar een club in Beauvais geweest, het provinciestadje middenin het vierkant van Parijs, Compiègne, Amiens en Rouen. Er staat een kathedraal in het centrum en aan de stadsrand beginnen graanvelden die reiken tot aan Parijs, Compiègne, Amiens en Rouen. Collega Guillaume Levarlet had gedronken, en waarschijnlijk was hij niet de enige. Hij was wel de enige met een stuur in zijn handen toen hun wagen tegen de vangrail klapte, halverwege een scherpe bocht in de weg naar Allone. De achterkant van de auto slingerde hard tegen een betonnen zuil. Levarlet en Minard zaten voorin en hadden slechts wat schrammen. De brandweer van Beauvais was die vroege ochtend meteen uitgerukt. In de middag overleed Arnaud Coyot in het ziekenhuis van Amiens.

De Classic Haribo blijft de belangrijkste wedstrijd op de erelijst van Arnaud Coyot. Die won hij in het voorjaar van 2006, toen hij zomaar Hushovd en Kirsipuu had verslagen. Direct nadat hij van het podium stapte, begon de snoepfabrikant het platform af te breken, om het daarna nooit meer op te bouwen. Coyot won nog één andere prijs en dat was de Grote Prijs Talinn-Tartu. Ook die wedstrijd bestaat niet meer. De hoogtepunten op zijn palmares snelden Coyot vooruit richting een onvermijdelijk wikipedia-lemma waarvan de laatste bewerking ook écht de allerlaatste is. Geschiedenis in vier geschreven zinnen, drie korte tabellen en twee externe links. En, sinds vorig jaar, een jaarlijkse herdenking van zijn vrienden bij de start van Parijs-Roubaix. Daar waaien de letters van zijn naam nog even over het plein bij het Palais de Compiègne.

Hier geldt de Omerta

door: Barend Pelgrim

Ik heb als kind van expats een paar jaar in het buitenland vertoefd. Terugkijkend is het een verrijking van mijn wereldbeeld. Als scholier leerde ik ook een andere les. De harde regels die kennelijk gelden voor een outcast in een kleine gemeenschap. De nare herinneringen aan de bekrompenheid, het erbuiten vallen, aan de heimelijke pesterijen of somstijds zelfs onverholen brandmerkerij (“De Hollander heeft dat gedaan / gezegd”) slijten schijnbaar met de jaren. De haat – liefde die ik koester voor dorp en streek is altijd gebleven.

Onlangs was ik in mijn eigen woonplaats te gast op een zeer geanimeerde borrel en raakte aan de bar (where else?!) aan de praat met een vreemde, wiens tongval ik onmiddellijk herkende. Ook al deed hij zijn best en was het accent weggemoffeld onder best aardig Algemeen Beschaafd Brabants. De alarmbellen uit mijn jeugd deden direct hun werk. De identificatie leverde direct een gezamenlijke taalomschakeling op (de genen hebben me opgezaald met een talent voor talen en dialecten) en een bruggetje op naar een wederzijdse liefhebberij: die voor de koers. En niet alleen dat: mijn gespreksgeenoot bleek dorpsgeenoot van een wel zeer gekend oud-profcoureur. Hoe gekend precies? Hou het er maar op dat als deze wielrenner als Vlaming geboren was, hij een vast een plekje had in het koerswalhalla der Flandriens. Dezelfde gebeeldhouwde kop, dezelfde wilskracht, en die gruwelijke onverzettelijkheid. Plus: een palmares waar weinigen op kunnen bogen en waarop zowel klassiekers prijken als etappe-overwinningen in grote rondes.

Als puber had ik ooit het genoegen om bij Hem aan een tafeltje te zetelen. Alsof ik bij de Heilige Drievuldigheid zelve aanschoof, zo knikten mijn knieën. Het was zomaar een tussenstop tijdens een lange autorit. Tanken, sanitair bezoekje, even wat drinken. Het was druk in het établissement maar mijn vader spotte twee vrije stoelen aan de tafel van een wielerploeg (een deel ervan althans – ik herkende de vier mannen meteen). Onder lichte dwang van Pelgrim senior (“nee pap, niet doen, niet dáár”) nam ik besmuikt plaats. Meer dan een binnensmonds keelgeluid ter begroeting kreeg ik er niet uit. Mijn vader, die goed zijn talen sprak, ging direct vooruitblikken met de mannen. Onderweg naar Gent voor Gent – Wevelgem, constateerde hij. Hoe de benen waren? Hoe de kansen lagen? Ik kon alleen half verdoofd toekijken en luisteren. Als 12-jarige bij een paar

wielertoppers aan tafel was blijkbaar too much voor mijn jongere ik.

Terug naar de borrel. Mijn receptiegenoot kende Hem goed, heel goed. Hoewel een paar jaar jonger dan zijn fietsende plaatsgenoot, kon hij uit eerste hand verhalen over Zijn jonge jaren, het uitzonderlijke talent, het bijzondere karakter (als tiener al geen twijfel mogelijk dat Hij all the way zou gaan) en hoe Hij altijd en onvervreemdbaar zichzelf bleef. Dat als-ie was doorgestaan met voetballen (want ook dát kon-ie geweldig goed) Hij ongetwijfeld topclub-waardig was. Het werd een geanimeerd gesprek.

Dat wil zeggen: tot het moment dat ik me bekend maakte als wielerblogger. Dat was niet de bedoeling. Enig aandringen hielp niet. Jaren geleden had de oud-kampioen zich vanuit het publieke bestaan teruggetrokken in de anonimiteit, na zijn loopbaan als coureur en daarna als directeur sportif. Uit Zijn dorp was Hij sowieso nooit weggeweest; het einde van zijn loopbaan als ploegleider luidde een zelfverkozen ballingschap in. Hij was er klaar mee, de spotlights. En op het dorp was Hij gewoon één van hen. Niet die beroemdheid. In het dorp begreep men dat. Aanstellerij, dikdoenerij en ruimte voor pottenkijkers, dat zit niet in de volksaard. Het is het soort van collectieve, ongeschreven stilzwijgen dat zo'n kleine gemeenschap kennelijk zelf kan kiezen en vasthouden.

Ik bleef met louter vragen achter. Fietst-ie nog wel eens? Praat-ie over the good old days? Is-ie hobbyboer geworden? Heeft-ie weet van lijken in de kast van zijn voormalige ploegen? Wat vindt-ie van de huidige generatie coureurs?

Dat moest ik hem zelf maar gaan vragen, luidde het antwoord. “Wat hij doet of ons vertelt in het dorp, dat is niet voor buitenstaanders bestemd”. Gevolgd door een nare stilte. Het schijnt dat-ie met regelmaat verschijnt bij de plaatselijke voetbalclub. En zich één keer per jaar als gast vertoont bij één van de voorjaarsklassiekers, maar dan buiten de picture. Maar nogmaals: van mij heb je het niet.

Vol van Breukink

door: Joost-Jan Kool

Altijd wanneer ik B. zag of sprak, was hij heel erg vrolijk. En toch was het net alsof er iets niet klopte. Alsof de vrolijkheid een dun laagje goud was met daaronder iets heel verdrietigs dat ik niet kon plaatsen, maar dat wel voelbaar was en mij verdrietig maakte.

En toch trok ik naar hem toe, misschien juist wel vanwege dat contrast dat mij enorm fascineerde. Al wist ik niet precies waarom.

Ik kende B. al jaren. Zijn ouders kwamen bij mijn ouders over de vloer en soms kwam hij mee, hun enige zoon. Toen het begon, was hij net in de pubertijd en had hij een brommer, iets waar ik als jochie van 7 erg tegenop keek. Misschien is het in die tijd wel begonnen; mijn onvermogen om nee tegen B. te zeggen wanneer ik dat eigenlijk wilde. Gewoon, omdat het ergens ook mijn ego streekte, een veel oudere jongen die met mij om wilde gaan. Ook al was hij dan een beetje raar.

B. kon heel erg fan zijn van iets. Een soort van bevestiging. Dan was hij er vol van. Zo noemden zijn ouders dat. Het kon gaan over voetbal of over vissen, maar ook over diepere zaken als filosofie of religie. Dan begreep hij dingen die andere mensen niet begrepen en oreerde en las hij maar door totdat hij verdronk in zijn enthousiasme. En soms was hij zomaar opeens verdwenen, wekenlang. Dan was hij weer aan het somberen geslagen. Zo noemden zijn ouders dat.

Op een dag, ergens in het voorjaar van het jaar 1989, kwam ik hem tegen. Eigenlijk wilde ik hem ontlopen, maar iets in hem was te sterk. 'Ik ben er weer!' riep B. Hij was vrolijker dan ooit. Zo vrolijk dat het mij een zwaar gevoel bezorgde in mijn buik. B vloog hoger dan ooit. En wie hoog vliegt, kan diep vallen. B. vertelde dat hij wielrenner was geworden. Hij stroopte zijn broekspijp een beetje omhoog. Ik zag een rode kaalgeschoren huid met een fikse wond. 'Lastig, dat benen scheren' lachte hij. En ik lachte maar een beetje met hem mee. 'Jij hebt toch ook zo'n racefiets? Zullen we samen trainen?' Ik wilde niet fietsen met B. en toch zei ik ja.

Twee dagen later fietste ik naar het huis van B. Al ruim voordat ik er was, kwam hij mij tegemoet

gereden. 'Ik ben al warm. Let's go!' B. droeg een Panasonic-tenuue, inclusief een zweetband als Bernard Hinault, waartegen mijn goedkope, bijeengeraapte kleding maar treurig afstak. 'Mooi pak' prees ik hem en B. antwoordde dat het wat gekost had, maar dat het goed moest zijn wat vast zo was, omdat Erik Breukink hetzelfde droeg. Daarna vertelde hij over het rondje dat hij in gedachten had. Ik hoorde plaatsnamen waar ik nog nooit op een fiets was geweest, hooguit met de auto. 'Is dat niet wat ver?' vroeg ik voorzichtig. '75 kilometer precies' antwoordde B. 'Helemaal niets vergeleken met wat de renners in de Giro d'Italia rijden'. Ik zei dat hij daar gelijk in had, maar dat wij ook niet zoveel traiden als de renners in Italië. 'Dan gaan we daar vanaf nu verandering in brengen!' B. sprintte de straat uit. Het duurde lang voordat ik naast hem reed.

'Volg jij de Giro eigenlijk wel?' wilde B. weten en ik schudde mijn hoofd, omdat dat de enige vorm van communicatie was waartoe ik nog in staat was. B. reed door de polder alsof hij achterna werd gezeten. De ketting lag voor op het grootste blad en achter op het kleinste. Hij was er vol van, hoorde ik zijn ouders zeggen en ik probeerde het gevoel van angst voor wat nog volgen zou zoveel als mogelijk te verstoppen. 'Erik Breukink' riep B. 'Erik Breukink, die gaat de Giro winnen, let maar eens op!' 'Staat hij bovenaan dan?' 'Jemig, man! Leef jij onder een steen!' En ik zei dat ik de Tour de France mooier vond, wat B. het meest onzinnige vond dat hij in weken had gehoord. 'En dan heb jij geen enkel idee hoeveel onzinnigs ik heb gehoord!' Hij lachte heel hard om zijn eigen grap.

We reden verder. Ondanks de frisse wind, zweette B. alsof hij opgenomen was in een persoonlijke hittegolf. Ik bekeek zijn fiets. Een mooi en licht model waarvan ik alleen maar kon dromen. De bidonhouder was leeg. 'Heb je geen bidon?' en ik bood hem een slok van mijn limonade aan. 'Nee joh, van drinken krijg je dikke benen,' lachte B. 'Een mens eet en drinkt veel meer dan strikt noodzakelijk is!' Daarna vertelde hij zeker een kwartier lang over dieren die ook niets aten voordat ze op jacht gingen waardoor ze veel scherper waren en dat dit overgenomen was door strijders uit lang vervlogen tijden die soms dagenlang vastten en dan voortgedreven werden door iets dat veel dieper zat, hun diepste levenskern, wat vele malen sterker was dan voedsel, waardoor ze veel meer konden geven waarin hij overigens een link zag met wielrenners die ook al zwoeren bij matigheid omdat je rank moest zijn om bergen te beklimmen, kijk maar naar Erik Breukink, zo'n mooie, slanke man. En ik wilde heel graag naar huis, omdat de gemoedstoestand van B. mij deed denken aan een snikhete broeierige dag met een onvermijdelijk eind. In de verte verkleurde de lucht en ik wilde er zo ver mogelijk bij vandaan zijn, hoewel ik geen idee had waarvoor ik nu precies bang moest zijn.

B. wist heel veel over Erik Breukink. De achtergrond van zijn vader, een fietsenfabrikant, de ploegen waarvoor hij had gefietst, zijn erelijst en nog heel veel meer. En telkens wanneer hij mij iets vroeg, wist ik het antwoord niet en riep B. bijna verontwaardigd uit dat hij altijd had gedacht dat ik een wielrenner was. Ondertussen waren we al zeker 50 kilometer van huis en stelde ik heel voorzichtig voor om richting huis te gaan en misschien wat te eten in het volgende dorp waar

misschien wel een bakker zat. 'Prima' zei B.

Het gebeurde toch nog onverwacht. B. begon nog harder te zweten en ging steeds langzamer fietsen. 'Gaat het wel?' wilde ik weten en B. antwoordde dat een renner soms door dat soort moment heen moet trappen om sterker te worden. Even later begon hij te slingeren. We stapten af en B. plofte languit in de berm. Hij zag mooie dingen, vertelde hij. De honger had ruimte gemaakt voor zaken waar andere mensen geen oog voor hebben, omdat ze bang zijn voor de grens en daarvoor de zekerheid maar ver vandaan blijven en daardoor niet weten wat ze missen. Hij sloot heel even zijn ogen en hield zijn mond, wat heerlijk was. Toen hij zijn ogen weer opende, schetste hij het profiel van de rit die de renners deze dag in Italië af moesten leggen. Het ging van Misurina naar Corvara en B. sprak de namen uit alsof hij uit Italië kwam. 'Zullen we verder gaan?' vroeg ik toen B. heel even een gat liet vallen in zijn woordenstroom. B. zei dat hij er klaar voor was.

Pas uren later waren we weer thuis. Soms reden we niet harder dan 15 kilometer per uur. Het leek wel alsof alle energie die B. nog overhad gebruikt werd om te praten. Eindeloos veel praten. Over de Giro, over Erik Breukink, over de mannen die in het verleden allemaal de Giro gewonnen hadden en zijn eigen ambities die even grenzeloos waren als de in korte tijd verworven kennis van de wielersport. Bij een telefoonceel had ik voorgesteld mijn vader te bellen. B. was heel erg boos geworden. 'Wat denk je zelf? Een jongen als Breukink stapt ook niet in de bezemwagen, omdat zijn maag leeg is! Doorzetten! Daar gaat het om in de wielersport!' Gelukkig vroeg B. niet of ik een volgende keer weer met hem op pad wilde gaan. Ik weet bijna zeker dat ik die vraag ondanks alles met ja beantwoord had.

's Avonds na het eten, keken mijn ouders naar het 8 uur journaal en toen ik het woord Giro hoorde, spitste ik mijn oren. De man vertelde vanachter zijn desk dat het roze van de schouders van de Nederlander Erik Breukink was verdwenen omdat hij minuten had verloren als gevolg van een stevige hongerklop die hem vrijwel zeker de zege in deze grote rittenkoers zou kosten. De volgende dag zou de Fransman Laurent Fignon vertrekken in het roze.

Een paar dagen later begon B. weer te somberen. Zijn moeder kwam er speciaal voor langs om het te vertellen. Het had weer toegeslagen. Ze moesten er maar mee leren leven, hoewel dat niet meeviel. Ze haalde bijna moedeloos haar schouders op en stond erbij alsof ze de hele wereld op haar schouders droeg. 's Avonds parkeerde de vader van B. de fiets op de slaapkamer die eruit zag als een puberkamer. Het was alsof de tijd er had stilgestaan. De moeder vouwde het Panasonic-tenu keurig op en legde het in zijn kast.

Een kwade droom

door: Joost-Jan Kool

Vannacht droomde ik van een rozige knul uit Nuenen die zijn droom uiteen zag spatten op een vaalwitte sneeuwwand in de afdaling van de Colle del Agnello. Een mistig, bijna surrealistisch niemandsland waar de Giro heel even haar thuisland had verlaten, omdat bergen zich nu eenmaal weinig aantrekken van door de mens getrokken grenzen. t wel en net niet, geen schitterende avonturen in oorden waar niemand je kent.

Even weg uit het land waaraan de hoofdpersoon zijn liefde had verklaard. Omdat hij zich er voelt als een zongedroogde tomaat in een fraai bord vers gedraaide pasta. Een uitgesproken liefhebber van de Giro d'Italia, maar minder van La dolce Vita, omdat hij er één is van doe naar normaal dan doe je al gek genoeg, wat in de laars zoiets moet zijn als een vloek in de kerk, die de beantwoording van zijn liefde weifelend maakt. Alsof ze niet precies weten wat te doen met dat vierkante pak nuchterheid dat zich gehuld heeft in hun roze.

Etappe 19 was er een om door te komen. Een van de laatste obstakels op weg naar die nooit verwachte winst in een Grote Ronde. Het begin van een heerlijk weekend, een rode loper richting Turijn waar hij in een zee van roze confetti met gouden letters zou worden bijgeschreven in de galerij der allergrootsten. Steven, Joop en Jan. Helden, waarbij enkel de voornaam volstaat, om waar ook ter wereld de hartslag te verhogen.

Geen vuiltje aan de lucht. De brede schouders onbewogen tussen de mannen die hij al dagenlang succesvol in de houtgreep hield. En thuis zakten wij rustig achterover in de bank, omdat alles onder controle was en de Girowinst gezien de overmacht van de voorgaande week niet meer was dan het resultaat van een wiskundige formule. Gewoon, omdat er helemaal niemand sterker was.

En dan opeens was daar die buiteling die alles anders maakte. Het effect van een druppel bloed in een bassin vol aangeslagen haaien. Alsof de koers een ijzeren klauw was die iedereen de nek afkneep. Gruwelijk en tegelijkertijd fantastisch, de aanblik van een kilometers lange marteling vol van hoop, verdriet en berusting. Maar ook van bewondering voor een man die het hoofd niet

wenste te buigen voor het noodlot dat hem getroffen had.

Een wanhopige, eenzame strijd, ondanks de remmende aanwezigheid van de mindere goden waartussen hij tot voor kort een goede dag had, maar die hij in drie weken tijd zo ver ontstegen was.

Klein bier wellicht in het perspectief van alles wat er gebeurt op deze aarde. Maar ondanks dat een vlaag van het gevoel dat ik herkende van die momenten waarop een mens weet dat er iets onomkeerbaars is gebeurd. Benen als lood, het hoofd dat heel even te zwaar is voor de hals en diep weggedoken in de handen proberen te verwerken wat zich even daarvoor heeft voorgedaan. Omdat het soms gewoon heel fijn is bepaalde zaken even niet te relativieren, omdat het op dat moment gewoon vreselijk is en daarmee basta.

Ik kijk nog heel even naar het plafond. Wachtend op het moment dat de realiteit de laatste flarden van mijn droom zal achterhalen. Om dan te beseffen dat daar nu geen sprake van zal zijn. En dan denk ik aan Steven, die nu wellicht hetzelfde denkt, maar dan ongelooflijk veel sterker. Omdat wij heel hard kunnen klagen, maar dat het zijn droom was die een nachtmerrie ontaarde. En dan staat hij op. Hoewel wij de erfenis al hebben verdeeld, terwijl het slachtoffer nog moet sterven. Vanavond zullen we weten hoe sterk en weerbaar hij is: Steven. Wat overigens zoveel betekent als: gekroond.

De weelde van het Nederlandse wielrennen

door: Léon Geuyen

Steven Kruijswijk mag met zijn ongelukkige manoeuvre in de afdaling van de Col d'Agnel dan wel een zekere podiumplaats hebben verspeeld, wie zijn Giroprestaties in een wat breder perspectief plaatst ziet dat het Nederlandse wielrennen op dit moment feitelijk in grote weelde leeft.

Ga maar na. In de laatste drie grote rondes reden vier verschillende Nederlandse renners zich de toptien binnen. Om uw geheugen op te frissen: Gesink en Mollema werden respectievelijk zesde en zevende in de laatste Tour, Dumoulin werd zesde in de Vuelta en Kruijswijk vierde in de Giro. Dat zijn klasseringen die de Nederlandse wielersport al zeker 25 jaar niet heeft gekend. Het is niet eens zo lang geleden dat Rob Ruijgh met zijn 20e plaats de beste Nederlander in de Tour de France was (2011).

De hamvraag is natuurlijk: zit er een echte rondewinnaar tussen? Gek genoeg lijkt Steven Kruijswijk die vraag de afgelopen week te hebben beantwoord. Toen hij vrijdag gehavend en teleurgesteld aankwam in Guillestre, zei hij dat hij door zijn sturfout de Giro had verloren. In zijn hoofd had hij al de transitie gemaakt van podiumkandidaat naar potentieel Girowinnaar. In het wielrennen zeggen ze dan: d'r zit een goeie kop op. Kruijswijk is in deze Giro in rap tempo volwassen geworden – en wakker. Hij weet nu dat hij – mits in goeden doen – voor weinig renners schrik hoeft te hebben en dus rondes kan winnen. Dat is een cruciale stap in de ontwikkeling van een ronderenner. Ook Tom Dumoulin lijkt daar na de Vuelta van 2015 klaar voor te zijn, al zet hij zijn opmars als ronderenner dit jaar even in de ijskast vanwege zijn tijdrifambities in Rio.

Net als renners moeten ook ploegen rondes leren winnen. Toen Cadel Evans jaren geleden overstapte van Lotto naar BMC deed hij dat naar eigen zeggen omdat Lotto helemaal niet klaar was voor het winnen van een grote ronde en BMC wel. Hij bewees even later zijn eigen gelijk. Teams als Astana, BMC, Movistar en Sky zijn volledig ingericht op winnen en weten inmiddels hoe dat moet. Dat is overigens niet alleen een kwestie van geld, zoals sommige ploegen ons willen doen geloven, maar ook van keuzes. Het is interessant te volgen hoe teams als LottoNL-Jumbo en Giant-Alpecin hier de komende jaren mee omgaan.

Valt het u op dat ik hierboven de zege van Wout Poels in Luik-Bastenaken-Luik nog niet eens heb genoemd? Dat onderstreept nog maar eens hoe goed Nederland er voor staat als wielernatie. Je hoeft geen helderziende te zijn om te kunnen voorspellen dat we de komende jaren nog veel lol gaan beleven aan deze generatie wielrenners.

En Kruijswijk? Die wint ooit een grote ronde. Die voorspelling durf ik wel aan.

Let op de Afrikanen, ze hebben 'het'!

door: Jurgen Van Teeffelen

“Wauw”, mompelt Jean Nyakayiru in zichzelf. Hij werpt een blik op het schermje van de fietsergometer waar hij naast staat. Plaats van handeling: het inspanningslaboratorium van de vakgroep Bewegingswetenschappen aan de Universiteit Maastricht. Hij leest een 3, een 5, een 0. 350. 350 watt is wat de proefpersoon op de ergometer nu trapt. Hoewel Nyakayiru wel weet dat de instellingen kloppen –ze kloppen namelijk altijd- checkt hij de aansluitingen en de kabels van de ergometer nog eens. Dit is gewoon niet wat hij verwachtte. Normaliter hoort hij zijn proefpersonen –meestal Nederlandse amateurwielrenners- bij dit wattage zwaarder gaan ademen en ziet hij zweet op hun voorhoofden verschijnen. Jean kijkt naar het hoofd van de jongen die nog steeds onbewogen de pedalen rond trapt. Er is nog geen druppel zweet op het zwarte gezicht te zien.

Daniel Teklehaimanot schreef vorig jaar geschiedenis in de Tour de France. Hij was de eerste Afrikaan die de bolletjestrui mocht aantrekken in de Ronde. Een maand eerder was de wielrenner uit Eritrea al als bergkoning gehuldigd in het Critérium de Dauphiné. De wielrenners met Afrikaanse roots deden het sowieso goed in die koers want op het podium naast Teklehaimanot stond de in Kenia geboren en getogen Chris Froome als eindwinnaar van het Criterium.

Jean Nyakayiru, zelf het product van een Rwandese moeder en Ghanese vader, draait het wattage weer een slagje hoger, naar 400 watt. Hij had het inspanningsonderzoek bij de vier Rwandese wielrenners in zijn schoot geworpen gekregen. Op een dag vertelde de Amerikaanse wielrenster én Bewegingswetenschappen studente, die op training was in Limburg en dit met een korte stage in het Maastrichtse lab combineerde, dat Team Rwanda in de buurt bivakkeerde. Vier renners en een mecanicien waren naar Europa gestuurd om wedstrijden in België te rijden en ervaring op te doen met de koers alhier. Een unieke kans, had professor van Loon Nyakayiru duidelijk gemaakt . Nyakayiru wist wat hem te doen stond. Hij had zijn promotieonderzoek naar het effect van bietensap op de menselijke prestatie maar even opzij gelegd.

Afrikanen in het Europese wielerpeloton, ze zijn in het verleden vaker gesignaleerd maar meestal waren het renners uit de Noord-Afrikaanse koloniën van Frankrijk. In de Tour van 1950 won de

Algerijn Marcel Molines de 13e rit van Perpignan naar Nîmes en hij was daarmee de eerste Afrikaanse ritwinnaar in de Tour. De Ronde werd destijds nog in een landencompetitie verreden en er deed ook een gecombineerde ploeg met Marokkaanse en Algerijnse renners mee. Waaronder dus Molines. Hij en een andere Algerijn, ene Abdel-Kader Zaaf, namen na het vertrek uit Perpignan al snel een grote voorsprong op het peloton. Het was een warme dag en Zaaf kreeg tijdens de lange ontsnapping een fles van een supporter aangereikt. De inhoud van de fles was Zaaf onbekend maar noopte hem even later wel tot het doen van een dutje tegen een boom langs de kant. Molines ging in zijn eentje verder. Op de meet had hij nog vier minuten voorsprong op het peloton of wat daar van over was. Zaafs dutje werd legendarisch en ging alle geschiedenisboeken van de wielersport in, Molines' overwinning raakte snel in de vergetelheid.

Jean Nyakayiru ziet dat de Rwandese proefpersoon het dan eindelijk zwaar begint te krijgen. Het ritme, waarmee de borstkas van de renner groter en kleiner wordt, versnelt. Het bovenlichaam gaat schokkerig bewegen, pedaleren wordt stoempen. Zweetdruppeltjes verschijnen op het zwarte gezicht. Nyakayiru kijkt op het scherm. 420 watt. Nyakayiru maakt een snelle berekening in zijn hoofd. 420 gedeeld door 65 kilo, de renner heeft een trapvermogen van ruim boven de 6 Watt per kilogram lichaamsgewicht. Nyakayiru weet dat dit een getal is dat wordt toegeschreven aan top wielrenners. Niet aan de Hollandse amateurs die regelmatig het lab visiteren, die halen de 6 niet. "Indrukwekkend", denkt hij bij zichzelf.

In 2005 had Tom Ritchey als ontwerper van de mountainbike genoeg verdiend om de rest van zijn leven op een tropisch eiland te rentenieren. Hij had daar echter geen zin in. Hij kocht een enkele reis naar Kigali en nam in het vliegtuig zijn mountainbike mee. Hij fietste heel Rwanda door. Naast alle ellende, die de genocide had gebracht, zag Ritchey op zijn tocht een land met inwoners die graag fietsten en tegen een stootje konden én een land met héél veel heuvels (Rwanda staat bekend als 'land of a thousand hills'). Kortom, een land met een enorme wielerpotentie. Hij belde zijn vriend Jonathan –Jock voor intimi- Boyer en vroeg hem om uit de Verenigde Staten over te komen naar Rwanda voor de eerste 'houten fiets classic' die Ritchey sponsorde. Boyer had, mild gezegd, een rottijs achter de rug (fraai geportretteerd door Frank Heinen op dit wielersforum). Maar toen hij het potentieel zag dat tijdens de bonte fietsparade rondfietste, was Boyer die ellende snel vergeten. Ritchey en hij richtten 'Team Rwanda' op. Ritchey ging de geldzaken doen en Boyer nam de begeleiding van het team op zich. Een renner uit Rwanda die zou debuteren in de Tour de France, dat werd Boyers missie. Net als hij zelf ooit de eerste Amerikaan was die aan de Ronde deelnam. Dat was in 1981 geweest. Boyer wist wat een impact dat had gehad op het wielrennen in Amerika. Zo zou het ook met het Rwandese wielrennen gaan, Jonathan Boyer zag het helemaal zitten.

Jean Nyakayiru had de afgelopen maanden flink in de wetenschappelijke literatuur gepluisd naar fysiologische data van Oost-Afrikaanse sporters. Dat ze met hun smalle kuiten en relatief lange

schenen een ideaal lichaam hadden om lange afstanden te lopen, daar was wel het een en ander over geschreven. En dat ze baat zouden hebben bij het feit dat ze op twee kilometer hoogte leefden en trinden, ook daar werd in artikelen druk over gefilosofeerd. Maar hardlopen is nog geen fietsen, net als dammen geen schaken is, dacht Nyakayiru. Er waren geen metingen gedaan bij Oost-Afrikaanse wielrenners. Over hun mogelijkheden op de fiets, daar was dus eigenlijk niks over bekend. Tot vandaag dus. Jean Nyakayiru is de eerste inspanningsonderzoeker die met eigen ogen ziet waartoe de renners van Team Rwanda in staat zijn. Een Wmax van meer dan 400 en een piek zuurstofopname van 5 liter per minuut, terwijl ze minder dan 70 kilo wegen! En dan te bedenken dat de atleten, die nu lachend en ontspannen om hem heen staan, vanochtend nog een uitgebreid trainingsrondje fietsten door het Limburgse land. Nyakayiru had het ze nog zo afgeraden –de Hollandse amateurs namen zelfs altijd een rustdag voordat ze de ergometer op gingen- maar de Rwandese mecanicien had uitgelegd dat ze aan hun trainingsschema wilden vasthouden. En daar stond nu eenmaal een ochtendtraining op.

Petovo schaamt zich nooit. Ook niet voor Renaat.

Adrien Niyonshuti was in 2006 de winnaar van de eerste ‘houten fiets classic’ in Rwanda. Zes jaar later bij de Olympische Spelen in Londen had hij de eer om de Rwandese vlag tijdens de openingsceremonie te dragen. In de Engelse hoofdstad was Niyonshuti de eerste wielrenner uit Rwanda die mee mocht doen aan de Spelen. Hij had nummer 44 en eindigde op de 39e plaats bij het mountainbiken. Een jaar later werd Niyonshuti de eerste Rwandese wielrenner met een profcontract. Hij tekende bij MTN-Qhubeka. MTN-Qhubeka heet inmiddels ‘Team Dimension Data for Qhubeka’ en Niyonshuti staat er nog steeds onder contract. Twee weken geleden reed hij naar de 94e plek in het eindklassement van de Ronde van Noorwegen. Hij staat opgesteld voor de Ronde van Zwitserland en de Vuelta. Ooit hoopt hij de Tour de France te rijden.

Jean Nyakayiru lacht. Hij is in een opperbeste stemming. Zojuist heeft hij afscheid genomen van de Rwandese wielrenners. Morgen rijden de vier nog een koers in België en de dag erna vliegen ze terug naar hun thuisland. Nyakayiru bekijkt de getallen nog eens. Overtuigende getallen. Deze jongens hebben het in zich om hele goede wielrenners te worden, beseft hij. De eerste Rwandese renner in de Tour laat niet lang meer op zich wachten.

Toeters, bellen en confetti: 10 jaar Operacion Puerto

door: Matthias Vangenechten

De tijd gaat snel. Kleintjes worden groot. En waar is de tijd? Clichés die iedere jarige moet uitzweten alvorens prullaria in geschenkverpakking te ontvangen. Zo ook Operacion Puerto, het acht jaar jongere broertje van de Festina-Tour (maar daarom niet minder geliefkoosd), dat deze maand zijn verjaardag viert. Niet zomaar een verjaardag, een bijzondere verjaardag. Tien jaar verblijdt ie het wielervolkje al. Tien jaar loze verdachtmakingen. Tien jaar dezelfde grappen. Tien jaar wachten op namen van tennissers en voetballers die ieder voor zichzelf al ingevuld heeft maar voor wie ook ieder een arm zou geven om deze geconfirmeerd te zien. Tien jaar een betere Valverde zonder de hulp van Fuentes dan met. Wat een kwakzalver. Het moet maar eens gezegd.

Wat valt er exact te vieren? In de laatste seconden voor de Tour van 2006 werd een half peloton de toegang ontzegd. De Guardia Civil werd schielijk getroffen door een bui van vlijt en rolde pardoes een dopingnetwerk op. Tussen haakjes: het was de Tour die Landis even lang mocht houden als de Belgen hoop op een EK-titel. Spilfiguur: Eufemiano Fuentes, een gynaecoloog die al in de jaren tachtig de atletiek, voetbal- en wielerverwereld besprenkelt met hoog inventieve inzichten en ook doping. Maar dat kan niet meer dan een bijdingetje geweest zijn. Zie Valverde.

Hoe is het nu? Er wordt eens iets geroepen over motortjes. Een onschuldige renner want Brit wordt betrap op een relatief onschuldig astmaproduct maar op de dopinglijst en een baldadige Rus met onuitspreekbare naam moet bewijzen dat er nog altijd enkelingen zijn die buiten de randjes arceren. Er heerst een onrustwekkende bloedarmoede inzake het bedenken van smoezelig bedrog in het hedendaagse wielrennen. Ik ken wel iemand die dat kan verhelpen. De Guardia Civil 't schijnt ook. En dus moet het verleden raad brengen. Niet zo'n rariteit in het wielrennen. Achter het stuur van een ploegauto tref je weleens een dinosaurus aan. Maar hoe lang kun je zaken herkauwen?

Operacion Puerto kan mij niet meer in die mate beklijven als tien jaar geleden, ik heug het me nog goed, codenamen ontcijferend als in een werk van Georges Simenon. Laten we het beste van de meest tot de verbeelding sprekende dopingzaken combineren aangevuld met wat nieuwe

elementen. De droge tranen van Virenque, de codenamen van Fuentes, de complexe intriges van Armstrong, de ongeboren tweelingbroer van Tyler Hamilton, de romanplannen van Mario De Clercq, enfin inspiratie genoeg. Het zou kunnen dat Mikel Landa van geluk mag spreken in een zuiver tijdperk te fietsen, Ilnur Zakarin blij is dat er zo'n strenge dopingcontroles zijn, renners van Astana in cycli van drie weken leven met aan het eind een steeds weerkerend culminatiepunt, het is vooral dubieus stil. Weet je wat het is? Wielrennen kan wel een nieuw dopingzaakje gebruiken. Alleen al maar om een stukje geloofwaardiger te ogen dan er wordt niemand betrap dus er is niks aan de hand.

Maar eerst feesten. Ik bedoel nog meer feesten. Ter ere van tien jaar Operacion Puerto werd Valverde al derde in de Giro, is in Madrid het antidopinglaboratorium van het WADA geschorst en worden er 36 bloedzakken vrijgegeven, en dat reeds na tien jaar. Op de gastenlijst van het verjaardagsfeest prijken een hoop genodigden. Ik heb even gekeken. Ene A.C. komt (zeer benieuwd wie dat is), een negenvoudig laureaat van Roland Garros die niet bij naam wil genoemd worden en omdat er geen duizend man in de zaal kan, wordt er strategisch tijdens de eerste ronde van het EK voetbal gevierd. De workshop hoe zelf trainingsschema's schrijven is vanwege een opvallend karige belangstelling afgelast. Honden zijn uitzonderlijk welkom.

Doe die fietscomputer weg en ga gewoon fietsen

door: Alex Van Der Hulst

Gooi die fietscomputer weg. Doe het! Pak een schaar en knip die tie-wraps door, schroef de houder eraf of trek die elastiekjes los. Als het er maar voor zorgt dat er een leeg stuur over blijft. Je uren op de fiets worden er leuker door als er niks meer is te zien behalve twee handen, twee remmen, wat kabels en een stuurlint.

Het constante staren naar een smartphone zorgt ervoor dat steeds vaker mensen de stap terug maken naar de 'domme telefoon'. Een simpele Nokia waar je op kunt sms'en en mee kunt bellen. Wie deze stap durft te nemen, geeft hoog op over de tijd die het oplevert, de rust en het genieten van het moment.

De talloze onderzoekjes die aantonen hoe slecht het is voor je concentratie om telkens maar naar informatie te zoeken en naar reacties te kijken, kun je zonder al te veel moeite zelf wel vinden.

Mij is het nog niet gelukt om afscheid te nemen van de smartphone, die strijd is nog niet gestreden. Sinds vorig jaar is het gevecht met de fietscomputer wel beslecht. Destijds kwam het door de nieuwe fiets.

Op het oude kachelpijpen ding had nog wel een tellertje gezeten. Zou je het vergelijken met een telefoon dan was het iets moderner dan een Nokia, maar niet veel. De haperende hartband zorgde ervoor dat na een half uur duidelijk werd dat je toch niet met een hartstilstand reed en er een getal te zien was op de teller, en als je er behoefte aan had, kon je zelfs je cadans aflezen.

Er kwam een toertocht die ik verreed op een geleende retrofiets. Uiteraard zonder fietscomputer. Dat beviel eigenlijk zeer goed. Niet de neiging om op mijn stuur te kijken, geen zorgen over gemiddeldes. Toen de nieuwe fiets er was, mocht er geen lelijk vod op het nieuwe vlaggenschip. De fietscomputer overzetten was geen optie. En omdat de bodem van de kas zelfs was verdwenen ten faveure van de fiets, was het een goed moment om het eens zonder fietscomputer te proberen.

Wat een genot, wat een rust. Niet langer het opgejaagde gevoel dat het gemiddelde te laag was, niet steeds die naar beneden zakkende blik om de snelheid te controleren, niet die teleurstelling over het tempo op het bergje. En vooral ook niet de pijnlijke benen vanwege het naar boven willen afronden van het gemiddelde in de laatste vijftien kilometer.

Ik weet het hoor, ik duikel definitief (als dat niet allang zo was) van de groep wielrenners in de groep fietsers – dit onderscheid is voor enkele mensen zeer belangrijk – maar het is veel leuker om fietser te zijn.

Het betekent echt niet dat je als een vogelaar in lycra op de fiets zit. Je kunt ook meditatief je blik op het asfalt houden. Je kunt ook tegen de verzuring aan gaan rijden als je die behoefte voelt. Je kunt racen en je kunt freewheelen, maar pas achteraf – ik zet nog wel Strava aan – zie je hoe hard je ging en hoe ver je kwam. Wie al langer fietst, kan afstand en snelheid heel behoorlijk zonder computer inschatten.

En natuurlijk. Wie met een duidelijk doel traint, moet soms op hartslag, snelheid, wattage en cadans letten. Maar hoeveel van ons zijn nu wedstrijdrijders? Ons enige doel is het groepje bijhouden en die berg opkomen. Daar heb je echt geen wekenlange trainingen in hartslagzones voor nodig.

Vraag de profs eens, wat het eerste is wat ze doen als ze stoppen? Wat je het meeste hoort is ofwel de benen niet meer scheren of de SRM-meter de plomp ingooien.

Onlangs kreeg ik een fietscomputer in mijn handen gedrukt. En niet zomaar eentje. Een Wahoo Elemnt. Handig, mooi, slim, het ding heeft alles. Ik ging het eens uitproberen en niet lang daarna deed ik weer niks anders dan op het scherm staren. Zelfs een scherm waar je wat doorheen kunt scrollen, waar je navigatie kunt aanzetten en waar je zelfs je inkomende berichten op je telefoon kunt laten zien. Prachtig allemaal, maar waarom?

Dat is ook al zo'n rare nieuwe trend. Al die selfies op de fiets. Hou eens op zeg. Kan het ritje niet een, twee of drie uur de selfieloze haven zijn? Strava probeert je te verleiden, door je foto's mooi toe te voegen aan je data, maar moeten we ons niet verzetten?

Het echte leegmaken van het hoofd, waar fietsen zo ideaal voor is, gaat het beste zonder fietscomputer. En je mist helemaal niks.

Het enige wat je nodig hebt, is de wind om je oren, je blik op oneindig en rust aan je kop. Gewoon fietsen.

Stig

door: Joost-Jan Kool

Om eerlijk te zijn was ik het alweer een beetje vergeten. Het verkeersongeluk van Stig Broeckx in de Baloise Belgium Tour.

Een verkeersongeluk, omdat het met de koers helemaal niets te maken had. Volkomen nutteloos en onbegrijpelijk, zoals alle verkeersongevallen dat zijn.

Een beetje vergeten. Omdat het leven altijd verder rolt. Net zoals de met vlaggen bedekte profielfoto's op social media na verloop van tijd verdwijnen en alles lijkt zoals het was.

Het gebeurde op de dag die volgde op de dag waarop de roze droom van onze Steven Kruijswijk eindigde in een sneeuwwand net over de Franse grens. Een drama van een compleet andere orde, dat toch ruimte innam in mijn hoofd.

Natuurlijk kende ik het onderscheid tussen het sportieve en het echte drama. Maar tussen verstand en gevoel zit soms een diepe kloof. Ik registreerde het nieuws, sprak er schande van, maar het vond de weg niet naar mijn gevoel. Alsof er net onder het oppervlak een harde steenlaag zat. Een steenlaag die soms ook functioneel is omdat een mens niet alles kan voelen wat er in de wereld gebeurt.

Het peloton koerst verder. Van de Dauphiné naar Zwitserland op weg naar de Tour de France. In de media wordt de voorpret opgestookt en gaat het over kopmannen, gewicht, parcoursen en de opvolger van Mart Smeets.

En opeens las ik weer over die jonge man in een ziekenhuis in Aken. Aan slangen in een toestand die als vegetatief wordt aangeduid.

En nu voelde ik wel het wel.

Omdat ik de geluiden ken die horen bij zo'n decor. De geuren. En de hoop die altijd ergens blijft sluimeren. Al is het alleen maar om zelf te kunnen overleven.

Wim Daniëls: een korte carrière maar een blijvende passie voor de fiets

door: Theo Buiting

Lierop, 5 juli 1970. De koers van de aspiranten – toen nog als ‘adspiranten’ geschreven – is gedaan. “Op de eerste plaats Rik Sentjens, Budel. Tweede plaats Wim Daniëls, Aarle-Rixtel. En de derde plek voor Frans Verstappen uit Neerkant.” Godfather-speaker Cor Wijdenes laat ze nog even gladjes over de tong rollen, de namen van de eerste drie aankomenden.

Stierenballen

Rik Sentjens, die verdomde Bulander was hem te vlug afgeweest. Djuu toch. Wimke Daniëls blies de laatste snot uit zijn neusgaten. Net niet gelukt deze keer. Maar laatst, in de moeder aller Oost-Brabantse criteriums te Gerwen had hij – ‘d’n Daan’ voor zijn vrienden – ze toch mooi allemaal zijn hielen laten zien. En ook in Valkenswaard waren ze er niet aan te pas gekomen. Kleppers als de West-Brabanders Adje Prinsen en Jacques Verbruggen had hij erop gelegd. Veelwinnaars, die het later nog tot prof zouden schoppen. Maar die verrekte Sentjens was toch wel een klasbak. In het clubblad van het Eindhovense R&TC Wilhelmina liet Rik optekenen dat hij als aspirant al, net als de goeie amateurs, extra vitamines en ‘Revitalose’ gebruikte. Stierenbloed noemden ze het in rennerskringen. In een glazen ampul zat het, met een minivijltje erbij om open te maken. Alleen al qua verschijning had het iets spannends, dopingachtigs. Maar het was niet verboden. In de Belgische apotheken werd het verkocht als recuperatieproduct. ‘Revitalose’ was gewoon het afkooksel van stierenballen uit het slachthuis van Anderlecht. Maar de bijsluiter was in het Frans, dus niemand die dat in de gaten had.

Wim had geen weet van dat soort spullen en fratsen. Hij reed op maizenapap en veel boterhammen met hagelslag. En hij had de ervaring van de Ronde van Croy.

De Ronde van Croy

Vrijwel elke zomeravond werd door een deel van de Aarlese jeugd de ronde van Croy gereden. Een populaire dikkebandenrace langs kasteel Croy, met start en finish voor huize Daniëls. Op

gewone fietsen uiteraard, al was er al snel een enkeling die een krom stuur wist te versieren. En bij sommigen gingen de spatborden eraf. Het was een mooie ronde en Wim kon goed meekomen, ook met de oudere jeugd. Maar ja, hij voetbalde bij ASV '33 en hij probeerde elke dag in de gang zijn record balletje hooghouden te verbeteren. Voetballen vond hij prachtig. Het werd een dilemma: voetballer blijven of wielrenner worden. Het werd voor een paar jaar het laatste.

“Coureur worden, de droom van iedereen wakkeren knaap”, zo stond het ooit verwoord in een vooroorlogs Vlaams instructieboekje. Weg met de kicksen. De koers moest het worden. Met een rugnummer op werd je een ander mens, aldus de schrijver ervan. Voor sommigen betekende het zelfs een complete gedaanteverwisseling. Gladde benen, olie erop, premies op de meet, de bel voor de laatste ronde, de rondemiss. Er is een foto van Wim waarop hij de rondemiss gaat kussen na zijn overwinning in de Ronde van Gerwen. Voordien en nadien is nooit meer zo iets vertoond. Vol op de bek, de mond open. “Het kwam van twee kanten”, zou Wim er later die dag over zeggen. “Ik hield er nog bijna verkering aan over.”

Aan de Wielen

Wim Daniëls: “Het merk van mijn eerste fiets weet ik niet meer zeker, ik dacht een Mercier, maar op een zeker moment had ik een echte RIH, tweedehands weliswaar, maar wel een RIH, rood van kleur, een prachtige fiets. RIH was toentertijd hét merk, samen met Campagnolo voor de onderdelen, al geloof ik niet dat ik die had. We waren in Aarle-Rixtel met drie man min of meer tegelijk begonnen met fietsen: Henk Gijsbers, Cor van Bokhoven en ik. Er werd zelfs een supportersclub opgericht: “Aan de Wielen”, die nog steeds bestaat, maar die nu volgens mij geen supporterstaak meer heeft, maar een echte toerclub is, een bloeiende. Ik werd ook lid van Buitenlust in Helmond om wedstrijden te kunnen gaan rijden. Ik heb nog een foto waarop ik sta als clubkampioen van Buitenlust, bij de aspiranten, in een wedstrijd die we reden op de Braak in Helmond.”

Wim ging vaak trainen met Cor van Bokhoven, die hij omschrijft als een oersterke renner, die te laat met wielrennen begon om het vak nog echt te leren. “Taai lijk wissen en sterk als staal”, schreef Karel van Wijnendaele eens over een renner. Zo’n omschrijving moet blijkbaar op Cor van Bokhoven van toepassing zijn geweest. Wim: “Hij had moeite met het nemen van bochten, waardoor hij vaak achter in het peloton zat, maar ze reden hem er niet gemakkelijk af. We trinden geregeld samen op een omloop in De Mortel. Daar sloten we aan bij anderen die daar al volop hun rondjes aan het draaien waren. Pietje Kessels en Frans van der Kam uit Lieshout waren er vaak, en Frans Kooijmans uit Beek en Donk. Het ging er hard aan toe. Mijn benen konden het amper bolwerken want ik had maar één verzet, geen derailleur zoals de amateurs. Cor ging ook nog vaak naar Berg en Dal, maar daar had ik geen tijd voor.”

Wim had zijn favorieten onder de wieleramateurs. “Corke Vriens, vond ik altijd erg mooi op de fiets zitten. En Jan Spetgens vond ik een geweldige renner. Die had ook een prachtige stijl, alsof het allemaal heel gemakkelijk ging. Hij won vaak. Ik was ervan overtuigd dat hij bij de profs veel zou gaan winnen, maar dat viel tegen. Ik weet niet waarom het hem daar niet lukte. Je kwam renners doordeweeks ook geregeld tegen als je bij de fietsenmaker was, in Someren, bij Gerrit Vossen. Om de een of andere reden kwam je daar vaak. Voordien was Adriaan Vriens uit Aarle-Rixtel de fietsenmaker bij wie ik mijn spullen kocht of liet repareren. Adriaan, een prachtige vent, was smid van huis uit en dat kon je nog wel eens merken als hij met je fiets aan de slag ging. Adriaan gaf meestal ook nog wat tips voor de nieuwe wedstrijd die in het weekend ging komen. ‘Veul bidde’ was zijn voornaamste tip”.

Het moltonnen trainingspak en de beddenplank

Wim Daniëls herinnert zich uit zijn rennerstijd nog zijn moltonnen trainingspak, dat enorm slobberde. Wim: “Het was geen gezicht, geloof ik; het leek een soort kolenpak, zeiden anderen weleens. maar ik vond het lekker warm. Ik had ook ergens een plank op de kop getikt die ik onder mijn matras legde, omdat ik ergens gelezen had dat Wim van Est had gezegd dat zo’n plank goed was voor renners. En ook dat je met gestrekte benen moest slapen. Dat probeerde ik dus ook maar. En ik bouwde een constructie van hout, waarop je je fiets kon zetten, zodat je een soort hometrainer had. Maar die is niet lang meegegaan, geloof ik.”

Echte begeleiding had Wim in zijn tijd niet. “Ik had zelfs geen vervoer naar de wedstrijden. Ik ging altijd met de fiets, met mijn broers en leden van de supportersclub. Als burens bij thuiskomst vroegen wat ik had gemaakt, zei Albert Engelen, die ook vaak meeding, meestal: ‘Ne jongen hond.’ Soms was de afstand naar een plaats waar een criterium werd gehouden groter dan de afstand van de wedstrijd zelf. Ik heb ook weleens meegedaan aan de Acht van Chaam, bij de aspiranten of nieuwelingen. Die moesten al vroeg starten, waardoor ik vanuit Aarle-Rixtel ook al vroeg op weg was naar Chaam. Dat was toch een behoorlijke afstand. In de drie jaar dat ik gefietst heb, ben ik in totaal twee keer met een auto of bus naar een wedstrijd gegaan. Eén keer was dat naar een klassieker, volgens mij in Midden-Nederland, met aankomst op een wielersbaan. Ik weet nog dat ik me kapot schrok toen ik die baan opvloog en in de bocht opeens zag hoe steil die baan was. Ik had nooit eerder op een baan gefietst. De andere keer met de auto of bus was naar Zandvoort, waar het Nederlands kampioenschap werd gereden. Daar had je ook te maken met de Tarzanbocht die behoorlijk link was. Er was op een gegeven moment een valpartij waarbij bij een jongen de spaken in zijn dijbeen zaten.”

Ambiance

Wim: “Voor mij hadden de criteriums in de regio toch wel iets heel speciaals. Er hing altijd een

heel bijzonder sfeertje. Er was altijd geweldig veel publiek en dan die muziek, de microfonist, met z'n reclamepraatjes over 'Vredestein tevreden zijn' en zijn adviezen aan het publiek (blijf zelf aan de kant en laat de poezen in de mand of iets dergelijks), de pindaverkopers. Maar het allermooiste vond ik de man die altijd ging staan dansen op de muziek die door de straten schalde, de broekspijpen tot boven de knieën opgerold en dan maar dansen; het was werkelijk een wonderlijk schouwspel. En je zag hem bij bijna elke wedstrijd. Hij kwam ook op de fiets. Waarvandaan weet ik niet." De man die Wim bedoelt, heette Johan Lackamp. 'Ich bin ein Junggeselle' riep hij steeds maar weer als hij danste. Grondwerker was hij van beroep. Wim zou graag meer van hem weten. Wat voor man was het? Hoe zag zijn leven er verder uit? Hoe is hij aan zijn eind gekomen? "Weet je zeker dat hij Johan Lackamp heette", vraagt Wim, die blijkbaar de archieven in wil.

Einde carrière

Aan de veelbelovende wielercarrière van Wim kwam vrij vroeg een einde. Na het Carolus Borromeus College in Helmond was Tilburg de volgende halte. Hij ging er studeren en op kamers wonen. Al snel woonde hij er met iemand samen, in het geheim weliswaar, maar het vrat natuurlijk energie. En Wim ontdekte dat hij van boeken hield, van woorden en letters. Hij had steeds minder tijd om te trainen en stopte met het rijden van wedstrijden nog voordat hij amateur moest worden. Hij werd dus geen beroemde renner. Wel een fameus en gevierd schrijver. Veelgevraagd spreker en vaste columnist op de radio bij Spijkers met Koppen, elke zaterdag. Inmiddels is hij een BN'er, die regelmatig aanschuift bij talkshows op tv, waar hij eens vertelde dat de fiets na de boekdrukkunst de belangrijkste uitvinding is. De fiets heeft hem ook nooit losgelaten. Hij geeft er zelfs voordrachten over. Niet over wielrennen maar over de fiets, over de historie ervan en over het verhaal dat Stijn Streuvels schreef over de begintijd van de fiets: 'Mijn rijwiel'. "Het mooiste boek dat er over de fiets is", aldus Wim.

Wim mag zelf nog graag wat fietsen op zijn Nishiki Modulus van zo'n 20 jaar oud. "Heerlijke fiets", zegt hij zelf. "Wind mee, wind tegen, maakt niet uit." Maar Wim draait geen trainingsrondjes meer. Hij gaat altijd bij iemand op bezoek als hij de fiets pakt. Droge kleren mee voor als hij bezweet raakt of nat regent. "Met natte kleren ergens zitten, vind ik onaangenaam", zegt hij. Soms probeert hij nog achter een brommertje aan te springen. "De Kaptein Mobylette was vroeger ideaal om achteraan te gaan. Maar ze zijn er bijna niet meer die brommertjes. En scooters gaan te hard. Soms word ik zelfs voorbijgereden door een hoogbejaard echtpaar op een elektrische fiets." Het is een hard gelag voor de oud-winnaar van de Ronde van Gerwen en Valkenswaard. Maar hij kan er zelf wel om lachen.

Le chemin du temps perdu

door: Bas Steman

(Weer eens een beklimming van de Ventoux)

Er als een berg tegen opzien, dat was het. Ergens was het er ingeslopen. Misschien wel doordat de jaren kwamen en de kilootjes zo aan me gehecht raakten dat de U-winter tot ver na de zomer duurde. Of het was de kramp, vorig jaar bij Chalet de Reynard, waar ik beschaamd in de remmen moest, de wielen uit het kader haalde, in de auto bij mijn lief stapte en met de staart tussen de benen afdroop? Abandon. Ik had me erbij neergelegd, toch? Als het ooit al iets was geweest, dan was het nu gewoon voorbij. De laatste jaren fietste ik minder, maar dronk ik meer en betere biertjes. Ik had mijn weinig glorieuze wielerverleden onderhand wel verwerkt, er zelfs met lichte zelfspot een roman (De Aankomst) over geschreven. Het was goed zo. Bovendien, die Ventoux, die had ik nu wel gezien toch? Wat zou ik mezelf aandoen, door me nog eens onder de slepende stoet idioten te begeven die zo nodig moesten? De kranten stonden er vol mee, het gekkenhuis op de Mont Midlife, het Pretpark Petrarca. De Ventoux en ik, we waren een oud echtpaar, we hielden van elkaar, maar het vuur was verdwenen. Nee, ik was er helemaal klaar mee. Totdat mijn zoon vroeg: 'Papa, ga je morgen met me mee de Ventoux op?' En mijn vrouw voordat ik kon antwoorden zei: 'Ja, joh, gewoon kijken of je het nog kan.'

Afijn. Vanmorgen – een kwartier voor mijn zoon – stapte ik op mijn fiets en verliet ik ons vakantiehuis aan de rand van Malaucène. Mijn plan om al een uur of twee eerder te gaan klimmen, werd getorpedeerd door zoonlief die tegenwoordig liever uitslaapt. Dat kwartier was geen jennende voorsprong die ik kreeg, opdat ik nog een kans zou maken, maar een zorgvuldig gecalculeerd voordeeltje, zodat onze 'volgwagen' tenminste nog een deel van de klim ons allebei mentaal kon ondersteunen en niet tergend lang hoefde te wachten boven,... op mij. Ik stuurde het pad af, sloeg een onbekend weggetje in dat 'Chemin du temps perdu' bleek te heten en wist hoe laat het was.

De noordkant, vanuit Malaucène, is de onderschatte – en voor de grote meute onbekende en dus rustige – kant van de Berg. Ik vind het de zwaarste, de meest bedrieglijke kant. Vergelijk zelf maar,

of de tijden van de toprenners. Vijfenzestig (vandaag zesenzestig) keer heb ik deze berg beklommen en de noordkant vreesde ik het meest. Vijfenzestig keer was een idioot getal. En uitgesmeerd over de negentien jaren dat we hier komen, blijft het nog altijd licht-zwakzinnig, maar minder ongeneeslijk, aantal. Vanaf de eerste meters waren ze er, als imaginaire Pokemons, familieleden, vrienden, mensen die alleen nog maar in mijn herinneringen bestaan. In 1999 hing hier de Rabobankvlag over de weg. Hier startte onze reis. Mijn aanstaande vrouw beklom de berg via deze route en ik reed naar Bedoin en zocht vanaf daar de hoogte. De benen waren nog jong, het hart begeerde. We ontmoetten elkaar op de top en spraken het hoge woord van liefde uit. En al die keren daarna, dat ik me de berg ophees, tijdens 'cyclo's en toertochten. Of zoals die keer met onze eenjarige zoon in een 'Burley' achter me aan, op een versnelling die ik nu niet eens meer rondkrijg zonder karretje met kind. Met vrienden en familie 'doopten' we hem op de top, bij de witte toren. Daar hadden we God niet voor nodig. Dierbaren, water, brood en wijn volstonden. Weer later zat hij aan me op een aanhangfiets. Wat bezielde me? Hij moest al vertrokken zijn, in moordend tempo, gedrenkt in het verlangen deze berg vooral snel te beklimmen.

Mijn benen maalden in trage stroop, mijn geest dwaalde, zoekend naar verloren tijd. Ik trok me uit het zadel, landde op een paar Belgen. Ze gingen voor drie keer vandaag, Cinglé. Ik glimlachte, proefde de zee op mijn lippen en zweeg over hoe ik het in 2002 nodig had om de Ventoux vier keer op een dag beklimmen (achterlijk!) en daarmee per ongeluk de eerste Nederlandse Galérien werd. Die dag was ik te hard vertrokken, betrapte op de route forestière een vriend stel (woman on top), wist niet wat ik zeggen moest en kreeg niet veel later kramp. Mijn vrouw Ariane maakte een foto van de eerste klim die dag. Ik, niet meer dan een blauw stipje op het snijvlak van stijgingspercentage en brekend zonlicht. De foto siert de facebookpagina van Bert Wagendorp, die 'Voor Bas, de eeuwige klimmer' schreef voorin mijn exemplaar van 'Ventoux'. Hij zou me vandaag moeten zien. De eeuwige harker zou de lading beter dekken, voor zover ik ooit al een klimmer was geweest. Het steile stuk diende zich aan. Vijf kilometer tegen de twaalf procent. Hier had ik het hele jaar tegenop gezien. Was ik te zwaar geworden voor deze versnelling? Had ik te weinig getraind? Antwoord: Ja. Lichter schakelen ging niet meer.

In mijn hoofd zong een liedje van Demis Roussos. Waar dat ineens vandaan kwam? Ik kende zelfs het hele refrein nog uit mijn hoofd. Zo diep zat ik dus al. Waar bleef Jip? Het schriële kereltje van vijftien dat ergens achter me omhoog fietste vol goesting op een tredje dat ik van mezelf nauwelijks meer herinneren kon. Daar was hij. Een stemmetje achter me. Ik griste mijn Iphone, klungelde en frustelde een selfie van 'le moment de passage'. Dat was het, daar ging hij in het shirt van 'Bocht 0', de bocht op de Alpe d'Huez vernoemd naar mijn jonge vriend Bas Mulder die hier eens de witte toren kuste. Was het één of twee jaar voor zijn dood?

Ik brak. Wist niet meer of het zout op mijn lippen zweet was of een traan. 'Voor Bas, voor wie de Ventoux geen geheimen meer heeft, of toch?' zo signeerde Wilfried de Jong zijn boek 'De Man en

zijn fiets' voor me. De Jong had het goed. Van de Ventoux kende ik iedere meter, iedere knik omhoog, iedere buiging van het asfalt waarin ik iets van verlichting vermoedde. De berg mocht dan geen geheimen meer voor me kennen, ze wist me me open te breken. Ik was al lang geen renner meer, vandaag zelfs geen trimmer, maar (zelfs op een compact) een harker. Het ideale tempo voor de twijfel. De twijfel was de koevoet, ze brak je ziel open als een oester. Steile stukken duurden daarom altijd langer, lang genoeg om je af te pellen. Daarvoor zijn ze. Bergen waren er niet alleen om een tijd te zetten, maar vooral om je de tijd te geven. Een paar kilometer nog, het venijnigste had ik achter me, maar mijn benen waren te moe om te versnellen. Elke pedaalslag was een risico op een stroomstoot.

De mooiste klim was die van mijn opa van achtentachtig, vanaf Bedoin. Voor ieders oog onttrokken had hij zijn coupe voorbereid. Ooms en neven, Jip en ik reden omhoog, aangemoedigd door familie. Opa wachtte ons boven op. Vlak voor de onvermijdelijke groepsfoto op de top trok opa zijn broek naar beneden. Dat komt in de beste families voor. Hij stroopte de pijpen over zijn schoenen, richtte zich op in het tenue van Cofidis, vorderde mijn helm, bril en fiets. 'Voor de foto,' zei hij wijzend naar de school 'Ventoux-finishers' bij het bordje 1910, dat in andere jaren ook wel eens 1911 of 1912 aangaf. 'Ik wil ook zo'n foto, voor het in het bejaardenhuis. Beetje indruk maken.' Zijn bedrog zou nooit uitgekomen zijn. Daarvoor was de familie-omerta te gesloten. Hij verried zichzelf. 'Best lastig als je moet plassen, zo'n broek,' zei opa. Bleek hij de koersbroek achterstevoren te hebben aangetrokken. Het rugpand kwam tot aan zijn adamsappel.

Daar was hij, Jip was me tegemoet komen fietsen: '1 uur 25, papa.' Bij zijn eerste poging had meneer het Malaucène-record van zijn vader meteen maar geëvenaard en peddelde opgewekt met me mee, de laatste kilometer in. Altijd weer de witte toren, de verlossing, altijd weer. Euforisch. Ik kon het nog. De harker was boven. Zes kilo zwaarder bleek een bijna een half uur vertraging. Ik klikte uit de pedalen, voelde het leven terugkeren in mijn benen. Ik kuste mijn vrouw en aaide mijn hond. Of andersom, dat weet ik niet meer. Op de top zochten idioten op fietsen een witte streep, ze poseerden tussen even idioot inparkerende auto's bij het bordje waar ooit mijn opa stond. De berg bleek weer wat gegroeid tot 1911 meter. In de eerste jaren dat ik hier kwam was ik een enkeling. Het laatste decennium is de bevolking hier vertienvoudigd. En zolang de mens verlangt en zoekt naar bevestiging, zullen ze komen.

Ik daalde af. Richting Bedoin. Voorzichtig. Teveel doden hier. Ik passeerde een processie in tegengestelde richting. Een lint van wanhopige blikken, trekkende monden, hortende en zwoegende mannen (en een enkele vrouw), dat me ontroerde. In de zon, in het krijt, wachtten hun vrouwen, de madammen van de Ventoux, zoals ik ze noem, veelal naast half in de berm geparkeerde auto's met Belgische of Nederlandse kentekens, met bidons en een camera in hun hand, smachtend naar een glimp van hun man, die ooit, op een dag, misschien vandaag nog, als een klein, traag stipje uit het bos moest komen. De madammen van de Ventoux, ik vermoedde dat

hun lief vandaag niet verlangde naar de zachtheid en warmte van hun weinig verhulde en vaak doorvoede rondingen, noch zullen ze vallen voor hun vragende ogen. Nee, hun mannen hebben vandaag liever een kus van de witte toren dan dat ze hun hartslag voelen kloppen tussen de lakens met hun lief. Kijk, daar had ik dan weer minder last van.

Thuis wachtte de beloning, gegrilde kip van de poelier op de markt in Bedoin. Ik zette mijn fiets in de schaduw tegen de gevel en voelde me voldaan. Het was goed zo. Voordat ik zat, keek mijn zoon op van kippenpoot. De olijfolie droop van zijn vingers. ‘Van de week de zuidkant, papa?’ Zucht. ‘We zien wel.’

Wout Poels is een klootzak

door: Stefan Baars

Wout Poels leek vier jaar geleden meer op een geschoten dode vogel dan een wielrenner. Kermend en gehavend als een oorlogsslachtoffer lag hij in de berm van de zesde etappe van de Tour. In een split second werd een valpartij mogelijk het einde van zijn carrière. Onder zijn Vacansoleil tricot zat een inwendig slagveld. Gebroken ribben, een gescheurde nier, een gebroken sleutelbeen en verwoest moraal. Hij was ver teruggeslagen en het was nog maar de vraag of en hoe hij zou terugkeren in het peloton. Wout was de meest sympathieke pechvogel die het profpeloton kende.

Vorige week wachtte ik vol verwachting op de Tour karavaan. Luttele kilometers onder de top van de slotklim van de 17e etappe naar Finhaut Emosson kon ik me niet indenken dat de blokken van BMC, Movistar of Astana geen poging zouden wagen om Froome pijn te doen. Na het passeren van de vluchters van de dag was het de beurt aan de groep der favorieten. De groep waar Wout heerste. In opdracht van Chris Froome had hij zijn klimmersbenen in het beste standje gezet en reed hij in straf tempo omhoog.

Vorige week wachtte ik vol verwachting op de Tour karavaan. Luttele kilometers onder de top van de slotklim van de 17e etappe naar Finhaut Emosson kon ik me niet indenken dat de blokken van BMC, Movistar of Astana geen poging zouden wagen om Froome pijn te doen. Na het passeren van de vluchters van de dag was het de beurt aan de groep der favorieten. De groep waar Wout heerste. In opdracht van Chris Froome had hij zijn klimmersbenen in het beste standje gezet en reed hij in straf tempo omhoog.

Sporadisch leek het er deze editie op dat Froome's harnas van onaantastbaarheid scheurtjes ging vertonen. Zijn ontreddering in zijn wanhopige loopnummer op de Mont Ventoux toonde tekenen van menselijkheid en dus kwetsbaarheid. Hij was een keer niet zeker van zijn zaak. De concurrentie zat Froome nog op de hielen na de eerste serieuze bergrit en ze roken iets. Wat weten we niet. Maar voordat twijfel zich nestelde in het brein van Froome was daar Wout. Alle hoop bij de concurrentie vervloog na zijn imponerende kopwerk. Stel je eens voor dat Wout gevangenisbewaker zou zijn geweest. We zouden het plot van Shawshank Redemption niet eens te

weten komen. Wout zou een straf regime hanteren waardoor zelfs de meest beestachtige criminelen huilend in een hoekje van hun cel de dagen doorbrengen. Alleen en zonder illusies.

Tijdens deze Tour kon je er niet omheen. Wout Poels heeft de meest opzienbarende metamorfose ondergaan die een prof maar kan hebben. Wout is de afgelopen jaren veranderd van een kapot pechvogeltje tot een meedogenloze machtswellustige klootzak. Hij is in staat om de twijfel uit het hoofd van zijn kopman te fietsen en in het hoofd van de rivalen. Hij fietst in zijn eentje de spanning uit de Tour en hij heeft daar slechts enkele klimkilometers voor nodig. Wout heerst en verpest daarmee de Tour, behalve voor zijn joggende kopman

Ok, Wout is dus een klootzak. Maar wel onze enorm goede en sympathieke klootzak.

A Tombeau ouvert

door: Theo Buiting

De fifties zijn tegenwoordig nogal in de mode. Vooral bij de babyboomers die toen net tot “de jaren des verstands” kwamen. Dingen van vijftig jaar geleden staan dikwijls nog haarscherp op hun netvlies. Ook bij mij. Zoete herinneringen komen bovendrijven. Ricky Nelson op de koffergrammofoon. De Sint Lambertusschool, vijfde klas met meester Geeris. Oosterbosch_2 Huiselijke tafereeltjes. Die ene keer, bijvoorbeeld, dat onze voorkamer plots werd omgetoverd tot een fotostudio. Enkel door het simpel ophangen van een wit beddenlaken. John Lamine, in zijn vrije tijd fotograaf, kwam mijn zusters portretteren. John had er niet voor doorgeleerd. Net zo min als voor zijn sportmassagepraktijk. John, deskundoloog, wielervedbestuurder, opvolger van de fameuze masseur Piet -“de Rakker”- van de Ven bij PSV. Een man door vele wateren gewassen. Straatbeelden uit die jaren flitsen vaak kriskras door mijn bovenkamer. Van renners uit onze buurt, die terugkomend van de training, nog gauw een sprintje trekken. Vaag zie ik Frans Oosterbosch, ook wielrenner. Die al baltsend op zijn renfietske voorbij ons raam schuift. Om indruk te maken op mijn jongste zus. Ik geloof dat ze nog een blauwe maandag met elkaar gingen. Frans van café Het Schoentje op de Hoogstraat. Waar hooguit om de honderd meter een lichtbak aan de gevel hing. Het zuiden, hard labeur, grote dorst. Buurman Willem Louwers met altijd sterke verhalen over de in zijn familie aangetrouwde coureurs Jan van Hout en Cor Wals. Namen en gebeurtenissen duikelen in mijn memorie over elkaar heen. Met het fietsen als rode draad. Het is mijn Eindhoven midden vijftiger jaren. Meer bepaald Gestel dan. Maar het was evengoed al zijn Gestel, waar hij op die 30e juli 1957 op de Blaarthemseweg het levenslicht zag. Zijn Eindhoven ook. De stad waar het hart lag van die lange Rooie, die tweeëndertig jaar later op een zonnige zondagmiddag weer aan het vertrek stond van dat criterium in Bladel. In het hart van de Kempen, in dat stukske Brabant dat hij zo koesterde.

Bladel, sodemieter, dat is lang geleden. Zeker vijftien jaar. Maar er was nog maar nauwelijks iets veranderd. Dezelfde kroeg met dezelfde lucht van verschaald bier en eeuwige “perzische” kleedjes op de tafels. Net als vroeger in het café bij opa en oma op de Hoogstraat. In de rij wachten voor je rugnummer. Nog steeds dezelfde oudgedienden achter de inschrijftafel? Het zou zomaar kunnen. Lang niet meer zo mee gemaakt. Bij de

beroeps was er altijd wel iemand die dat voor je regelde.

Back to the roots, terug naar af, en het voelt nog lekker ook. Opnieuw amateur, heerlijk. Rugnummer 45, Bert Oosterbosch, Lekkerkerk staat in het programmaboekje. Terug ook naar het vertrouwde weekend-ritueel van al die jaren als renner. 's Morgens de auto inpakken en dan wegwezen naar de wedstrijd. Die weekenden zonder koers, de leegte daarvan, dat was pas echt een ramp. Ook voor Marian hoor, want die was eigenlijk ook helemaal met het fietsen vergroeid in de jaren. Dan zat ik binnen een beetje te somberen, of ging achter op de vaart maar wat wezenloos naar een dobertje zitten staren. Ons Marian zag me helemaal wegkwijnen. Het werd echt tijd dat er wat gebeurde. Die fiets moest onder het stof vandaan. Amateurlicentie aanvragen en weer, wat relaxed, mijn wedstrijdje gaan doen. In Gouda moest ik naar de sportkeuring. Ook al jaren niet meer meegemaakt. Want voor een proflicentie hoefde dat niet, geloof ik. Die dokter schrok zich het ap Lazarus. "Ik ga u afkeuren" zei hij, "zo'n groot hart heb ik nog nooit gezien". Na heel veel soebatten en beloven dat ik rustig aan zou gaan opbouwen ging hij uiteindelijk toch overstag en gaf groen licht. "Nu ga ik een hele stap terug doen, ik ga me echt niet forceren. Moet kunnen, dokter", heb ik hem nog gezegd. In al die tijd als beroeps had ik nog nooit een echo of zoiets gehad. Dat hoorde er gewoon niet bij. Ik had ook geen klachten dus waarom dan al dat gedoe. Je werd gesoigneerd en daar bleef het bij. Een vaste dokter bij de ploeg was een ongekennde luxe. Goh, als nieuweling en junior heb ik hier ook nog aan het vertrek gestaan. Was het nou de Acht of de Ster van Bladel. Zal in '75, '76 geweest zijn. Echt geen potten gebroken toen. Ik geloof ergens in de twintig, hooguit tussen de tien en twintig geëindigd. Toch begon het al aardig te lopen toen. Ik was niet meer bang om me te laten zien. Jezus, die eerste keer dat ik bij de adspirantjes alleen op de meet afkwam. In de laatste ronde viel de hele groep stil en ik was de enige die -eigenlijk zonder erg- doortrapt. Plotseling alleen voorop, de zege voor het oprapen. Winnaar, vreselijk al die aandacht en heisa. Spaans benauwd kreeg ik het. Wat een ellende. Ik durfde niet te finishen. Jankend, honderd meter voor de streep afgestapt. Iedereen was helemaal verbijsterd. Maar ik, ik kon het niet aan. Zomaar eerste worden. Om van in je broek te schijten!

Oh ja, ik was in die jaren altijd wel in om wat rotzooi te trappen; "biste en d'n beer rije, dè ken ie wel" zeiden ze dan in Eindhoven. Dat was meer camouflage, want als het er op aankwam had ik toch maar een klein verlegen hartje hoor.

Terug in de clubtrui van Het Zuiden. Omkleedadresje zoeken. Fietske blinkend en wel. Alles pico bello in de sporttas. Keurig als altijd.

Even perfect gerangschikt als in de koffer voor die etappekoersen. Stapeltje naast stapeltje, alles brandschoon. Totdat Raas de kamer opkwam en zogenaamd voor de gein alles door elkaar flikkerde. Helemaal gek werd ik daarvan. Dan kon ik hem wel naar zijn strot vliegen, de lompe Zeeuwse knol. Beetje zoetsappig mee lachen. Je moet je niet laten kennen bij die gasten natuurlijk,

anders ben je altijd de Sjaak. En ik ben ook nooit zo'n prater geweest. Marian zegt altijd dat ik veel te veel heb opgevreten. Nooit eens van me afgebeten heb, alles maar voor zoete koek geslikt. Behalve die ene keer dan en toen ging het ook gelijk goed mis. Het duurt echt wel even voordat je de mores van dat reizende circus door hebt. Je moet je plaats kennen; niet teveel buiten de lijntjes kleuren. De wetten in dat wereldje zijn harder dan die van de jungle. Geloof me maar. Respect en waardering hebben daar niet de betekenis van alledag. Respect had ik wel. Iedereen had best ontzag voor hardrijder Bert Oosterbosch. Als ik mocht gaan, en het op mijn heupen kreeg, kon ik het peloton laten kreunen. Maar waardering, een schouderklopje als ik weer eens de hele dag mijn kloten had afgedraaid voor de kopmannen dat was dikwijls een brug te ver. Van, die Belgen, zoals Vanderaerden en Planckaert kreeg je nooit niks terug. Van Raas wel hoor, die had zijn streken maar wij konden toch best met elkaar door de deur. Van zijn complimentjes groeide ik. Dat had ik nodig. Ik was dan wel ingehuurd voor de prologen en tijdritten. Om voor de ploeg als locomotief loeihard op kop te beulen. Maar een mens leeft natuurlijk niet van brood alleen. God jonge, ik zal nooit van mijn levensdagen die Ronde van Nederland in '82 vergeten toen ik voor DAF uitkwam. Het was na die bonje met Post. Nou dan had je een echt probleem. Ik had dat al meegemaakt met Thureau. Die showpik in zijn bontjas was met slaande deuren vertrokken naar Ijsboerke. Ijsboerke, de naam alleen al was voor Post puur verraad. Compleet in de vernieling werd ie gereden door de Raleighs. Binnen de kortste keren was het gedaan met der Didi. Ik wist wat me te wachten stond. Maar deze jongen zou nog eens laten zien dat er op het vlakke niemand aan te pas kwam. Het had veel weg van zo'n Engels jachttafereel. Die hele troep jachthonden blaffend, jankend en kwijlend achter de rode vos. De complete Raleigh-meute, jakkerend en jagend. Raas, Kneet, de Lub, allemaal. Kop over kop reden ze zich het snot voor de ogen. Met daarachter in de auto Chief Whip Peter Post. Maar ze kregen me niet. Om de mieter niet. Die Ronde van Nederland had ik in de knip. Weggesleept voor de poorten van de hel. Raas zei na afloop: "fenomenaal gereden Bertje".

De centen zijn goed natuurlijk, maar op zo'n moment wist ik weer waarom ik fietste. Toen heb ik het ook bijgelegd met Post. De deur was toch altijd op een kiertje blijven staan. Voor ons allebei.

Het startpistool knalt. We zijn vertrokken. Tachtig kilometer criterium voor de wielen. Een eindeloze riedel van remmen, aanzetten en doortrekken. Ontelbaar zijn inmiddels die startschoten. Maar dit is toch speciaal. Jan Peeters de speaker van dienst heeft zijn stem nog wat extra bol gezet. Hij rept over de klasbak, die gepatenteerde hardrijder, de voormalig meervoudig wereldkampioen: de verloren zoon die teruggekeerd is naar Brabant. Dames en heren geef hem een geweldig applaus.

De verloren zoon, ja inderdaad zo voelt het een beetje. Straks verhuizen we naar Eindhoven. Ons huis in Lekkerkerk staat al veertien dagen te koop. Weg uit die polder terug naar het Eindhoven van "witte wel, witte nie". Nooit meer stikalleen trainen in die lege kutpolder met zijn oneindige kaarsrechte wegen en lage grijze luchten. Die even hard op mijn kop drukken als de eeuwige wind

op de dijken langs de rivier mijn lijf geselt. Postbesteller worden in Woensel en 's middags met een clubje trainen door het Kempenland. Net als vroeger. Jeetje, als junior oefende ik al mee met de profs. Ome Geert, de jongere broer van onze pap had me meegenomen. Ik keek als jonkie echt tegen Geert op; verdienstelijk amateur. Met hem ging ik van jongs af aan al mee op de fiets naar de wedstrijden rond Eindhoven. Valkenswaard, Leende, Gerwen, Stiphout, noem ze maar op. Hij was niet zo heel veel ouder als ik en heeft me eigenlijk over de streep getrokken om serieus te gaan fietsen. Weet je, we waren best close in de familie Oosterbosch; "we hongen nogal aan mekare". De jongste zus van onze pa, tante José, een nakomertje, was zelfs even oud als ik; samen hebben we nog de Eerste Communie gedaan.

God ja die trainingen van toen met de profs. Vertrekken deden we in Valkenswaard. Twee Jannen, Aling en van Katwijk, Gerrie van Gerwen, Geert en een paar handenvol amateurs plus een spichtige roodharige junior. Rijen die profs tegen de wind in, op de kant, weg. Ik als broekie erachteraan. Maar ik krijg het gat niet dicht; blijf op honderd meter hangen. En maar lachen, die mannen. Ik had daar mijn lesje gekregen. Maar het jaar erop, inmiddels neo-amateur, pakte ik het anders aan. Ik stak diezelfde gasten toch mooi in het pak. Demarreerde zelf weg met de wind vol tegen. Zullie kop over kop om die snotneus terug te pakken. Nou mooi niet dus. Dat was pas lachen! Snoeihard jagen, tegen de klippen op. Zien, horen, maar vooral voelen, dat ze allemaal kraken. Dat is de Rooien Bert. Jan van Katwijk reed toen bij Marc-Zeepcentrale en had aan den lijve ondervonden hoe ik tekeer kon gaan. Na het wereldkampioenschap ploegentijdrit in Duitsland, regelde hij een voorcontract bij die Belgen. Heel stom van mij natuurlijk, met die regenboogtrui van Brauweiler en een erelijst die klonk als een klok bij de Jan van Erp ploeg. Gelukkig heeft Rini Wagtmans, toen bondscoach van de amateurs, Peter Post op het spoor gezet. Een keer proefrijden en hij was verkocht. Post had een zwak voor hardrijders. Het contract met die zeepjongens werd ontbonden. Post regelde dat. Post is een grote meneer, hoor. Foto's in de krant met een TI Raleigh trui aan. Met als onderschrift: "Peter Post lijft pur sang tijdrijder in". Ons pap en mam en de hele familie, iedereen glom van trots. "Onzen Bert is prof geworre bij Raleigh". Frans, onze pap heeft ook nog gefietst. Meest bij de wilde bond en later ook nog als veteraan. Oh, ik weet nog als de dag van gisteren dat clubkampioenschap van Wilhelmina op de tankbanen van de Piroc. Geert won bij de amateurs, ik bij de adspiranten en onze pa moest alleen Jef Coone voor laten bij de veteranen. Maar Jef was een oud-prof en dan is het geen schande om geklopt te worden.

Vandaag hier in Bladel ben ik de ex-beroepsrenner. Terug op het oude nest met de familielangs de kant zal ik toch de Jef Coone moeten zijn. Voor al die trouwe supporters van jarenher. Voor ome Geert die me de koers leerde lezen toen we samen bij de amateurs reden. Hij was slimmer, maar ik al gauw sterker. Zo herinner ik me die keren in Budingen en in Olympia's Toer waar hij de beslissende slag wel zag maar het gaatje net niet toe kreeg. Keek ik om en zag hem, op apegapen, halverwege zwemmen. Dan liet ik me gewoon uitzakken en reed hem er zo naar toe. "Nondedjuu

wà kende gij fietse” zei hij dan achteraf ”het leek wel of ik achter unnen brommert reej”. We waren meer als oom en neef. Als bloedbroeders gingen voor we voor elkaar door het vuur. Die foto, genomen vòòr het Evoluon, van ons samen in de clubtrui van Wilhelmina, heeft nog jaren bij hem op de televisie gestaan. Evoluon, Wilhelmina, Oosterbosch: Eindhoven.

De eerste premiesprint. De benen voelen goed en het hoofd nog beter. Ik ga 'ns wat proberen. Kijken of ik nog wat mannen mee krijg. Zo, dat gaat makkelijk zeg. En d'r hangt er nog eentje aan mijn wiel ook. Van de speaker hoor ik dat het ene René Zeegers is van de Babydump-ploeg. Die maken hier in deze contreien de dienst uit, zeggen ze. We zullen zien. Voorlopig is die jongen zo te merken blij dat ie leeft. Hij steunt en puft en kop overnemen komt niet in zijn woordenboek voor. Hoeft ook niet, die lange zuigerstangen stampen en malen weer als vanouds. Niemand komt er vandaag aan te pas. Doet me een beetje denken aan die Trofeo Barrachi met Hennie Kuiper. Groot renner, versta me goed, maar die keer hing hij als een dood vogeltje aan mijn wiel.

Beesten, ravotten, de zaak op stelten zetten. “Unnen badaap bende” zei oma dan tegen mij. Had ik maar iets van die jeugdige bravoure kunnen vasthouden. Hoe zou het er dan uitgezien hebben. Dan was ik denkelijk niet zo'n binnenvetter geworden. Dan zou ik meer van me afgebeten hebben, niet alles hebben opgekropt en weggemoffeld. Marian zegt altijd: “bij jou moet je d'r alles uittrekken; zeg toch eens wat je op je hart hebt man”. Marian is een heel stuk mondiger als ik hoor, een Hollandse. Ik dacht met mijn benen te kunnen spreken. Leuk en aardig maar wie gaat er mee lachen. Neem nou de Kneet. Getapte vent, altijd een praatje en kwinkslag klaar. Maar je moet er niet te dicht bij komen. Kijk, bij Post was ik als nieuwkomer ineens de man voor de prologen en de tijdritten. En dan zaag je aan de stoelpoten van de olijke Mokummer, die op zo'n moment wat valse trekjes krijgt. Bertje Oosterbosch als indringer in de ploeg die zijn prestige en hegemonie kwam aantasten in de ritten tegen het horloge. Och, die Brabantse Pijl, daar is al veel over geschreven. Ik voelde mijn benen niet. Alleen vooruit met anderhalve minuut. Kat in het bakkie. Totdat “ploegmakker” Knetemann ging organiseren, om mij de pikorde nog eens in te peperen. Even op zijn plaats zetten dat manneke. Zo is het spel, zo zijn de regels en zo wordt het gespeeld. Terwijl ik al een regenboogtrui in de kast had hangen. Daniel Willems won. Willems, Fons de Wolf hoe vaak had ik ze als amateur er al niet opgelegd. Post' zijn maag draaide d'r ook van om. Hij heeft me er later nog een financieel extraatje voor gegeven. Buiten het contract om. Hoefde natuurlijk niet want contract is contract. Maar Post is een grote meneer, hoor. Met de Kneet heb ik er nooit over gesproken. Ik heb de gal maar weer eens doorgeslikt. Ergens is daar toch een draadje geknapt. Net als toen ik in de witte trui in de Tour de kastanjes uit het vuur haalde in de ploegentijdrit. Op het laatst even niet kunnen aanpikken en verkocht was ik. Ze keken niet op of om. Weg witte trui van het jongerenklassement. Geen mens zei: “jammer Bert”. Niemand maalde erom. Je went aan de rangorde, weet dat er geen cadeautjes worden gegeven. Maar die bittere smaak in mijn mond, die wende echt nooit. Gelukkig weer tussen de wielen hier bij de amateurs.

Ja, god op een gegeven moment is de rek ook echt uit de elastiek. De knie wilde niet meer. Hersenvliesontsteking gehad. Tien jaar prof geweest, alles meegemaakt en dan is het fini. De benzine was echt op, de motor stond droog. Maar wat dan. Ik had het even geprobeerd in de horeca. In een zaak van schoonvader. Geen gezicht met zo'n strikje en zwart-wit pakkie. De oud-werelkampioen achtervolging vermomd als pinguin. En dan dat gezever aan die bar de hele dag door. Niks voor mij.

Tegelzetten, mijn oude stiel was ook een gepasseerd station met die knie. Als junior was ik er al hard op gevallen en toen leek het al einde oefening. Het zag er zo lelijk uit dat Geert er nog een foto heeft gemaakt voor opa en oma. Als herinnering aan een jongetje dat ooit hard kon fietsen. Alles bij elkaar heb ik het nog best lang volgehouden. En hoe. Altijd voluit gaan. Maar in die winter voor dat laatste jaar bij TVM voelde ik het al wel. Het was koud, vaker tien graden onder nul of zo. Toch ging ik trainen. Ik moest wel want ik wilde altijd goed zijn in het voorseizoen rond de Middellandse Zee. Bessèges, Parijs-Nice, de Tirreno. Ik had ook meer training nodig als vroeger. Toen in Oudenbosch met Leo van Vliet waren een paar uurtjes per dag zat. Nu maalde ik eindeloos mijn kilometers in dat deprimerende landschap rond Lekkerkerk. Altijd wind, de mist die aanvroor op je muts. "Is dit alles, wat er is..": Henny Vrienten van Doe Maar op de walkman. Of Hazes met zijn "Eenzame Kerst". Geen moment de beschutting van de Kempische bossen. Helemaal gestoord werd ik ervan. Veel muizenissen in het hoofd van een sportman zijn funest, zeker in het hoofd van mij, Bert Oosterbosch. Ik wilde terug naar dat warme nest, naar Brabant, naar Eindhoven. De heimwee sloeg even hard toe als in de langere etappekoersen. Dan miste ik thuis, Marian en Nathalie en Joyce. Ik heb weleens in de krant laten schrijven dat ik best vijf weken van huis kon. Tegen beter weten in. Een soort van bezweringsformule die natuurlijk voor geen meter werkte. Eindhoven is altijd blijven knagen. De palen voor ons nieuwe huis in Lekkerkerk stonden koud in de grond of de twijfel sloop al in mij hart. Ik deed het voor Marian, die wilde graag in haar geboortedorp, "op Lekkerkerk", wonen. En Oudenbosch was het niet meer toen Leo van Vliet, mijn maatje door dik en dun, weer terug ging naar het Westland.

Oudenbosch, is toch een ander Brabant. Post had verordonneerd dat we in West- Brabant moesten gaan wonen. Weg van moeders pappot, dicht bij de Vlaamse koersen. Omdat Leo er woonde kozen wij voor Oudenbosch. Hadden we in ieder geval al wat houvast in die nieuwe omgeving. Met het vertrek van Leo viel er weer een gat. Dat ik nou eens niet dicht kon krijgen.

Zeegers hangt nog steeds aan mijn wiel. Meer dood dan levend. Daar heb ik straks op de streep geen kind aan. Ik voel weer die warme tinteling opkomen. Straks het podium op.

Onvergelijkbaar natuurlijk met de plaatjes samen met mannen als Moser, Kelly, Fignon of Hinault. Anquetil en Merckx die me kwamen feliciteren. Maar voor mij voelt het super, is het meer dan een come-back. Hier begint mijn nieuwe toekomst. Een nieuw leven met een nette job, een nieuw huis.

Een stabiel, breed familieleven.

Straks na afloop nog even buurten bij ons thuis in Woensel. Even aanwippen bij de cafetaria van tante Thea. Frietje pikken. Dat is een traktatie die ik mezelf gun. Liever dan een glas champagne. Net als toen, dat gedoe met Post over een bordje frites. Het was onze breuk. Maar het ging niet alleen over die friet. Het was de druppel die de emmer deed overlopen. De sfeer was allang kloten. Iedereen zat maar te stressen, te zeiken over Post, over de druk die hij oplegde. Leo van Vliet dacht er zelfs al over om er helemaal mee te kappen. En op die bewuste dag, hadden we gewonnen. Ik had er ook vol voor gereden en trakteerde mezelf op frieten. Totdat Post binnenkwam en zei dat de frieten van tafel moesten. Toen heb ik gezegd: “als die frieten van tafel gaan dan ga ik ook”. En zo is het gegaan. Ik snap nog niet hoe ik toen gedurfd heb om in opstand te komen. Ik die bescheiden Brabander, die eeuwige twijfelaar. Als enige van het hele gezelschap trok ik mijn conclusie. Het doek had voor mij zo kunnen vallen maar Rini Wagtmans praatte me in een neutrale witte trui. De rest van het seizoen viel er alleen wat prijzengeld binnen te halen in de criteriums.

Ik kon nergens anders tekenen want Post hield me aan het contract maar betaalde geen cent. Vanwege werkweigering, zei ie. Ja, je moet die grote meneer niet tegen de haren instrijken, hoor. Dan heb je d'r een kwaaije aan. Heeft ons veel geld gekost. Maar we hebben het overleefd. Na dat seizoen tekende ik bij DAF. Had ik nooit moeten doen. José de Cauwer, ja, die begreep me. Maar directeursportief Fred De Bruijne, nee, laat ik er maar over zwijgen.

Amateur-criterium. Zonneke, lekker briesje. Pap en mam langs de kant samen met Marian en de kids. Voor de toeschouwers flits je zo voorbij. Ze zien je nauwelijks. Maar op de fiets kun je je makkelijk op één punt richten. Elke ronde zie je ze dan dichterbij komen. En in het voorbijkomen groet je ze telkens. In gedachten toch.

Heel wat anders dan ik gewend was. Grote etappekoersen, klassiekers.

Met in de bergen soms bar slecht weer. Regen, mist, kou. En dan naar beneden. In volle chasse van die bulten af. Ik reed eens in hondenweer met een Fransoos naar beneden en die zat maar te “permitteren” over courir à tombeau ouvert. Ik ben er pas later achtergekomen dat het letterlijk zo iets betekent als rijden met het graf open. Schrik heb ik nooit gehad hoor op de fiets. Rini vertelde dat je linke bochten in de bergen tijdig herkent omdat daar vangrails staan. Als die er niet staan stelt het niet veel voor en kun je je zo naar beneden laten vallen. Nou die bronzen en marmeren plaquettes in de wanden van die zogenaamde flauwe bochten stelden me toch niet altijd gerust. Rini had goed praten, die had een super engelbewaarder gehad. En bovendien, als je het goed beschouwt dan rijdt iedereen toch elke dag min of meer à tombeau ouvert. Je staat er normaal niet bij stil, maar soms moet je wel. Dan komt het zomaar over je heen. Zoals toen Conny van tante Thea, mijn nichtje, verongelukte en even later ook nog opa overleed. Op dat moment

heb ik tegen Marian gezegd: “Als mij iets overkomt wil ik in Eindhoven begraven worden. In Vlokhoven, dicht bij ons thuis”. Raar eigenlijk want je hebt nog een heel leven voor je. Jan Gisbers, mijn oude ploegleider en vertrouwensman, had een paar weken geleden nog in de Volkskrant laten opschrijven dat zijn renners op hun veertigste gegarandeerd nog kerngezond zouden zijn.

De bel voor de laatste ronde. Vroeg weggereden en nooit meer teruggezien. Als vanouds. Gerwen, Eindhoven-Binnenstad. Nog een stukkie flink doorhalen en de buit is binnen. Bladel, 13 augustus 1989. Yesterday is gone, but tomorrow is forever. Ik ben terug. Ik win. Ik leef!!

Vijf dagen later hield Bert's grote hart er zomaar mee op. Hij overleed in zijn slaap, naast zijn lief, Marian. Heel dicht bij zijn schatten Nathalie en Joyce.

Het Eindhoven van vijftig jaar geleden, bestaat nog. Maar dan anders. Snackbar “Conny” van tante Thea wordt nu gerund door Chinezen. En waar Charel van de Ven, de broer van Piet de Rakker, zijn Super Vittorio renfietsen ooit verkocht staat een moskee. Een stukje van oud-Woensel bestaat ook nog. De kerk van Onze Lieve Vrouw van Lourdes op de Vlokhovenseweg. Met het kerkhof erachter. Maar toch ook weer anders. Je hoeft er niet eens meer zelf naar toe. Op begraafplaatsen.online type je de naam Oosterbosch in en een foto van de zerk verschijnt op je scherm. Ik ben er wél naar toe geweest. Naar le tombeau couvert van Bert met het op de steen ingegraveerde fietsje. Als een soort eerbetoon. Uit respect én waardering. Het was daags na de januaristorm. Omgewaaide bomen en overal troep op de graven. Een troosteloze aanblik. Naast Bert's graf is een lege plek met daarop twee bordjes “gereserveerd”. Vrij te houden voor twee mensen die een verwoestende storm door hun leven voelden razen. Op die 18e augustus 1989 toen die boom van een renner zomaar met wortel en al uit de grond werd gerukt.

In de auto op de terugweg draai ik Ricky Nelson's Lonesome Town.

Going down to Lonesome Town, Where the broken hearts stay. Maybe down in Lonesome Town, I can learn to forget.

Theo Buiting, 22/2/2007.

Met dank aan Marian Bik, Geert en Els Oosterbosch, Gerard Wolfs

Dit verhaal is eerder verschenen in Helden #2, een uitgave van het Brabants Wielercafé

Waar is de Tour?

door: Wibe Balt

“Waar is de Tour? Die zit in mijn hoofd. En ze verdringt alles en iedereen. Het voelt als liefdesverdriet. Maar ik denk dat ze terugkomt.”

Vandaag, zondag 31 juli 2016 is de Tour alweer een week geleden heengegaan. De radio zwijgt. De tv zwijgt. De krant is blind. Het zwarte gat, op dit toonaangevende wielerblog al meer dan eens beschreven, – moeilijk te onderschatten ook, het is een klinische toestand – ligt als een grote put besmuikt te loeren in een of andere Franse C-weg, door het felle zonlicht aan het zicht onttrokken.

Eenmaal in het zwarte gat beland, rest nog slechts te vertrouwen in de enige remedies: leven, liefhebben, eten, drinken, barbecueën. En zeer nauwkeurig met een vierjarig mannetje elk plaatje in de Tourspecial bekijken, op zoek naar Vincenzo Nibali. Er is hoop. De zomer is ten slotte een wapenarsenaal aan herinneringen die ingezet worden tegen de schier onneembare en vooral lelijke vesting: het zonder enige twijfel meest zinloze seizoen allertijden: De herfst.

Enigszins te contempleren, immers: je zit toch in een zwart gat, dus wat sjakt het, is ook niet weg. Wie is toch de Tour? Hoe verhouden zich mijn herinneringen, die zich nestelen om te verworden tot hopeloze melancholie, tot de werkelijkheid vol non-believers, empiristen en cynici. Bestaat die verhouding überhaupt? Ben ik misschien krankzinnig? Het zijn nuttige vragen, daar in dit gat. Daarom hieronder het stappenplan van Tourcontemplaties in het zwarte gat dat leidt tot bevrijding.

Voor MJ.

1. Eerst: het dualisme van de Tour.

14 juli 2015. Marcel Queheille is zesentachtig. Maar niets verraadt ouderdom, zijn ogen stralen nog steeds. Onder zijn felrode baret tovert hij voortdurend een gulle lach op zijn gerimpelde gelaat. Een lach die weet. En lach die verhult. Om hem heen zingen de mannen van Le Choeur Oldarra, ‘Le choeur Basque par excellence’, meerstemmig. Queheille springt op een oude tandem, die voor de

gelegenheid op een rolbank is gemonteerd. Voorop zit oud-wereldkampioen Luc Leblanc. Hij houdt het traptempo van de oude dorpsheld moeilijk bij. On rit!

Familie, dorpsgenoten en de levende legende Raymond Poulidor kijken geamuseerd toe. Ze maken veel lawaai. Dat moet ook, want vandaag eert Sauguis-Saint-Etienne zijn touretappewinnaar van 1959. Le Diable Rouge. Aan het spit draait een zwijn geduldig, wachtend op zijn garing. Er wordt gedanst, gegeten en gedronken. De zon schijnt. En straks komt de Tour voorbij. Oude regels, nieuwe helden.

Quiheille zal ze kunnen aanraken, zijn oude rimpelige hand op een rennersrug die waarschijnlijk nog nooit gerecht werd aan de finish, zoals hij de zijne ooit wel rechtte. In de aanloop naar de slotklim, richting Pierre-Saint-Martin zal niemand in het peloton weten wie hen in het piepkleine dorpje Sauguis heeft toegezwaid, geëerd heeft, heeft toegelachen. Sauguis-Saint-Étienne in Soule Baskenland is de Tour en de Tour is Frankrijk. En als de Tour eindelijk voorbijtrekt, geniet de oude Queheille van zijn ontmoeting met zijn teruggekeerde liefde.

Maar zijn liefde heeft al bijna 60 jaar twee gezichten. Hij heeft hem in de ogen gekeken, Le Diable Rouge. Alex Virot, maquisard, Gestapojager van het eerste uur, Capitaine Alex, onderduiker, vermaard sportverslaggever, pionier in de radioverslaggeverij. Met zijn motard René Wagner vormde hij een magisch duo. Het is de tijd van de slechte wegen, smalle motorbandjes, het stof, de leren jassen en leren helmen. Van de schitterende foto's van lijdende coureurs, kromgebogen, verbeterd strijdend. Jacques Anquetil, de Tourmalet.

De motor accelereerde en schoot voorbij aan Marcel Queheille en die kijkt terug met dezelfde ogen die zestig jaar later het kleurrijk spektakel voorbij zouden zien trekken. Spanje, 14 juli 1957. Queheille ziet de motor slippen op de gravillons in een oplopende bocht en verdwijnen in de afgrond. "Elle partit en zigzag, Le chauffeur tenta de la maîtriser (...) Je n'aperçu plus que deur jambes en l'air, et des souliers qui voltigeaient. Jamais de ma vie je ne pourrai oublier cela". Wagner zal sterven in de ambulance, Alex Virot is op slag dood. Marcel Queheille was de laatste renner die ze levend zou zien.

2. Daarna de vruchteloze zoektocht naar zingeving.

Heeft de Tour zin? Is er een diepere betekenis? Het was een kort mailtje. Aan Mart Smeets. Het was in het jaar waarin kijkers van de Avondetappe een vraag mochten inzenden, die dan in de avondetappe mogelijk werd beantwoord. 2005 ofzo. The good old days. De beste vraag werd beloond met een fiets. Dat zou mij (relatief) een worst zijn, omdat ik op zoek was naar zingeving. Maar, opportunisme is ook wat. Ik zou die fiets niet afslaan. Dus typte ik een mailtje naar de redactie. Kort, bondig en doorspekt van realiteitszin.

‘Beste Mart, hoe kan het toch dat dichters, schrijvers, journalisten ondanks alle negatieve pers de laatste jaren, altijd gefascineerd blijven door de wielersport?’

Best een goede vraag. Zeker in vergelijking tot die van mijn opponent. Die ging -bleek in de uitzending- over zadels. Een onvolprezen hoofdredactrice van een ‘knip en plak’ sportblad was aangeschoven om mijn vraag te beantwoorden. Mart ging ervoor zitten. En alsof mijn naam alleen al de verpersoonlijking was van het beter te negeren provincialisme, braakte hij die uit. Als een haarbal. Met veel lucht. ‘En dan komt nu een vraag van (pauze) Wibe (pauze) Balt uit (pauze) Groningen. Hij las het ding voor aan de hoofdredactrice die hem met holle ogen aankeek. ‘Tja’ zei ze. ‘Dat komt omdat er altijd wel wat gebeurt’. En zo ging die knakker met zijn zadelvraag door naar de finale. Voor de fiets. Die avond heb ik mijn onschuld verloren. ‘Omdat er altijd wel wat gebeurt.’

3. Vervolgens de thuiskomst

Juli 2003. De ereronde op de Champs-Élysées begon. De renners reden langzaam. Mijn hand rustte heel even op zijn rug. Niet kloppen, rusten. Niet dat mijn dag nog gemaakt moest worden. Ik had Julius Caesar al gezien. De kleine Texaanse veldheer, die op zijn strijdswagen langs de triomfboog was gereden op weg naar het altaar in de tempel van Jupiter. Zijn gezicht beschilderd met ossenbloed. Vae Victis.

Hij hief zijn armen in de lucht, draaide even naar alle kanten. Lance Armstrong, alleen al het fluisteren van zijn naam was voldoende voor het beklinken van mijn onvoorwaardelijke liefde. Ik had de Tour zien finishen. Ik had Lance zien juichen. Een agent keek me aan. Hij lachte. Het centrum van Parijs, haar goudgele boulevards, het geluid van miljoenen, de gedachte dat dit hart voortdurend werd gevoed door de duizenden wegen, volgepropt met vrachtwagens en auto's waarvan sommige bestuurders vaak niet eens wisten welk spektakel hun stad had aangedaan. Langs geschilderde tralies, strak gepleisterde kampioenen van het neo-classicisme stonden de massa's. Iedereen golfde mee op de maat en het ritme van de carbon klankkasten. Er was alleen applaus. Muziek. Kleur.

Mijn hand had zijn rug gevoeld en ik had mijn hand teruggetrokken. Er vol verbazing naar gekeken. Hij had de warmte van de laatste etappe geabsorbeerd. Ik had zijn gezicht gezien. Bruinverbrand. Michael Boogerd had een stempel op mijn ziel gedrukt. Janken? Tuurlijk. Het is de meest individuele en eerlijke ervaring van zoiets onbenulligs als wielrennen. Nú kon ik naar huis gaan.

4. Dan de naïeve liefde

Hij had er gestaan, moederziel alleen in die verstilde wereld. Omringd door het lonkende fluisteren en het raspen van de krekels, de fatale uitnodiging van een Alpencol. Hij raapte een plastic reliek van een voorbijgetrokken triomftocht op. Hij was geroerd, volledig bevangen door het besef van de eindigheid van drie weken ultieme sport en het geluk dat juist hij dit bidonnetje had gevonden. Het bidonnetje was het bewijs dat de Tour op deze plek was geweest. Sluitend.

Hij stuurde mij het bericht dat hij langs het verschroeiend hete afvalt in het dal van de Col de la Forclaz een bidon van Etixx-Quickstep vond. De kans bestaat dat hij van Alaphilippe is geweest. Of van Tony Martin, of van Dan Martin. Bedenken we. Beter: Alaphilippe gaf hem aan Tony Martin en die gaf hem aan Dan Martin.

Het is zo'n moment wat je dan direct deelt met een wielervriend. Eentje die begrijpt dat de vondst alleen niet significant is, maar de verpakking. Het verhaal eromheen, erachter. Hij was op dat moment, als het ware, geabsorbeerd door de herinnering aan een voorbije Tour. Een sublieme Toursensatie.

Gelukkig wordt in het zwarte gat alles relatief. Ook een bidon. Dus in plaats van de bidon tot klarenstoot van een bepaald miserabele periode vol pijn en zelfbeklag te verheffen, luisteren we beter naar Bert Wagendorp die in De Muur van maart 2016 een nuttige berekening presenteerde: 'Er zijn misschien honderd miljoen mensen die enige kennis van de koers hebben (...) De overige 7,2 miljard aardbewoners snappen er helemaal niks van en vinden er weinig aan.' De kans dat je als liefhebber een ander iemand gelukkig maakt (bijvoorbeeld met je bidonsensatie, of met een quasi filosofische bespiegeling over de Tour in relatie tot andere leuke dingen) is gewoon niet heel groot. Enfin, de lucht boven het zwarte gat wordt weer blauw.

5. En ten slotte omarmen we de eeuwigheid.

Tot over een jaar lieve Tour de France. Ik zal je missen, koesteren. Ik zal de grote namen die jou in al die jaren gemaakt hebben herhalen als een mantra. Fernando Escartin, Joaquim Agostinho, Marco Pantani, Gösta Pettersson, Gert Jacobs. Als ik mijn ogen sluit, zie ik ze koersen. Ik zie Tom Dumoulin, in een onverbiddelijke hagelbui naar zijn overwinning op de Arcalis klimmen. Ik zie de droevige blik van Jimmy Casper, hoor de lach van Robbie McEwan. En dan vouw ik mijn handen achter mijn hoofd, leun ik achterover en dan snuif ik de bevrijding. Dan klim ik uit het zwarte gat. Want ik weet nu zeker:

Je komt toch weer terug. Mijn grote liefde.

De Styrkeprøven; 543 kilometer fietsen van Trondheim naar Oslo

door: Marten Schuurman

Als je me de eerste zes maanden van het jaar zou vragen om een getal tussen de 0 en de 1000 te noemen was de kans groot dat ik 543 zou zeggen. Het is maar een willekeurig getal, zou je zeggen. Voor mij werd dit getal in de loop van het jaar een obsessie. Zou ik het halen? Zou ik het kunnen? Zou ik het volhouden? Eerder schreef ik al over mijn twijfel en angst voor de uitdaging die voor me lag. Met een angstig hart en een twijfelende hersenpan start ik de reis naar Noorwegen voor de grote sterkteproef. De toertocht waar de mannen zich onderscheiden van de jochies: De Styrkeprøven; 543 kilometer fietsen van Trondheim naar Oslo, met onderweg meer dan 3500 hoogtemeters.

Op Schiphol heb ik afgesproken met Keir en Martijn, mijn teamgenoten van Squadra102. Tijdens de reis naar Trondheim kletsen we wat, we maken wat flauwe grappen. De stiltes die regelmatig vallen zijn niet ongemakkelijk. Ieder is bezig met zijn mentale voorbereiding op de volgende dag. Aangekomen in Trondheim halen we onze startbewijzen en checken in bij ons hotel. Op de hotelkamer sleutelen we onze fietsen in elkaar, die de vliegreis in een speciale fietskoffer hebben gemaakt. Ik raak geobsedeerd door de ketting waarvan ik vind dat die niet lekker loopt. Ongecontroleerd en lichtelijk in paniek begin ik aan allerlei schroefjes op mijn voor- en achter derailleur van mijn Canyon te draaien. Het helpt niks, sterker nog. Ik maak het erger. Mijn reisgenoten worden er gek van, net als ikzelf. Ik probeer mezelf te kalmeren, maar het laat me niet los. Zelfs een goede maaltijd en een klein biertje brengen me niet tot rust. Het is laat geworden en tijd om te gaan slapen. De stress heeft me vermoeid en zorgt er gelukkig wel voor dat ik gemakkelijk in slaap val. Het gesnurk van Martijn neem ik voor lief en zorgt er voor dat ik de volgende ochtend geen wekker hoeft te zetten.

Hoewel ik mezelf geen illusies maak voor wat betreft een goede eindklassering starten we in de wedstrijdgroep. Na 110 kilometer beslis ik om deze snelle groep te laten gaan en met Martijn op eigen tempo verder te fietsen. Het gemiddelde staat op 36,8 km/u, een passende snelheid voor het MaseratiCycling team. Keir besluit zich vol in de wedstrijd te storten (en finisht uiteindelijk als tweede). Martijn en ik kiezen onze eigen snelheid. Als het brandstofverbruik de aankomende 430

(!) kilometer gelijk blijft kom ik onderweg zonder twijfel zonder brandstof langs de weg te staan. Samen fietsen Martijn en ik, al kletsend, de volgende 100 kilometer. De teller gaat zo ongemerkt makkelijk over de 200 kilometer. De gemiddelde snelheid zakt, maar ik fiets niet meer in het rood. Het enige dat nu nog telt is om de finish te halen.

Dankzij de slipstream die we meepakken in een groepje dat net een paar kilometer per uur harder fietst dan wij vliegen de volgende 150 kilometer ook voorbij. De tijd wordt een vaag begrip. Ik denk niet meer in uren, minuten en seconden, maar in tientallen kilometers. Ik zie bomen, watervallen en een kolkende rivier. Het Noorse natuurschoon is ongelooflijk indrukwekkend, gedurende de hele tocht kijk ik goed om me heen en probeer alle indrukken zo bewust mogelijk binnen te laten komen. Toch lijken de kilometers voorbij te gaan als in een droom. Qua tijdsbesef lijkt ik langzaam in een andere dimensie te komen.

Uit het niets schiet me een quote van Henry Ford te binnen: 'Nothing is particularly hard if you divide it into small jobs'. En zo is het met de Styrkeprøven ook. Ik kan prima 50 kilometer fietsen, mijn meeste trainingsrondjes zijn ongeveer 50 kilometer, dus na elke 50 kilometer maak ik mezelf wijs dat ik weer aan een nieuw trainingsrondje begin. Door het grote getal 540 op te delen in 10 keer 50 en 1 keer 40 valt het ineens wel mee. Bovendien heb ik al heel wat trainingsrondjes achter de rug!

Na 450 kilometer raakt de fysieke en mentale tank van Martijn leeg. Ik houd hem zo veel als mogelijk uit de wind, maar de Noorse wegen zijn geen centimeter vlak. Op elke hoogtemeter moet hij lossen. De fysieke inspanningen eisen zijn tol en hebben zijn weerslag op het humeur. Mannen hebben al niet veel woorden nodig, maar na 14 uur op de fiets valt iedere beleefdheid bij ons beiden weg. Ik wil harder en Martijn vind alles k*t. Gelukkig vindt Martijn een goed groepje waarmee hij rustig naar de finish kan en ik haak aan bij een snellere groep. Echt overleg is niet nodig, een blik was voldoende om deze beslissing toe te lichten. Nog twee trainingsrondjes te gaan tot Oslo. De groep waar ik in zit schakelt een versnelling hoger, ik kan geen kopbeurten meer doen, het is overleven op de grillige wegen richting Oslo. Inmiddels is het nacht geworden, de lampjes op mijn fiets gaan aan zonder dat het volledig donker wordt. Ondanks mijn gepruts de avond van te voren doet de Canyon het perfect. Een trouwere reisgezel had ik me niet kunnen wensen.

Rond een uur of 12 's nachts vallen mijn ogen bijna dicht van vermoeidheid, ik merk dat ik de scherpte en focus begin te verliezen. Maar ik mag koste wat koste het wiel van mijn voorganger niet laten gaan. Ik schrik op van een groepje Noren die langs de kant van de weg bij een vuurkorf zitten en enthousiast het kleine pelotonnetje waar ik in zit aanmoedigt. 'Heja! Heja! Heja!'. Het pept me enigszins op, ik neem slok van die vieze energy drink en merk dat de energie bijna direct terecht komt in mijn benen. In de verte zie ik een grote lichtbol aan de horizon, even denk ik aan kassen, maar al snel besef ik dat Oslo niet ver meer kan zijn. Op een bord staat 'Oslo 52'. Nog één laatste

trainingsrondje.

Na 19 uur 31 minuten en 48 seconden bol ik over de finish in Oslo. Er komt een medaille om mijn nek te hangen, ik eet wat herstelvoeding en drink wat. Ik heb de Noorse sterkteproef doorstaan. Moe maar voldaan val ik in slaap bij mijn spullen. Na een uurtje komt Martijn over de finish en die maakt me enthousiast wakker. In een roes drinken we een biertje om onze finish te vieren en stappen in de taxi naar ons hotel. De slaap van die nacht was de beste slaap die ik ooit heb gehad.

Had Eddy Schurer maar een oortje gehad

door: Vincent De Lijser

Zo'n oortje als Chris Froome heeft.

“Ja, hoor! Froome zit weer te bellen...” Maarten Ducrot sprak de zin in de tweede week van de afgelopen Tour de France dagelijks uit. Zodra de gele truidrager, duidelijk zichtbaar voor de televisiecamera's, contact zocht met de volgauto's achter hem sloeg Ducrot aan. Een Pavlov-reactie leek het. Het was dat de NOS-commentator de Tour dit jaar voortijdig moest verlaten wegens privéomstandigheden. Anders had hij die zin nog veel vaker uitgesproken. Telkens op dezelfde toon. Een mengeling van verbazing en lichte afkeuring. Als een vader die zich verwondert over het feit dat zijn zoon iedere minuut zijn smartphone pakt om weer een volgend berichtje te versturen, wetende dat de rekening later voor hem zal zijn.

Team Sky had deze Tour uiteraard niets aan het toeval overgelaten. Valpartij? Hoort erbij. Zonder fiets rennend de Ventoux op? Kan de beste overkomen. Gebrek aan communicatie tussen kopman en ploegleider? Dat nooit! Thuis op de bank in het Groningse Marum zal een oud-renner de beelden knarsetandend hebben aanschouwd. Oortjes. Communicatie. Informatie. Had Eddy Schurer maar zo'n oortje gehad toen hij nog deel uitmaakte van het peloton. Helaas. De geboren Fries moest het in zijn tijd zonder stellen. Het kostte hem een overwinning die de belangrijkste uit zijn loopbaan had kunnen zijn. Had moeten zijn.

De Ronde van Nederland is in 1989 nog een vaste waarde op de internationale wielerkalender. Niet zoals de Eneco Tour die zich vaak merendeels op Belgisch grondgebied afspeelt, maar een kleine week fietsen door 'oneindig laagland', om Marsman te citeren. Een enkel kort uitstapje naar België of Duitsland daargelaten. Een zevengangenmenu, met een proloog als voorgerecht, een handjevol vlakke ritten als hoofdmoot, een tijdrif tussendoor en als smakelijk toetje een slotrit door de Limburgse heuvels. De 'mini-Amstel Gold Race' is de jaarlijkse scherprechter die het klassement in een definitieve plooi moet trekken.

Mannen als Sean Yates, Jelle Nijdam en Thierry Marie maken in die dagen de dienst uit in races

tegen de klok. Ook in de Ronde van Nederland van 1989. Yates wint de proloog, Nijdam de eerste etappe. Dankzij de bonificatiesseconden aan de finish neemt 'Snelle Jelle' ook de oranje leiderstrui over. In de tijdrit slaat een paar dagen later Thierry Marie toe. Aan hem de taak zijn opgebouwde voorsprong te verdedigen op de slotdag in Limburg.

De Fransman kan in de ronde rekenen op een wel heel luxe 'knecht'. Niemand minder dan Laurent Fignon bereidt zich in Nederland voor op het WK in eigen land, ruim een week later. Wereldkampioen worden in Chambéry. Dat is het doel van 'Le Professeur'. Het zou de kroon op zijn toch al geslaagde seizoen moeten worden. Nou ja, geslaagd... Fignon is een maand eerder zijn derde Tourzege ternauwernood misgelopen. Acht seconden te veel had hij nodig gehad voor drie weken Tour de France. Acht. Was hij met een aerodynamische fiets acht tellen sneller geweest in de afsluitende tijdrit in Parijs? Was het de steeds harder bonkende steenpuist op zijn achterste die hem te veel parten had gespeeld? Of had hij zijn wapperende paardenstaart beter onder een helm kunnen verstoppen? Wat maakt het achteraf uit?! De naam Greg Lemond staat als winnaar achter de 76ste editie van de Tour de France. Daar valt een maand later niets aan te veranderen. Het WK in Chambéry, daar wil Fignon wraak nemen. Op Lemond. Op de hele wielwereld. De regenboogtrui zou bovendien een prachtige aanvulling zijn op zijn palmares van dat jaar, met onder meer Milaan-San Remo en de Giro d'Italia.

Ter voorbereiding eerst maar eens kilometers maken door Nederland. Als Fignon 'en passant' ploegmaat Thierry Marie aan winst kan helpen is dat mooi meegenomen. Kan hij eens wat terugdoen voor de trouwe luitenant die hem op vlakke wegen zo vaak uit de wind houdt. Of hem na een lekke band door kilometers lang beulswerk terugbrengt naar de voorste gelederen.

Niet ver achter Marie, Nijdam en Yates in het algemeen klassement staat Eddy Schurer. De Fries is knap vijfde geworden in de proloog en heeft in de tijdrit tussen Hilversum en Huizen ook niet veel hoeven toegeven. Een mooi uitgangspunt voor de slotrit. Die zal geen gemakkelijke opgave worden, weet Schurer. De Limburgse heuvels behoren niet bepaald tot het favoriete terrein van de boomlange Fries. Geef hem maar lange rechte wegen door het polderlandschap. Uren beuken tegen de wind, die in de noordelijke provincies altijd van voren lijkt te komen. Ongeacht in welke richting je fietst. Daar is Eddy op zijn best. Twee jaar eerder is hij beroepsrenner geworden bij het TVM van Cees Priem. Hij zal er bijna zijn hele carrière rijden. Pas in zijn laatste jaar als prof waagt Schurer de overstap naar Novémail-Histor. De Frans-Nederlandse ploeg van Peter Post kent in haar korte bestaan niet veel succes.

Dat is bij de Panasonic-ploeg, die Post in 1989 onder zijn hoede heeft, wel anders. Het klassiekerseizoen is uitstekend geweest met overwinningen in Parijs-Roubaix (Jean-Marie Wampers) en de Amstel Gold Race (Eric van Lancker). De Tour de France daarentegen een regelrechte deceptie. En het begon nog wel zo mooi. Erik Breukink had namens Panasonic de

proloog in Luxemburg weten te winnen en het geel veroverd; tot en met 2016 nog altijd als laatste Nederlander. Slechts één dag zou de euforie duren. Breukink kon de hoge verwachtingen niet waarmaken en stapte af. Ook Jean-Paul van Poppel, door Post met veel bombarie weggehaald bij het SuperConfex van aartsrivaal Jan Raas, was geen schim van eerdere jaren. 'Popeye' verdween uit de Tour na het overschrijden van de tijdslimiet in een bergetappe. Zonder de sprintzeges die hij de twee voorgaande jaren wel had geboekt.

Panasonic heeft dus iets recht te zetten in de Ronde van Nederland. Die missie slaagt. Jean-Paul van Poppel (2x) en Eric Vanderaerden winnen samen drie etappes. Nu moet in de beslissende koninginnenrit Thierry Marie nog uit zijn oranje leiderstrui worden gereden. Vanderaerden is de aangewezen renner om dat te doen. Vandaar dat Teun van Vliet al vroeg in de etappe een aanval waagt. Als die mislukt is het aan ploeggenoot Theo de Rooij om het te proberen. In het belang van de ploeg, maar ook om zichzelf nog eens te bewijzen. Binnen de Panasonic-ploeg gaan steeds meer stemmen op dat 'die dertigers', onder wie Henk Lubberding, Guy Nulens en ook Theo de Rooij, nu maar eens plaats moeten maken voor de nieuwe generatie. 'Mooi niet!', denkt die laatste, terwijl hij op ongeveer 25 kilometer voor de finish in Gulpen eens flink aanzet. 'Luxeknecht' Fignon springt mee om de belangen van Thierry Marie te behartigen. Maarten Ducrot haakt aan. En Eddy Schurer.

Op de Gulpenerberg besluit Fignon zijn benen aan een laatste test voor Chambéry te onderwerpen. Hij hijst zich uit het zadel en plaatst een versnelling. Als hij een minuut later achterom kijkt ziet hij alleen nog het van inspanning verwrongen gezicht van Theo de Rooij. Ducrot en Schurer moeten passen. Niet veel later rijden de twee koplopers Gulpen binnen. Fignon vindt het wel best zo. Zijn test is geslaagd. De vorm is er. Laat het WK maar komen. De Fransman dringt niet aan en gunt De Rooij de dagzege. Nu maar hopen dat Marie niet te veel verliest. Fignon hoeft niet eens zo veel tijd goed te maken op zijn ploeggenoot om zelf te winnen, maar hij weet dat er op de Gulpenerberg een Nederlander vlak achter hem zat met een betere uitgangspositie in het klassement: Eddy Schurer. Die zou roet in het Franse eten kunnen gooien. De Fries stond 's ochtends bij de start een aantal seconden voor Fignon. Bovendien levert de derde plek in de etappe nog eens vijf tellen bonificatie op.

In de afdaling van de Gulpenerberg hebben Schurer en Ducrot wat tijd goedgeemaakt op De Rooij en Fignon. Zo veel dat Schurer aan de finish nog maar één ding hoeft te doen om hoe dan ook voor Fignon in het klassement te eindigen: zijn wiel een fractie eerder over de streep drukken dan vluchtgenoot Ducrot en vijf seconden oprapen. Geen lastige opgave. Ducrot staat niet bekend om zijn sprinterskwaliteiten. Het is daarna weliswaar wachten op de exacte achterstand van Marie, maar Eddy Schurer kan zichzelf een fraaie uitgangspositie bezorgen.

De volgers aan de finish weten het. Fignon ook. De televisiekijkers thuis. Iedereen. Behalve Eddy

Schurer. De ploegleiderswagen van Cees Priem zit vast achter het peloton op de Gulpenerberg en de oortjes hebben hun intrede in het peloton nog niet gedaan. Geen communicatie dus. Geen informatie. Niets. Eddy is aan zijn lot overgelaten. Hij zal toch wel zo eerzuchtig zijn om Ducrot de derde plaats in de etappe te willen ontnemen? Niet dus. Als de twee op de finish afkomen verkeert Eddy in de veronderstelling dat de beslissing in de ronde al gevallen is. Hij laat lopen. Zoals een omaatje met een zware boodschappentas in haar fietsmandje, dat stopt met trappen als ze vijftig meter van haar voordeur vandaan is. Zo bolt Eddy achter Maarten Ducrot over de finish. Weg bonificatie. Vijf seconden lagen klaar. Vier komt Eddy er nu te kort om Laurent Fignon in het klassement voor te blijven. Vier tellen. Dat is één keer diep in- en uitademen. Een flinke slok koffie nemen en doorslikken. Meer niet. Weg kansen om de Ronde van Nederland te winnen. Het had Eddy's eerste grote zege als prof kunnen zijn. Moeten zijn. Als Thierry Marie even later de finishlijn passeert blijkt Fignon zijn ploeggenoot nipt voor te blijven in het klassement. Met het minimale verschil van één enkele seconde. Voor Eddy zit er dankzij de gemiste bonificatie niet meer in dan de derde plaats. In plaats van vier seconden achter Fignon had hij er één vóór de Fransman kunnen staan.

Eddy kan wel janken. 'Ik heb er nooit bij stil gestaan dat die derde plaats nog van belang kon zijn', stamelt hij na de finish een excuus. Had iemand het onderweg maar even in zijn oor gefluisterd... Het liefst zou Eddy meteen weer op de fiets stappen en de hele etappe opnieuw rijden. En dan wél sprintend over de finishstreep rijden. Hij wil revanche. Hij moet revanche. Hij zal revanche. Hij krijgt revanche. Een jaar later staat hij alsnog juichend op hetzelfde podium in Gulpen. Niet als winnaar van de Ronde van Nederland. Daarvoor staat hij dan te ver achter de klassementsleiders. Maar getergd als hij is laat hij zijn medevluchters in de koninginnenrit van de Ronde van Nederland van 1990 allemaal zijn achterwiel zien. Een jaar later herhaalt hij het kunststukje nog maar eens. Dan zelfs met een solo. Gewoon, om te bewijzen dat die ene keer geen toeval was. Dat hij wel degelijk kan winnen. Afgerekend met 'het drama van Gulpen'. De koninginnenritten in de Ronde van Nederland zijn uiteindelijk de meest aansprekende overwinningen van Eddy Schurer. Naast ritzeges in de Ronde van Luxemburg en de Vierdaagse van Duinkerken. Voor wat de mooiste had moeten zijn was net iets meer nodig dan hard fietsen alleen. Een oortje bijvoorbeeld. Zo één als Chris Froome heeft.

Met een beetje fantasie zijn de troostende woorden van Maarten Ducrot te horen, net na de finish in Gulpen in 1989. In zijn stem klinkt een mengeling van verbazing en lichte afkeuring om zoveel verdriet vanwege een paar tikken van de klok. "Vier seconden. Da's niet niets, Eddy! Ga maar eens vier tellen met je vingers tussen de deur zitten..."

De zwanenzang van Miguel Indurain

door: Vincent De Lijser

Een kort handgebaar. Meer niet. Bijna ongemerkt geeft hij met zijn rechterhand aan dat hij naar de kant van de weg wil sturen. Precies lang genoeg om aan de renners achter hem duidelijk te maken dat er een onverwachte manoeuvre aan komt. Een korte blik over zijn rechterschouder nog. Om zeker te zijn dat er niet nog een onoplettende collega rechts van hem rijdt. Zodra hij ziet dat er voldoende ruimte is, stuurt hij naar de kant van de weg. Met zijn wijs- en middelvingers knijpt hij in zijn remmen en zet zijn rechtervoet aan de grond. Direct wordt hij omgeven door motoren. Cameramensen. Fotografen. Journalisten. Ze willen geen seconde missen van wat er zich voor hun ogen voltrekt. De zojuist gestopte renner keert zijn fiets om, rijdt een paar meter terug en steekt de straat over. Hij wil er zo snel mogelijk vandoor. Weg van hier. Van de journalisten. Van het peloton. Van de koers. Zwijgend rijdt hij de parkeerplaats op van het hotel links van de straat. Hij duwt zijn fiets in de handen van zijn mecaniciens en loopt de lobby in. 'Miguel Indurain – Abandono', verschijnt op miljoenen televisieschermen. De Spaanse regie brengt de aftocht van de vijfvoudig Tourwinnaar haarscherp in beeld. In de dertiende etappe van de Vuelta van 1996 houdt Miguel Indurain het voor gezien. Na 130 van de in totaal af te leggen 159 kilometers tussen Oviedo en Lagos de Covadonga is het klaar. Over en uit. Bronchitis, luidt de officiële verklaring voor zijn opgave diezelfde avond. In werkelijkheid is er meer aan de hand dan ademhalingsproblemen alleen.

De beklimming van de Alto Mirador del Fito is een aantal kilometers eerder het begin van het einde. In de jacht op koplopers Mirko Celestino en Dimitri Konyshov probeert Tony Rominger het snel slinkende peloton nog wat meer schade toe te brengen. De Zwitser heeft de Vuelta in 1992, 1993 en 1994 driemaal op rij weten te winnen. Het zijn de laatste jaren dat de ronde in het voorjaar wordt verreden. Vanaf 1995 staat de Vuelta a España in de tweede helft van het seizoen op het programma. De UCI wil de Ronde van Spanje interessanter maken voor sponsors en een sterker deelnemersveld aantrekken. In het voorjaar staat de Vuelta precies tussen de grote eendagswedstrijden en de Giro op de kalender. Veel renners mijden Spanje, omdat de ronde niet past in hun voorbereiding op de Tour. Door de Vuelta een paar maanden op te schuiven worden de grote rondes beter verdeeld over het seizoen. Bovendien wordt de Ronde van Spanje

interessanter voor hen die de verwachtingen in de Tour niet konden waarmaken, of nog krachten over hebben voor een volgende drieweekse uitdaging.

De tempoversnelling van Rominger op de Alto Mirador del Fito is Indurain simpelweg te machtig. Lijdzaam moet de Spanjaard toezien hoe renners die hij eerder met gemak kon lossen nu uit het zicht verdwijnen. Het is niet de eerste keer dat Indurain bergop verstek moet laten gaan. Twee maanden eerder is hem in de Tour de France hetzelfde overkomen. Indurain. Vijf jaar lang onklopbaar in Frankrijk. De man die in 1996 het record van vijf Tourzeges van Anquetil, Merckx en Hinault uit de boeken zou gaan fietsen. Hij faalt. Een splijtende demarrage van Bjarne Riis op Hautacam draait alle ambities hardhandig de nek om. Weg zesde Tourzege op rij. Anderhalve week eerder is de ogenschijnlijk rotsvaste fundering onder Indurains troon al de eerste schade toegebracht. Op de klim naar Les Arcs heeft de boerenzoon voor het eerst in jaren tijd moeten toegeven op zijn belangrijkste concurrenten.

Een dag nadat Indurain zijn Waterloo vindt op Hautacam verliest hij nog eens meerdere minuten. Zijn kansen op een topklassering zijn nu definitief verkeken. Het liefst wil de Spanjaard opgeven. Weg uit de Tour. Hij kan het niet maken. Uitgerekend die dag ligt de finishstreep in Pamplona. Zijn Pamplona. De Tourdirectie rekent vooraf duidelijk op een zesde eindzege van Indurain en heeft die extra luister willen bijzetten met een aankomst in de thuisstad van de Spanjaard. Als kers op de taart rijdt het peloton bovendien eerst door Indurains geboortedorp Villava. Er zit dus niets anders op dan de lijdensweg voortzetten en de etappe uitrijden. Heel Pamplona is uitgelopen om hun held te verwelkomen. Via de achterdeur de Tour verlaten zou onbeleefd zijn tegenover de fans die hem jarenlang hebben gesteund. Een ongemakkelijk gevoel bekruipt Indurain als hij diezelfde middag op het podium staat. Niet in het geel, zoals vooraf gehoopt. Door velen zelfs verwacht. Een kalende Deen met een brede grijns op zijn gezicht draagt 'zijn' trui. Desondanks is Indurain door Tourdirecteur Jean-Marie Leblanc het podium op gevraagd. Weigeren is geen optie. Indurain kan niet anders dan het eerbetoon over zich heen laten komen. Lachend als een boer met kiespijn neemt hij een bos bloemen aan van Bjarne Riis en zwaait naar het publiek. Dat scandeert zijn naam als nooit tevoren. Alsof ze een heel andere etappeuitslag hebben doorgekregen. Vier dagen later finisht Indurain de Tour van 1996. Het cijfer elf staat voor zijn naam in de eindrangschikking.

Op de Alto Mirador del Fito ondergaat Indurain op 19 september 1996 hetzelfde lot als twee maanden daarvoor op Hautacam. Opnieuw moet hij de groep met favorieten laten gaan. Net als in de vorige etappe op de Alto del Naranco ook al het geval is geweest. Bleef het verlies toen nog beperkt tot een kleine minuut, nu loopt de achterstand op Rominger, Jalabert, Zülle en Dufaux in een paar kilometer klimmen op tot bijna twee minuten. Indurain maakt een gelaten indruk als hij in gezelschap van Herminio Díaz Zabala de afdaling inzet. De twee kennen elkaar goed. Díaz Zabala verdedigt weliswaar de kleuren van ONCE, maar een aantal jaren eerder reden ze samen

voor Reynolds, de vorige hoofdsponsor van de Banesto-ploeg. Het liefste zou Díaz Zabala zijn oud-ploeggenoot op sleeptouw nemen. Volle bak rijden in de afdaling om Indurain terug te brengen naar de groep der favorieten. Het kan niet. Het mag niet. Díaz Zabala dient zich te schikken naar de belangen van ONCE-kopmannen Zülle en Jalabert. De twee zijn met Indurain een belangrijke concurrent voor de eindzege kwijt.

Zodra Indurain op een stukje oplopende weg vaart mindert komt zijn landgenoot naast hem rijden. Kort kijken de twee elkaar aan. Woorden zijn overbodig. Heel even legt Díaz Zabala zijn hand op de schouder van Indurain. Een gebaar van troost. Zoals een oudere broer zich ontfermt over zijn jongere broer, die net een blauwtje heeft gelopen bij het mooiste meisje van de klas. Misschien ook wel een arm van verontschuldiging. De vijfvoudig Tourwinnaar neemt zijn oud-ploeggenoot niets kwalijk. Ook zijn eigen kameraden van Banesto niet. Als het had gemoeten had meesterknecht Marino Alonso zijn kopman geen seconde uit het oog verloren en hem uren, zo niet dagen, op sleeptouw genomen. Indurain heeft zijn luitenant al eerder op de klim laten weten niet te hoeven wachten. Alonso heeft de order aangenomen, zoals hij zich al jaren trouw wegcijfert. Altijd rijdend in dienst van renners die weten wat winnen is. Nu staat Indurain er alleen voor. Het deert hem niet. Hij schikt zich in zijn lot.

Het liefste was Indurain helemaal niet van start gegaan in de 51ste editie van de Vuelta. De Spaanse ronde ligt hem niet. Natuurlijk, hij heeft 'm in zijn eerste jaren als prof steevast gereden. Om te leren. En om kopmannen als Ángel Arroyo en Pedro Delgado bij te staan. Het levert Indurain bij zijn debuut in 1985 een 84ste plaats in het eindklassement op. Dankzij een fraaie tweede plaats in de proloog, achter specialist Bert Oosterbosch, mag Indurain een dag later zelfs de leiderstui aantrekken. Vier dagen draagt hij het 'amarillo' bij zijn Vuelta-debuut. In de jaren die volgen breekt Indurain weinig potten. 92ste in 1986. Opgaves in de drie volgende edities. Pas in 1990 rijdt hij voor het eerst top 10. Als meesterknecht van Pedro Delgado, die zelf tweede wordt achter winnaar Marco Giovannetti, finisht Indurain op een zevende plaats. Een jaar later bewijst 'Big Mig' dat de rollen binnen de Banesto-ploeg voortaan omgedraaid zijn. Delgado is niet langer de onbetwiste nummer één in de ploeg. Dat is Indurain. Het is dat de ONCE-ploeg met renners als Marino Lejarreta, Eduardo Chozas en Melchor Mauri een te sterk front vormt in de Vuelta van 1991. Indurain moet genoegen nemen met een tweede plaats in het eindklassement. Een kleine drie minuten achter Mauri.

Twee maanden later vestigt Indurain definitief zijn naam en wint zijn eerste Tour de France. Dankzij zijn nieuwe status als rondewinnaar mag 'die lange uit Pamplona' voortaan zelf zijn programma samenstellen in aanloop naar de Tour. Het betekent een voorlopig einde aan zijn optredens in de Vuelta. Indurain ziet in de Giro een betere voorbereiding op de Franse ronde. Hij heeft het gelijk aan zijn kant. Zowel in 1992 als 1993 wint de Spanjaard de Giro alvorens ook in de Tour toe te slaan. In 1994 gaat een derde plaats in Italië Indurains vierde Tourzege vooraf. Daarna

vindt de Spanjaard de combi Giro-Tour toch wat te zwaar. Hij besluit zich volledig te richten op de belangrijkste van de drie grote rondes. Dat de Vuelta in 1995 voor het eerst in de tweede helft van het seizoen wordt verreden, dus na de Tour, kan Indurain niet verleiden om zijn gezicht weer eens te laten zien in de ronde van zijn thuisland. Zijn vijfde Tourzege maakt dat hij zich het verstek kan permitteren.

In 1996 liggen de kaarten anders. Door de teleurstellend verlopen Tour is de status van Indurain binnen de Banesto-ploeg niet langzaam afgebrokkeld. Nee, die is met een moker hardhandig met de grond gelijk gemaakt. Manager José Miguel Echávarri maakt na Indurains elfde plaats in Parijs bekend Abraham Olano te willen inlijven als nieuwe kopman. Olano lijkt niet alleen qua uiterlijk wel wat op Indurain, de Bask beschikt over bijna dezelfde tijdrijderskwaliteiten en is net als Indurain een uitstekend klimmer. Het leverde Olano al top 10-klasseringen op in alle drie de grote rondes. Bovendien heeft Olano een jaar eerder in het Colombiaanse Duitama de wereldtitel voor de neus van Indurain weggekaapt. In de voorlaatste ronde verrast hij alle kanshebbers. Het parcours is op het lijf van Indurain geschreven, maar die zit door de demarrage van Olano genadeloos in de tang. Zelf het gat naar een landgenoot dichtrijden is 'not done'. Indurain is overgeleverd aan de inspanningen van concurrenten Pantani en Gianetti, maar die slagen er niet in Olano nog bij te halen. Zelfs een lekke band in de laatste kilometer kan de Bask niet van de wereldtitel afhouden. Uitgerekend die Olano. Die willen ze bij Banesto nu het kopmanschap geven. Indurains kopmanschap. Terwijl Indurain de ploeg altijd trouw is geweest. Twaalf dienstjaren bij Banesto en vorige hoofdsponsor Reynolds. Vijf keer de Tour gewonnen. Twee maal de Giro. En dan nu zomaar aan de kant worden geschoven na één teleurstellende Tour de France? Het doet de immer koel ogende Indurain koken van woede. Hij heeft het gehad met Banesto.

Tot overmaat van ramp heeft Echávarri geëist dat Indurain eindelijk zijn gezicht weer eens laat zien in de Vuelta. De directeuren van de Banesto-bank ergeren zich al jaren aan het feit dat de beste ronderenner van het moment er een gewoonte van maakt de Vuelta te mijden. Ieder jaar vloeien er miljoenen peseta's van de Banesto-bank naar de gelijknamige wielerploeg, maar tijdens de ronde in eigen land geeft de kopman stelselmatig niet thuis. Daar moet maar eens verandering in komen. Nu heeft Indurain geen Tourzege meer om zich achter te verschuilen. Hij heeft zijn falende optreden in Frankrijk weliswaar gecompenseerd met Olympisch goud op de individuele tijdrif in Atlanta, maar die prestatie gebruikt Echávarri juist om Indurain te overtuigen de Vuelta te rijden. "De vorm is er weer. Tijd voor revanche in eigen land", heeft Indurain te horen gekregen. Schoorvoetend geeft de Spanjaard toe.

Als het zou kunnen zou Indurain het Banesto-shirt het liefste direct nooit meer aantrekken. Geen eisen meer van Echávarri en al helemaal niet van een stel bankdirecteuren in grijze pakken. Wat denken ze wel? Indurains contract laat hem echter geen andere keuze dan met frisse tegenzin te starten in de Vuelta. Terwijl Banesto openlijk flirt met Olano kan Indurain zelf rekenen op de

belangstelling van ONCE. De ploeg van Manolo Saiz is in het Spaanse wielrennen de aartsrivaal van Banesto en wil Indurain in het nieuwe seizoen de kans geven alsnog zijn zesde Tourzege binnen te halen. Kopmannen Alex Zülle en Laurent Jalabert zouden zich in Frankrijk zelfs moeten wegcijferen om als luxeknechten voor Indurain te fungeren. Spaanse media melden dat Indurain bij ONCE een jaarsalaris van, omgerekend, 18 miljoen gulden zou opstrijken. Naar verluidt het viervoudige van zijn gage bij Banesto.

De eerste twee Vuelta-weken komt Indurain in 1996 heel aardig door. Natuurlijk is er de strijd met de ploeg waar hij wellicht een paar maanden later zelf deel van uit zal maken: ONCE. De gele brigade speelt in de jaren '90 elk jaar een hoofdrol in de ronde in eigen land. Desondanks staat Indurain voor de start van de etappe naar Lagos de Covadonga op de derde plaats in het algemeen klassement. Achter ONCE-duo Zülle en Jalabert, maar voor Melchor Mauri en Neil Stephens uit diezelfde ploeg. Er is dus nog niets verloren als het peloton op 19 september naar de voet van de Alto Mirador del Fito rijdt.

Zodra Tony Rominger op de klim aanzet bekruipt Indurain hetzelfde gevoel als twee maanden eerder in de Touretappe naar Hautacam. Alsof een onzichtbare vuist hem plotseling bij de keel grijpt en de zuurstoftoevoer naar zijn longen bruut afsnijdt. Met elke pedaalomwenteling wordt de zuurstofschuld groter. Zijn hart gaat steeds heviger te keer in een poging de rode bloedlichaampjes in dezelfde frequentie als altijd door zijn aderen te pompen. Het doet de kracht in zijn benen in hoog tempo wegvloeien. De ene na de andere renner laat Indurain zijn achterwiel zien. In het hoofd van de Spanjaard breekt iets. De motivatie om de Vuelta te rijden was er al niet en verdwijnt nu helemaal als sneeuw voor de zon. Als Indurain op de top van de Alto Mirador del Fito zijn achterstand doorkrijgt aarzelt hij. De achtervolging inzetten? Of niet? Stel dat het hem lukt om de verloren tijd weer goed te maken, dan betaalt hij op de slotklim naar Lagos de Covadonga natuurlijk de hoofdprijs. Terwijl Herminio Díaz Zabala in de afdaling kort zijn hand op de schouder van de gewezen Tourwinnaar legt, besluit Indurain dat het genoeg is. Hij bedankt Díaz Zabala voor zijn compassie en zegt zijn landgenoot niet op hem te hoeven wachten. In het tempo van een zondags toertochtje laat Indurain zich terugzakken naar een groep eerder gelosten. Kort wisselt hij een paar woorden met Erwin Nijboer en Vicente Aparicio. Er is niets dat de knechten nu voor hun kopman kunnen doen. Hoeven doen. Indurain kijkt voor de zekerheid nog even op het routekaartje, dat hij zoals altijd bij de start in zijn achterzak gefrommeld heeft. Zijn vermoeden klopt. Over een paar honderd meter passeert de groep gelosten Hotel Capitán. De plek waar de Banesto-ploeg de nacht zal doorbrengen. Met een kort handgebaar maakt Indurain zijn omgeving duidelijk naar de kant van de weg te sturen. Een laatste keer knijpt hij in de remmen. Op de hielen gezeten door journalisten en fotografen stuurt hij de parkeerplaats van Hotel Capitán op.

Terwijl Laurent Jalabert en Alex Zülle een half uur later gebroederlijk als eerste en tweede over de finish komen op Lagos de Covadonga, zit voor Miguel Indurain de Vuelta van 1996 er op. En, zo

blijkt een paar maanden later, ook zijn carrière. Na een rustperiode maakt Miguel Indurain op 2 januari 1997 bekend te stoppen. Per direct. De onderhandelingen met ONCE zijn stukgelopen. De vele miljoenen zijn voor de sponsor uiteindelijk toch aan de hoge kant en de mogelijke komst van Indurain is door Zülle en Jalabert niet bepaald met gejuich ontvangen. Doorgaan bij Banesto is geen optie. Aanbiedingen van andere ploegen slaat Indurain resoluut af. Na twaalf jaren in het profpeloton vindt de Spanjaard het genoeg.

Banesto presenteert in dezelfde periode haar ploeg voor het nieuwe wieljaar. Middelpunt is de nieuwe kopman: Abraham Olano. De Tour zal de troonopvolger van Indurain nooit weten te winnen. De Giro evenmin. Olano slaagt er echter wel in om, na het WK van 1995, ook die andere grote wedstrijd te winnen die ontbreekt op de erelijst van Indurain: de Vuelta. In 1998 staat Olano in Madrid op de hoogste trede van het podium. In het shirt van Banesto.

De mentale veerkracht van Annemiek van Vleuten

door: Joost-Jan Kool

Het was in de rust van de voetbalwedstrijd Zweden-Nederland. Volgens de presentator van NOS Langs de lijn sjokten de eerste spelers alweer richting het veld. Gelukkig was er nog heel even tijd om naar een andere sport te gaan. Wielrennen om precies te zijn. Het ging over Annemiek van Vleuten. De verslaggever vertelde haar verhaal. Het verhaal dat iedereen inmiddels wel kent. Waarvan de beelden maar een klein zetje nodig hebben om nog maar een keer op je netvlies te verschijnen.

Het ging goed met haar, vertelde ze. Een paar weken vakantie in Italië met haar moeder hadden helend gewerkt. Fysiek en mentaal. Ze had het drama een plaats gegeven. Sterker, ze was alweer in staat om uit die duistere gebeurtenis een aantal lichtpuntjes te vissen.

Dat ze het talent had om echt grote koersen te winnen bijvoorbeeld. Met die wetenschap in haar achterhoofd had ze haar doelen voor de rest van het jaar gesteld. In Qatar was nog een regenboogtrui te verdienen. Om maar iets te noemen.

Uiteindelijk was de vakantie in Italië als vanzelf tot een trainingskamp geëvolueerd. Het lichaam waarvoor niemand zo kort geleden nog maar een stuiver gaf, was klaar voor competitie.

Vandaar ook dat ze aan de start stond van de proloog van de Ronde van België. Ze hoopte dat ze zich regelmatig kon laten zien.

Even later vertelde de verslaggever dat Annemiek van Vleuten de proloog gewonnen had. Vierenhalve kilometer tegen een gemiddelde van bijna 49 kilometer per uur. 'Onkruid vergaat niet,' hijgde ze toen haar om een eerste reactie werd gevraagd. Ze klonk als een calvinist die een compliment bagatelliseert. Maar haar stem klonk breekbaar. Was dat het gevolg van een diepe inspanning? Of hield de barst in haar stem verband met de reden waarom bij mij het kippenvel mijn armen groeide?

Kippenvel, omdat haar verhaal mij deed denken aan die keer dat ik zelf heel hard crashte in een koers. De impact op mijn lichaam was groot en het duurde lang voordat ik was hersteld. Na een maand of twee keerde ik terug in de koers. Het was in Zundert en de halve familie was mee. Na afloop was er de opluchting. Dat mijn lichaam weer deed wat ik zo graag wilde. Maar vooral was daar het besef dat je dus zo zwaar kunt vallen op een fiets dat het ook verkeerd kan aflopen. Waarmee de gebeurtenis veel groter werd dan zomaar een valpartij. Veel groter dan de koers.

Lag die combinatie van emoties en gedachten ook verborgen onder dat nuchtere ‘onkruid vergaat niet’ van Annemiek van Vleuten?

Ik weet het niet. Ik kan tenslotte onmogelijk weten wat Annemiek van Vleuten allemaal dacht toen ze haar benen lostrapte met een microfoon onder haar neus. Wellicht was er helemaal geen emotie. Omdat ze zich voorgenomen had om vanaf nu alleen nog maar vooruit te kijken. Gewoon, omdat daar de prijzen liggen die ze zo graag wil winnen. Een mentale veerkracht die toppers van de middelmaat onderscheidt.

Waarmee dat kippenvel niet alleen het gevolg was van mijn eigen herinnering, maar vooral van een diepe bewondering voor een bijzondere sportvrouw.

De grootste niet-winnaar uit het peloton

door: Herman Loos

Dat was het dan weer: Zubeldiaans negentiende in de Vuelta. Haimar Zubeldia had ook een surfer kunnen worden, daar aan de Baskische kust in de buurt van San Sebastian. Dat werd hij niet. Hij wordt wielerprof, dicht bij het godendom kom je niet in Baskenland. Geen enkele regio ter wereld schijnt meer professionele wielrenners per 1000 inwoners af te leveren dan Baskenland. Het is een gegeven dat ik kan bewijzen noch ontkennen.

In de vijf zomers die ik nu in de Pyreneeën heb doorgebracht, is geen wielernaam vaker onder mijn fietswielen gepasseerd. Zubeldia op het wegdek, je ziet het vaker dan Franse chouchou's als Voeckler of Bardet, vaker dan streekrenner Ladagnous uit Nay aan de Soulor, dan Tourwinnaars als Contador en Froome – heb ik die laatste eigenlijk ooit al op het wegdek gezien? Zubeldia, Haimar. Vaak vergezeld van Baskische vlaggen, in tienvoud en in kleur aangebracht op Tourmalet, Aubisque, Aspin.

Als je lang genoeg in het peloton meedraait, word je vanzelf wielergeschiedenis. Haimar Zubeldia wordt prof in het jaar dat wijlen Marco Pantani de Ronde van Frankrijk wint. Luc Nilis en Marc Wilmots spelen in de spits bij de Rode Duivels. Willem-Alexander wordt lid van het IOC en is op zoek naar een bijpassende vrouw. Haimar Zubeldia gaat naar Euskaltel, welk team anders? Kopmannen luisteren naar de naam Igor González de Galdeano en Roberto Laiseka. Zoek maar op, die hebben lang geleden echt bestaan.

Zijn eerste Tour finisht hij als 73e. Op de Champs-Élysées rijdt hij naamloos in het peloton over de streep, tientallen plaatsen na ritwinnaar Jan Svorada. Wie? Svorada, Jan. Dat is nu bijna een eeuweling. Haimar Zubeldia wordt tweede in de enige editie van de Dauphiné Libéré die gewonnen wordt door Tyler Hamilton, in de tijd dat die met de steun van het bloed van zijn prenataal overleden tweelingbroertje nog dacht Lance Armstrong van een Tourzege te houden.

Zubeldia is vijfde in de Tour waarin Denis Menchov de jongerentruï pakt. Zelf komt hij dan voor die trui al niet meer in aanmerking wegens te oud. Menchov, die tijdens zijn carrière al in eeuwige

stijle lijkt te verdwijnen, is intussen al een tijdje met wielervedio. Het is dan 2003 en Zubeldia eindigt een plaats voor kopman Iban Mayo, nog zo'n vliegenier die Armstrong dacht te overvleugelen. Waar zit hij nu, Iban Mayo? Waar Haimar Zubeldia uithangt, weten we. Op de fiets, in het peloton.

Vierde wordt hij ook nog in de Tour, in 2007. En zesde, achtste. Twee keer achtste zelfs. Haimar Zubeldia heeft de Ronde van Frankrijk veertien keer uitgereden, nooit als kopman maar wel vijf keer in de top tien. Er zijn weinig renners van het kaliber van Haimar Zubeldia die in een zo indrukwekkende carrière zo weinig echt indrukwekkende resultaten – lees: overwinningen – hebben neergezet. In 2000 wint hij de Euskal Bizikleta, voorloper van de Ronde van het Baskenland. In 2010 de Tour de l'Ain. Dat is het, tenzij je wint in de ploegentijdrit in de Tour van 2009 wil meerekenen, met het Astana van tweederde van het podium, Contador en Armstrong.

Nooit een rit in de Ronde van Frankrijk, nooit een rit in de Vuelta – ondanks dat hij ook die Vuelta zondag voor de tiende keer heeft uitgereden. Nooit de Klasikoa, de klassieker in zijn thuisstad San Sebastian waar hij een ware Rojas-reeks kan voorleggen; drie keer zevende, een keer vierde en een keer negende. Geen tweede keer de Ronde van het Baskenland, of een Spaans kampioenschap of desnoods de Belcanto Classic. Niets.

Het is echt zoeken naar renners van het kaliber van Zubeldia die nooit winnen, dat nooit gedaan hebben en in het verdere verloop van hun carrière dat ook niet meer zullen doen. Jurgen Vandenbroeck zou een lauwe afspiegeling kunnen zijn in het huidige peloton maar hoeveel grote rondes heeft die eigenlijk uitgereden? Je zou voor minder te doen hebben met Haimar Zubeldia. Anderzijds zal de Bask na zijn wielervedio, dat ik overigens niet aangekondigd weet, nog steeds wonen nabij San Sebastian, de mooiste stad van Europa voor wie er niet hoeft te werken. En ook dan zal zijn naam het Pyrenese wegdek blijven sieren, al moet ik hem er zelf opkalken.

Tour de Trump: een Tour vol schandalen

door: Vincent De Lijser

Bevriend zijn met je opponenten. In het heetst van de strijd iemand proberen te verslaan, maar elkaar na afloop gewoon vriendelijk de hand schudden. Een klap op de schouder. Kletspraatje misschien. Samen een drankje op een terras. Lachen. Met iemand die een concurrent van je is? Het idee alleen al, zeg! Gaan deze mensen, die dadelijk op hun racefietsen stappen om elkaar te betwisten, buiten de wedstrijd vriendschappelijk met elkaar om? De man die zojuist kennis heeft genomen van de gemoedelijke sfeer rond een wielervedstrijd gelooft zijn oren niet. Het idee bezorgt hem een ongemakkelijk gevoel. In wat voor een wereld is hij beland? Fotografen en cameraploegen doen ondertussen hun werk en schieten gretig beelden van een kort onderonsje tussen twee mannen. De ene gekleed in het blauw-witte wielertenuue van Coors Light. De andere in driedelig grijs. Tegenstrijdiger kan bijna niet. Eerstgenoemde heeft drie jaar eerder de Tour de France gewonnen. Als eerste Amerikaan ooit. Na een noodgedwongen afwezigheid is hij in 1989 terug in het peloton en staat op het punt om van start te gaan in wat de Amerikaanse tegenhanger van de Tour moet worden. Tenminste, als het ligt aan de man in pak. De hoofdsponsor. Sterker nog, de man wiens naam de ronde draagt: Tour de Trump.

Twee jaar eerder, in de zomer van 1987, is het allemaal begonnen. Sportverslaggever John Tesh is namens televisiezender CBS naar Frankrijk afgereisd. De Tour de France verslaan is nieuw in de Amerikaanse sportjournalistiek. Enthousiast geworden door de overwinning van Greg Lemond een jaar eerder doet Tesh een dappere poging. Lemond zelf is er niet bij in Frankrijk. In het voorjaar van 1987 heeft nota bene zijn eigen zwager de kansen op een volgende Tourzege om zeep geholpen. Niet Laurent Fignon of Pedro Delgado, maar een jacht op kalkoenen zet een streep door de ambities van Greg Lemond. Een schot hagel houdt de Amerikaan bijna twee jaar lang uit het peloton. John Tesh laat zich er niet door weerhouden op het vliegtuig naar Europa te stappen. De zestiende plaats in het eindklassement van die andere Amerikaanse klassementsrenner, Andrew Hampsten, valt echter niet mee. Desondanks kan Tesh die Tour twee keer heugelijk nieuws naar zijn vaderland sturen. Davis Phinney en Jeff Pierce winnen elk een etappe. Pierce zelfs in het decor van de Champs-Élysées in Parijs.

Terug in de Verenigde Staten deelt John Tesh zijn ervaringen met collega Billy Packer, basketbalcommentator bij CBS. Afgezien van deze ene overeenkomst wordt een mogelijk verdere vergelijking met Mart Smeets direct in de kiem gesmoord: Packer vindt wielrennen niet interessant. Laat staan dat hij er iets vanaf weet. Toch raakt zijn ondernemersgeest geprikkeld als Tesh hem vertelt over de omvang van de Tour de France en het geld dat omgaat in drie weken fietsen door Frankrijk. Zo'n evenement moeten de Verenigde Staten ook hebben, is al snel de conclusie van de twee. Een wielervedstrijd van New York naar Atlantic City. Dat lijkt Packer wel wat. Tour de Jersey, luidt de werktitel. Als Packer nog eens een nachtje slaapt over zijn plan, komt hij tot de conclusie dat het idee commercieel gezien maar weinig aantrekkelijk is. Het moet beter. Grootser. Spannender. En anders dan de Coors International Bicycle Classic. Door gebrek aan populariteit, met name vanuit Europa, heeft biermerk Coors aangekondigd dat in 1988 de laatste editie van die Amerikaanse etappekoers wordt verreden. Packer wil niets liever dan bewijzen hoe het beter kan. Rechtstreekse televisie-uitzendingen. Verslagen in de krant. Toeschouwers die rijen dik langs de weg staan. Dan komen de sponsors vanzelf. Het idee bezorgt Billy Packer dollartekentjes in zijn ogen.

Packer werkt zijn nieuwe plan nog wat verder uit en gaat op zoek naar mogelijke geldschieters. Tijdens die speurtocht komt al gauw Donald Trump in beeld. Niet zo gek. Trump is één van de rijkste en bekendste zakenmensen van de Verenigde Staten. Als er iemand wellicht wat dollars wil steken in een nieuw spraakmakend project zou hij het moeten zijn, redeneert Packer. Trump heeft zijn miljarden vooral verdiend met de handel in vastgoed. Bovendien is hij eigenaar van een hotel en casino in Atlantic City, de beoogde finishplaats van de nieuwe wielerronde. Het zogeheten Trump Plaza zou een prominente plaats kunnen innemen tijdens de slotetappe.

Packer besluit de gok te wagen en benadert Donald Trump met zijn plannen. De zakenman hapt toe. Als Trump tijdens de besprekingen van Packer wil weten hoe de Amerikaanse tegenhanger van de Tour de France eigenlijk moet gaan heten, zet de basketbalcommentator hoog in. De naam die Packer achteloos laat vallen gaat zelfs één van de grootste magnaten ter wereld eigenlijk wat ver. Even is het stil in het gigantische kantoor van Trump in New York. Tour de Trump? Meer megalomaan kan niet. Donald Trump twijfelt een paar seconden, maar voelt tegelijk hoe zijn reusachtig ego gekieteld wordt. Een ambitieus sportevenement dat zijn naam draagt?! Waarom ook niet! Billy Packer krijgt zijn zin. De Tour de Trump is een feit.

Op 5 mei 1989 gaan ruim honderd renners van start, verdeeld over negentien ploegen. De naamgever van de wedstrijd heeft een prijzenpot van maar liefst 250.000 dollar ter beschikking gesteld. Een vijfde daarvan wordt direct bijgeschreven op de bankrekening van de winnaar van het eindklassement. Het plaatst de Tour de Trump, als het gaat om de hoogte van de te winnen som prijzengeld, direct tussen de Tour de France en de Giro d'Italia. Acht profploegen komen als een kleine bijenzwerm op de door Trump geboden honing af. PDM is er met Steven Rooks en Gert-Jan

Theunisse. Panasonic heeft Eric Vanderaerden en Henk Lubberding opgesteld. Natuurlijk is het Amerikaanse 7 Eleven aanwezig en uit België is Lotto ingevlogen. Ook Greg Lemond is van de partij. Niet in het shirt van ADR, waar hij sinds begin 1989 aan zijn comeback werkt, maar in dat van Coors Light. Het Amerikaanse biermerk is in Europa co-sponsor van het Belgische ADR, maar heeft zelf ook een ploeg rondrijden op het eigen continent. Omgekeerd is ADR co-sponsor van dat team. Lemond staat bij beide ploegen onder contract. In Europa verdedigt hij de groen-paarse kleuren van ADR. In de Verenigde Staten staat er Coors Light op zijn blauwwit gekleurde koerstrui. De Tourwinnaar van 1986 rijdt vooral om kilometers in de benen te krijgen voor de aanstaande Giro. Die dient dan weer als voorbereiding op de Tour de France, waar Lemond zijn definitieve comeback op het allerhoogste niveau wil maken. Een plan dat een paar maanden later zal slagen. In de zomer van 1989 staat een glunderende Greg Lemond in het geel op de hoogste trede van het Tourpodium. Voor de tweede keer in zijn carrière wint hij de Franse ronde. Missie volbracht.

Naast de acht profploegen staan er elf amateurteams aan het vertrek van de Tour de Trump in Albany. De staatsamateurs uit de Sovjet-Unie zijn er onder meer, met het jonge talent Vjatcheslav Jekimov, Net als de Nederlandse Sauna Diana-ploeg met kopman Eddy Bouwmans. In het Nederlandse wielrennen is de naam Sauna Diana op dat moment een begrip. Bij nagenoeg iedere prof- of amateurkoers is de opvallende dubbeldekker bus van het bordeel aanwezig. Compleet met een meer dan levensgrote afbeelding van een wulps kijkende en schaars geklede dame op de zijkant. Het echtpaar Siemons uit het Brabantse Zundert runt het bordeel en heeft met Jan en later ook Marc twee zoons in het profpeloton. Na de koers worden uitgeputte renners met grote regelmaat door Frans en Corrie Siemons opgevangen in hun mobiele rennerskwartier. Soms wordt zelfs een pannenkoek gebakken om de tijdens de koers verloren krachten aan te vullen. Wielrennen speelt een hoofdrol in het leven van de familie Siemons. Logisch dat ze met hun bedrijf maar wat graag een amateurploeg willen sponsoren. Alleen is dat bedrijf in hun geval geen bakkerij of fietsenzaak, maar een bordeel. Puriteinse Amerikanen spreken er schande van. Een sportteam, gesponsord door een hoerentent? In een Amerikaanse wedstrijd?! Het wordt nu, 27 jaar later, door sommige media in de Verenigde Staten nog steeds gezien als één van de schandalen rond de Tour de Trump.

Terwijl er genoeg echte schandalen zijn in de eerste editie van de door Donald Trump gesponsorde koers. Boze toeschouwers met spandoeken of pamfletten, bijvoorbeeld. Niet gericht tegen de renners. Die staren ook met grote ogen naar wat er zich soms langs de route door het noordoosten van de Verenigde Staten afspeelt. Tegenstanders van Donald Trump grijpen de ronde aan om hun ongenoegen te uiten over diens rijkdom en controversiële manier van zakendoen. Het resulteert in teksten als 'Fight Trumpism' en 'Trump = Lord Of The Flies', in plaats van de gebruikelijke aanmoedigingen voor de publiekslievelingen in het peloton. Reden te meer voor politici uit start- en finishplaatsen om niet te prominent aanwezig te zijn in de koers. Sommigen boycotten de Tour

de Trump zelfs helemaal. Louter en alleen vanwege Donald Trump. Of zou het gebrek aan interesse in de wielersport zijn geweest?

Voor de proloog goed en wel van start is gegaan heeft de Tour de Trump al meer stof doen opwaaien. Een kleine, lokale wielervedstrijd in Colorado draagt de naam Tour de Rump. Trumps advocaten sommeren de organisatie subiet hun wedstrijd anders te noemen. Met de naam Tour de Rump zou, volgens Trump en zijn legertje wetgeleerden, inbreuk worden gemaakt op het merkenrecht van de Tour de Trump. In Colorado zijn ze niet onder de indruk van de dreigende toon. Er wordt dan ook geen gehoor gegeven aan het verzoek. Het incident loopt met een sisser af. De Tour de Rump bestaat nog altijd en draagt gewoon die naam.

Ook het wedstrijdverloop is niet zonder controverse. Dankzij het winnen van maar liefst vier van de tien etappes staat Eric Vanderaerden voor de slotdag van de Tour de Trump op de derde plaats in het algemeen klassement. Vooral dankzij bonificaties. Winst in een reguliere etappe levert namelijk maar liefst een halve minuut bonus op. De Belg uit de Panasonic-ploeg van Peter Post moet in de afsluitende tijdrit een achterstand van zo'n 40 seconden goedmaken op klassementsleider Dag-Otto Lauritzen. Dat verschil moet te overbruggen zijn voor de man die in 1983 al eens de proloog in de Tour de France wist te winnen. Bovendien was één van de vier ritzege van Vanderaerden in de Tour de Trump ook al in een individuele tijdrit. Het maakt de Belg aan de vooravond van de laatste etappe huizenhoog favoriet voor de eindzege.

Het lot heeft echter andere plannen met Vanderaerden. Het te volgen parcours van de afsluitende tijdrit door Atlantic City is niet bepaald duidelijk. Bovendien rijden in de Verenigde Staten aanzienlijk minder volgmotoren rond de renners dan in Europese wedstrijden. Vanderaerden zal moeten vertrouwen op hetgeen zijn hersenen zoal hebben opgeslagen tijdens de verkenning vooraf. En op de aanwijzingen van stewards langs de kant. Het blijkt niet voldoende. Opzet van de wedstrijdorganisatie? Of een domme vergissing van een twijfelende renner? Het zal nooit helemaal worden opgehelderd. Als Vanderaerden een bocht nadert weet hij niet zeker welke richting hij uit moet. In een fractie dient de Belg te beslissen hoe hij zijn weg vervolgt. Vanderaerden kiest instinctief voor het volgen van een motor die enkele tientallen meters voor hem rijdt. Hij gokt. Hij verliest. En niemand die de kopman van Panasonic tijdig waarschuwt. Of terugfluit. Een paar honderd meter verderop krijgt de motard eindelijk in de gaten dat er nog altijd een renner achter hem rijdt, terwijl dat niet de bedoeling is. Pas dan hoort Vanderaerden wat er aan de hand is. Hij blijkt op weg naar een parkeerterrein. Niet naar de finish. Keren dus, en wel zo snel mogelijk. Eerst weer diezelfde honderden meters terug, alvorens hij het tijdritparcours kan hervatten. De consternatie en de extra gereden hectometers kosten vanzelfsprekend tijd. Veel tijd. Te veel. Vanderaerdens kansen op de eindoverwinning zijn verdwenen als sneeuw voor de zon. Dag-Otto Lauritzen lacht in zijn vuistje. De Noor krijgt de zege in de eerste editie van de Tour de Trump op deze manier min of meer in de schoot geworpen. Boze tongen beweren na afloop van de door Ron

Kiefel gewonnen tijdrit dat de wedstrijdleiding de hand heeft gehad in het verkeerd rijden door Vanderaerden. De Amerikaanse tegenhanger van de Tour de France moet bij voorkeur een winnaar uit eigen land opleveren. Als dat geen optie meer is, dan in ieder geval een renner van een Amerikaanse ploeg. De Noor Lauritzen bijvoorbeeld, rijdend voor 7 Eleven. Of de boze tongen de waarheid spreken zal waarschijnlijk altijd in het midden blijven. Feit is dat de eerste Tour de Trump omhangen is met een zweem van grotere en kleinere schandalen. Billy Packer is desondanks tevreden over de eerste editie van 'zijn' Tour.

Een jaar later staat de Tour de Trump opnieuw op de internationale wielerkalender. De start vindt deze keer plaats in Wilmington, waar Donald Trump natuurlijk een zakelijk belang bij heeft. Wederom waagt een sterke afvaardiging van het Europese profpeloton de oversteek over de Atlantische Oceaan. Ook Greg Lemond, inmiddels regerend wereldkampioen, is weer van de partij. De tweede Tour de Trump blijft de schandalen van een jaar eerder grotendeels bespaard. Raúl Alcalá mag na elf dagen fietsen tussen Wilmington en Boston zijn naam onder die van Lauritzen zetten als eindwinnaar. Pas later zal duidelijk worden dat de Mexicaan van PDM niet alleen de tweede winnaar van de Tour de Trump is, maar tevens de laatste.

In 1990 ligt Donald Trump meer dan voorheen onder vuur. Problemen met de belastingdienst en een naderend faillissement, zowel zakelijk als privé, zorgen dat de Amerikaanse miljardair iets anders aan zijn hoofd heeft dan een wielerronde. Mede door de ophef zit Billy Packer met een dilemma: het controversiële imago van Trump zit de interesse van mogelijke andere sponsors behoorlijk in de weg. De oplossing is simpel: exit Trump. Chemicaliën-concern DuPont, dat al als co-sponsor verbonden was aan de Tour de Trump, stapt in het opengevallen gat. Vanaf 1991 heet de ronde Tour DuPont. Voor een periode van zes jaar, om precies te zijn.

Tot en met 1996 wordt de etappekoers jaarlijks verreden. In die periode krijgt de Tour DuPont steeds meer aanzien en trekt grote ploegen en bekende renners aan. Het levert prominente namen op de erelijst op. Erik Breukink, Greg Lemond, Lance Armstrong. Ze winnen stuk voor stuk de Tour DuPont. Toch valt na de ronde van 1996 het doek. DuPont trekt zich terug als hoofdsponsor en naamgever. Geen enkel ander bedrijf wil die rol overnemen. Bovendien raakt Billy Packer verzeild in een juridische strijd met één van zijn zakenpartners. De problemen maken een einde van de ambitie van Packer om een Amerikaanse tegenhanger van de Tour de France te organiseren. Een plan dat in eerste instantie voor een belangrijk deel gerealiseerd kon worden dankzij de man die volgende maand misschien wel gekozen wordt als president van de Verenigde Staten.

Eén ding is zeker: mocht Donald Trump inderdaad de 45ste president van de Verenigde Staten worden, dan zal hij zijn macht niet aanwenden om opnieuw een wielerronde te organiseren. Gedurende zijn verkiezingscampagne heeft Trump laten vallen dat hij het Amerikaanse volk in

ieder geval deze belofte kan doen: hij is niet van plan zich ooit nog in de wielersport te begeven. Een wereld waarin concurrenten, als de strijd is gestreden, vriendschappelijk met elkaar omgaan is niet de zijne.

De man op het muurtje

door: Joost-Jan Kool

De man zat op een stenen muurtje dat als erfafscheiding fungeerde van een rijwoning, prijsklasse regenboogtrui, aan een klinkerstraat in het dorpje Stolwijk. Eens in de vijf minuten stoof een peloton vrouwen voorbij. Aan de overkant van de straat begon de polder. De straat was heel gemiddeld. Een straat waar normaal gesproken de zaterdagmiddag werd benut om auto's te wassen of de tuin te doen. Nu echter waren er hooibalen die met rood wit afzetlint aan lantaarnpalen waren geknoopt. Opgewonden commentaar en koersmuziek verbraken de gebruikelijke stilte van een dorp dat langzaam naar de zondag rolt.

Steeds wanneer het peloton passeerde, stond de man op en riep hij iets naar het peloton. Het waren niet echt aanmoedigingen, eerder aanwijzingen van iemand die er verstand van heeft. Nadat het peloton via een haakse bocht, richting de finish, uit het zicht verdween, ging hij weer zitten. Hij zette zijn rieten cowboyhoed recht en wachtte op de volgende doorkomst. Dat herhaalde zich totdat het criterium afgelopen was. Daarna bleef hij rustig zitten, waarschijnlijk in afwachting van de renster die hij even daarvoor had gecoacht. Ondertussen vroeg de speaker aan Roxane Knetemann hoe het was om de dochter van te zijn. Haar antwoord galmde over het parcours.

‘Weet u waar we ons om kunnen kleden?’ Het was alsof de man wakker schrok van onze vraag. Hij herpakte zich echter snel en met een Amsterdams accent dat botste met de dorpse decor waarin we ons bevonden legde hij ons de route uit. ‘Niet verdwalen he!’ riep hij ons quasi grappig na. We bedankten hem en zetten koers richting de kantine van de voetbalclub.

Toen ik nog niet fietste, kende ik hem alleen maar van de televisie. Van programma's als Ter land ter zee en in de lucht. Dat soort werk. Een geinponem met een grote vierkante bril en een rappe tong. Pas toen ik mij ging verdiepen in de historie van mijn sport, leerde ik hoe rap hij op een fiets was geweest en dat er meer in het leven was dan Joop Zoetemelk, de merknaam van alles en iedereen wat zich in mijn jeugd om een racefiets voortbewoog. Vandaar ook dat ik nu van opwinding bijna van mijn fiets stuitte en tegen mijn koersmaat riep: ‘Weet je wie die kerel is?’ ‘Die met die maffe hoed?’ ‘Ja, die, dat is Gerrie Knetemann!’ ‘Good for you! Waar zijn die

verdomde kleedkamers!’

De koers begon. En ik dacht alleen aan Gerrie Knetemann daar op het muurtje. De bondcoach was toeschouwer bij onze wedstrijd! Alsof Louis van Gaal een middagje voetbal komt kijken bij het biersteam van HSSC’61 uit Hei-en Boeicop.

Meteen na het startschot zette ik mijzelf op kop. Straks zou de bondscoach opstaan van zijn muurtje om mij, die opvallend aanvallende renner waarvan hij niet eerder had gehoord, een paar gerichte aanwijzingen te geven. Daarna ging hij weer zitten, gravend in zijn geheugen naar mijn naam. Ik was zijn ontdekking.

Na de finish zou hij mij roepen. Met een hand op mijn onderarm zou hij mij vertellen hoeveel mogelijkheden ik had. De rest zou afhangen van mijn overgave. Maar het begin was daar. Ik had een kans. We denderden de straat in. De speaker riep iets over lintvorming en ik keek opzij, naar dat gemetselde muurtje.

Het muurtje was helemaal leeg.

Niet heel lang daarna overleed Gerrie Knetemann. Op een dag die al in het teken stond van de dood, de gruwelijke dood, van een ander bekend persoon. Wat de herinnering aan het beeld van die bescheiden man in de schaduw van een wielervoers in Stolwijk misschien nog pakkender maakte.

Bij het afscheid van Edgar Sorgeloos: 'Labieken', trouwe dienaar van beroep

door: Raoul De Groot

Vandaag wordt in Oudenaarde afscheid genomen van Edgard Sorgeloos (85). Een foto in de krant. Edgard Sorgeloos glimlacht en iemand buiten beeld – dat moet Mart Smeets zijn – legt een stevige arm om zijn schouder. Meesterknecht van Rik Van Looy overleden, staat erbij. “De beste vriend die ik ooit had”, noemt Rik Van Looy hem verderop in het stukje.

Edgard Sorgeloos reed voordat hij bij Van Looy terechtkwam in dienst van Rik Van Steenberg, maar vooral met de Guardia Rossa, zoals de ploeg rond Van Looy in de Solo-Superiatruitjes werd genoemd, liep hij hoog op. “We werden gekenmerkt door fierheid, discipline, beroepsernst en een grote ambitie, naar het beeld van onze kopman”, zei Sorgeloos daar ooit over in Het Laatste Nieuws. “Trouw waren we en zijn we nog. Ik blijf Van Looy-man tot in de kist.”

Iedereen noemde hem ‘Lapie’ of ‘Lapieken’ en hoewel velen zich nog altijd afvragen vanwaar die naam komt, was het gewoon de Noord-Franse familienaam van zijn grootvader aan moeders kant die hij zich had laten aanleunen. Minzaam en behulpzaam, zo liet Sorgeloos zich als mens kennen en dat zal Lucien Van Impe zeker niet tegenspreken. Hij zocht hem in zijn amateurjaren vaak op in café Dennenhof in Voorde, dat Sorgeloos na zijn carrière met zijn vrouw uitbaatte, voor advies over zijn carrière. Daardoor kwam hij dankzij hem in contact met Jean Stablinski van Sonolor-Lejeune, waar hij prof kon worden.

Sorgeloos werd, nadat hij in 1966 was gestopt met koersen, in 1969 chauffeur van toenmalig BRT-wielercommentator Fred De Bruyne. Omdat de Belgische omroep naderhand voor die functie alleen mensen in vaste dienst mocht inzetten, stapte hij halverwege de jaren '70 over naar de NOS, waar hij als freelancer 28 jaar behalve chauffeur ook manusje-van-alles was voor Mart Smeets en Jean Nelissen.

Had Jean sigaren nodig? Dan ging Edgard er halen. Moest er met koffers worden gesjouwd? ‘Lapieken’ en Herman Cornelis, de andere Belgische chauffeur, deden het. Het problematische drankgebruik van ‘de Neel’, wiens valiezen tijdens de Tour zwaarder wogen door de

meegesmokkelde flessen, kwam zo door hun toedoen onder de aandacht, leert de biografie over 'Jean' (Bart Jungmann, uitg. De Muur). Smeets vroeg hem onderweg uit over zijn kennis van de koers. En 'Labieken' diepte anekdotes op. Hoe hij een kleine kopgroep bewust langs de buitenkant van een grote rotonde leidde, terwijl zijn kopman Van Looy met de tweede groep de kortere binnenkant koos en de koers won. Of hoe hij tot zijn frustratie halverwege een Belgisch kampioenschap – dat toentertijd als selectie criterium gold voor de (nationale) Tourploeg – al te horen kreeg dat hij toch niet geselecteerd zou worden omdat de Waal Alex Close ongeacht de uitslag voorrang zou krijgen.

Desondanks reed Sorgeloos wel zes keer de Tour de France en won hij in die van 1964 een etappe. Er was ook een Ronde van Frankrijk waarin hij elke dag sperziebonen te eten kreeg. Helemaal slap gekookt bovendien. Geen sperzieboon kon hij na afloop nog zien! Eenmaal thuisgekomen, zette zijn vrouw 's avonds een bord warm eten voor hem klaar. Ook toevallig, met sperziebonen. En toen hij een paar dagen later langsging bij een mecanicien vroeg diens vrouw of hij wilde blijven eten? Kwamen er wéér sperziebonen op tafel. Maar 'Labieken' at zijn bord toch beleefd leeg. Althans, zo wordt als anekdote verteld. Het zou, zijn dienstbare leven indachtig, zomaar waar kunnen zijn.

Omerta richt meer schade aan dan boek Thomas Dekker

door: Sander Peters

Ratten. Galbakken. Zakkenvullers. Hyena's. Lapswanzen. Verbrande pannenkoeken. Vuilspuiters. Lullen met hoofdletters LUL. En: 'Hij heeft geen ballen.' Het is slechts een kleine greep uit de ontelbare Facebook-reacties op het boek 'Mijn Gevecht' dat Thomas Dekker – met hulp van Thijs Zonneveld – schreef over de misstappen in zijn carrière. Het liegt er niet om.

Los van het feit dat deze reacties niet getuigen van veel fatsoen en intelligentie, vraag ik me oprecht af waarom het boek zoveel felle weerstand oproept. Dat de familie en de burens van Michael Boogerd boos zijn, dat begrijp ik. Al zullen zij zich diep in hun hart best realiseren dat de kans groot is dat de verhalen over doping, bedrog en seks waar zijn.

Dat de fanclub van Boogerd teleurgesteld is, dat snap ik ook. Die leuke blozende Hagenees met het hart op de tong en z'n hoge kuifje-gehalte, die zie je liever niet voor je als hij in de nacht voor de Tourstart vier Oost-Europese hoeren urenlang over de kling jaagt.

Ik moest ook even slikken (excusez le mot).

Maar kom op zeg! Journalisten als Frits Barend en Guus van Holland, die zonder enige gêne beweren dat Dekker de namen van Boogerd en Hanegraaf niet had mogen noemen? Dat Dekker hen in bescherming had moeten nemen (ik lieg niet, dit zeiden ze echt!). 'Hij sleurt anderen mee in zijn val. (...) Dit heeft veel weg van een schreeuw om aandacht. Aandacht die hij in zijn jeugd tekort is gekomen. Dit is niet de juiste therapie. Daar zijn andere manieren voor.'

Zo fileert Van Holland Thomas Dekker.

Ik kan er met de pet niet bij.

En het ergste: dezelfde Guus van Holland, tientallen grote rondes achter de rug als verslaggever van

kwaliteitskrant NRC, verwijst op Facebook naar een stuk van z'n eigen hand uit 2013 waarin hij onder meer vertelt dat hij in de Giro ooit van Breukinks hotelkamer werd getrapt toen die aan allerlei infuzen lag. 'Ik vond het verdacht en vroeg niet verder. De betrokkenen gaven toch geen antwoord. Waarom ook? Het was hun verantwoordelijkheid, hun leven. (..) En inderdaad: het was niet mijn leven.'

Tja. Mijn broek zakt hiervan af (nogmaals sorry voor dit beeldend taalgebruik in deze verwarrende dagen).

'Beste Geert Wilders, ik stel geen kritische vragen meer, want u antwoordt toch niet.'

Stop dan meteen met jezelf journalist noemen.

Mijn broek zakt nog verder af als ik de reactie van een aantal huidige (en recent gepensioneerde) renners hoor en lees. Ik word er eigenlijk alleen maar heel erg verdrietig van. Ik dacht dat we deze tijd na de bekentenissen van Armstrong, Millar, Hamilton en al die anderen achter ons gelaten hadden. Maar niks is minder waar. Dekker wordt onmiddellijk uit de groep geplaatst ('nestbevuiler', 'aandachttrekker', etc.), uitgekotst en de rangen sluiten zich. Hetzelfde geldt voor Zonneveld. Dat 'schrijvertje' is rancuneus want 'hij is jaloers op hen die wel het talent hadden om een groot renner te worden'.

Gisteren las ik het dieptepunt. Een renner die ik hoog had zitten qua intelligentie en relativiseringsvermogen, Stef Clement, weigert om binnenkort met Dekker in het Brabants Wielercafé op te treden, want 'hij wil niet meedoen aan dit circus'. Volgens Clement gaat het Dekker erom 'in the picture' te blijven. 'Zijn boekje moet straks onder de kerstboom liggen. Hij stelt zijn eigen belang boven het algemeen belang. Zoals hij nu in de media opduikt, doet me denken aan het charmeoffensief van Willem Holleeder een tijdje geleden.'

....

Ik kan er niets aan doen dat ik dan maar één ding denk: Stef, je bent vast bang dat er iets naar buiten komt waardoor jij kunt fluiten naar je plekje in het peloton voor volgend jaar. Maar als je niks te verliezen hebt, ga je daar zitten. Val Dekker desnoods aan omdat je het niet fair vindt dat 'ie namen noemt. Prima, maar als je ballen hebt (sic!) en je reed en rijdt schoon rond, dan vertel je dat. Juist op dit moment! Al was het alleen maar om ons, de fans, de jongens en meisjes die ooit nog willen gaan koersen, en je familie en burens, te laten zien dat het wel kan.

Dat een boterham met kaas volstaat.

Door de reacties van deze week ben ik dat helaas nog minder gaan geloven dan ik al deed. En als er dan iemand is die de waarheid vertelt, is het 'een lul met hoofdletters LUL'. En zeggen ervaren journalisten dat hun collega Thijs Zonneveld een erecode schendt (!!!).

De voortdurende omerta doet de wielersport veel meer schade aan dan tien boeken van Thomas Dekker ooit kunnen doen.

Antoon Coolen en het wielervedrennen

door: Wim Daniels

Antoon Coolen (1897-1961) was ooit een tamelijk gevierd schrijver in Nederland, van wie ook diverse boeken in andere landen zijn verschenen. Nu herinnert men zich hem vooral nog in Noord-Brabant, de provincie waar hij opgroeide en die vaak centraal heeft gestaan in zijn boeken.

Coolen werd geboren in Noord-Limburg, maar het gezin verhuisde al snel naar Deurne, Zuidoost-Brabant. Coolen begon zijn schrijverscarrière op zeventienjarige leeftijd in de Brabantse krant de Zuidwillemsvaart met een ingezonden brief, die op 25 april 1914 geplaatst werd. De stijl van de brief was nogal overrompelend. Coolen schreef op een felle toon over dingen die hem niet bevielen. Wat hem vooral niet beviel, was het wielrennen of 'wielervedrennen', zoals hij het noemde.

Coolen vond het bespottelijk dat iemand die wat sneller kon rijden dan anderen werd toegejuicht en door het publiek gewoonweg voor een genie werd gehouden en dan ook nog een lauwerkrans kreeg omgehangen: 'Wanneer 'k lees van rijders, die op de plaats van den wedstrijd doodblijven, die met 't rennen 'n dagenlange ziekte oploopen, 'n hersenschudding krijgen, krankzinnig worden, den duur van d'r leven voor de helft verkorten, ja ... dan rijst in mij de vraag: waar moet dat naartoe?'

Niet veel later kreeg Coolen een column in de Zuidwillemsvaart, die hij ondertekende met de naam A. de Willer. De eerste column verscheen op 13 mei 1914. Net als in zijn eerdere ingezonden brief ging Coolen flink tekeer tegen het 'wielervedrennen', dat hij deze keer het 'dolzinnigst gekkenwerk uit den tegenwoordigen tijd' noemde, 'dat enkel en alleen bestaat in 'n ruwe afbeuling en miskenning van z'n eigen lichaam'. 'En tòch', aldus Coolen, 'zijn er dan nog altijd mensen die die beroemde renners voor genieën verslijten, toch zijn er nog mensen in wier oog 'n Rembrandt bijvoorbeeld, 't niet halen kan, bij den een of anderen hardrenner.'

In zijn tweede column, van 26 mei 1914, noemde hij wielrennen 'duivelswerk'. Door de wedstrijden op zondag, aldus de schrijver, 'gaat de hele Zondagheiliging verloren. Men vergeet dat

de Zondag allereerst bedoeld is, als de dag des Heeren, als een rustdag voor het lichaam tweedens, en verder als een dag die dient tot verkwikking en veraangenaming van geest en hart. Alleen dit in aanmerking genomen moet men 't wielervedrennen reeds veroordeelen'.

Vervolgens schreef hij dat hij een keer een wielervedstrijd had gezien waarbij er 'zoo gruwelijk te werk werd gegaan' dat het met geen pen te beschrijven viel. 'Ik heb gezien toen, hoe van die idioten daar aan kwamen gereden, beslijkt en bemodderd en er uitziend als varkens.'

Het was in Coolens tijd niet ongebruikelijk dat intellectuelen of zij die ervoor doorgingen de wedstrijdsport tamelijk minachtend bekeken. Maar Coolens overdreven aversie tegen wielrennen had waarschijnlijk ook te maken met de dood van Piet van Nek, een Nederlandse wielrenner, die op 13 april 1914, met Pasen, verongelukt was op de wielervedbaan van Leipzig tijdens een stayerwedstrijd. Door een klapband in de tweede manche was Van Nek gevallen en met zijn hoofd op de baan geslagen. Hij had daarbij ernstig hoofdletsel opgelopen en stierf diezelfde nacht nog. Van Nek was ongekend populair en bij zijn begrafenis in Amsterdam waren dan ook vele duizenden mensen op de been. Coolen snapte het allemaal niet, al helemaal niet dat men daarna ook nog geld ging inzamelen voor een grafmonument voor de overleden wielrenner.

Coolen begreep ook niet dat wielrennende arbeiders zomaar vrijaf kregen van hun bazen om wedstrijden te rijden, 'terwijl de medewerkers gezamenlijk de financiële schade moeten dragen'. En dat enkel en alleen, aldus Coolen, 'omdat die lieden de trappers van hun fiets zoo snel rond kunnen krijgen'.

Hij vond het dan ook volkomen legitiem dat hij zo fel uithaalde naar het 'wielervedrennen'. Hij zag het als zijn opdracht om met woorden 'te donderen', woorden die moesten 'neerbonken en neerrammeien' op hoofden van wielervedliebbers, die daardoor dan uiteindelijk wel het belachelijke zouden gaan inzien van waar ze mee bezig waren.

Ruim een half jaar later, op 30 januari 1915, stelde Coolen in een nieuwe column met verbazing vast dat niemand zich iets gelegen had laten liggen aan zijn woorden: 'Alzoo las ik dus ook nog steeds van wielervedstrijden, en van belauwerkranste overwinnaars, die d'r eigen nagenoeg kapot gereden hadden om 'n meter-of-wat te winnen op één ronde, en van anderen, die pech hadden, en van wéér anderen, die d'r naam geen eer aandeden, omdat ze een beetje stijve pooten hadden en dus de trappers van hun fiets niet zoo snel rond konden krijgen als ze dat gewoon waren en van een vrij talrijk publiek las ik, dat ondanks 't slechte weer tòch opgekomen was. En dat alles ten spijt van m'n gefoeter, ten spijt van m'n gedonder, ten spijt van m'n gerammel-met-woorden in m'n eerste artikeltje. Wat heeft m'n schrijven me dan gebaat?' We kennen het antwoord op die vraag: niets.

(Dit artikel van Wim Daniëls is een verkorte versie van een uitgebreid hoofdstuk in het boek Hoe valt een schrijver uit de trein?, van Eric. J. Coolen en Wim Daniëls, verschenen op 26 november 2016

DANKWOORD

We kunnen 2016 niet zomaar afsluiten zonder een welgemeend dankwoord aan alle auteurs van HetIsKoers.nl. Mede namens hen wensen wij alle lezers van dit boek bijzonder fijne feestdagen en een gelukkig 2017!

Dank,

Jos van Nierop (601) Frank Heinen (202) Joost-Jan Kool (195) Bas van Eijk (188) Matthias Vangenechten (163) Leon Geuyen (158) Tourkoorts (105) Sander Peters (97) Martijn Sargentini (95) Filip Osselaer (69) Miel Vanstreels (67) Anne Spapens-Hamminga (56) Pieter van der Meer (52) Lidewey van Noord (51) Mariska Tjoelker (48) Alex van der Hulst (42) Frank van Dam (42) Andre van den Ende (40) Ivo Pakvis (39) Mark de Bruijn (36) Frans de Vries (34) Herman Loos (33) Dé Hogeweg (31) Tim Vuylsteke (29) Leo Aquina (28) Bort Hartog (28) Ken Lambeets (27) Marten Schuurman (26) Maurice Beerthuyzen (26) Tom Rustebiel (24) Frederik De Brant en Matthias Vangenechten (24) Niels Roelen (24) Menno Haanstra (24) Theo Buiting (23) Willem Dudok (23) Jan van Mersbergen (23) Marc Zaan (23) Herman Chevrolet (23) Guuz Hoogaerts en Frans Stoele (23) Wibe Balt (23) Brend van der Horst (21) Chris Bol (18) Leander Mascini (18) Nico Oudhof (16) Dirk van Panhuis (16) HetisKoers! (15) Harm Job (15) Huub Bellemakers (14) John Kroon (14) Sander Slager (14) Jan Schipper (13) André Schaminée (13) Jurgen van Teeffelen (12) Luuk Eliens (12) Joost Houtman (12) Rick van Leeuwen (11) Rick Lindeman (11) Hilde Kugel (10) Jos Mans (10) Frederik De Brant (10) Peter Zantingh (9) Vincent de Lijser (9) Petra Uittenbogaard (9) Henk Strikkers (9) Harry Koene (9) Marc Peeters (8) Klaas Bakker (8) Eric Mijster (8) Wiep Idzenga (8) Barend Pelgrim (8) Luk Catrysse (7) Dieter Desmet (7) Martijn Veltkamp (7) Henri Drost (7) Marco Hendriks (7) Sjoerd Marcelissen (6) Harmen Malderik (6) Gerdjan Kipping (6) Lexan Pieterse (6) Arjan Kim (6) Sjaak van Haaster (6) Jan Sonneveld (6) Maarten van Heems (6) Kees de Jong (6) Vincent Cardinaal (6) Randy Bloks (5) Barman Stereo (5) Michiel Elijzen (5) Sven Spoomakers (5) Theo Neyenhuis (5) Tim van Asch (5) Roos Anneveldt (5) Juul van Loon (5) Andries Hoekstra (5) Frank Kwanten (5) Oleg Tinkov (5) Kasper Dijk (4) Alex Klusman (4) Jeanine Laudy (4) Harry Zevenbergen (4) Jurryt van de Vooren (4) Wibe Balt en Stefan Couperus (4) Raoul De Groote (4) Wim Daniels (4) Arnout Tamerus (4) Bestetotnutoe.nl (4) Martijn Hendriks (4) Robert Vuijk (4) Stijn De Zaeytijd (4) Ricco van Nierop (4) Mirjam

Wolder (3) Jan-Willem Schimmel (3) Jan Hiddink (3) Filip Aerts (3) Coen Harleman (3) Pieter Odink (3) Hartger Wassink (3) Maarten Boers (3) Gert Coone (3) Leslie Laureys (3) Thomas Vanbrabant (3) Gerard Kruijff (3) Tom de Zeeuw (3) Pieter Evelein (3) Tom Enthoven (3) Harmen van der Meulen (2) Hans van der Linden (2) Wim Hofstede (2) Ellen Brunninkhuis (2) Fabian Bijman (2) Diana Kuip (2) Matthijs de Winter (2) Rijan van Leest (2) Hugo Vogel (2) Jan Hospes (2) Leonie Walta (2) Bjorn Kuiper (2) Stefan Baars (2) Tieme Woldman (2) Frank Hettinga (2) Peter de Brock (2) Jasper Koning (2) Rose Mentink (2) Robert van Willigenburg (2) Judy Van Impe (2) François van der Meide (2) Bas van Drujiten (2) Guuz Hoogaerts (2) Linda Sigmond (2) Peter Lenting (2) Bas Steman (2) Janus Verlaeckt (2) Sanne de Vries (2) Wim van Rooy (2) Ilona Kamps (1) Simon Hendriksen (1) Gijsbregt Brouwer (1) Peter Valkema (1) Marit de Roij (1) Nick de Groot (1) Monique Huijdink (1) Fred de Vries (1) Peter Schutte (1) Philippe Vancraeynest (1) Jeroen Katerberg (1) Marijke van Roost (1) Anton Pater (1) Kevin Moens (1) Nynke de Jong (1) Gio Lippens (1) Ann Braeckman (1) Tim de Gier (1) Arie Hut (1) Jesse Reith (1) Robin van der Kloor (1) Boris Bleijlevens (1) Mariken van Meteren (1) Alexander van Straten (1) John den Braber (1) Mark Thiessen (1) Bertus Bouwman (1) Wouter Roosenboom (1) Diederik van Zessen (1) GertJan Veenhof (1) Ewald Verkerk (1) Rik Vanwalleghem (1) Arnan Samson (1) Jasper de Kinkelder (1) Thijs Stege (1) José Mast (1) Rob Nijman (1) Christopher Froome (1) José Been (1) Luuk Ikink (1) Tim van Ham (1) Fred Pellenaars (1) Gert Jan de Vries (1) Laurens Soenen (1) Lennaert Rooijackers (1) Rick Timmermans (1) Annelore Cleuren (1) Jetse Bol (1) Gerrit Wijnne (1) Jan Boesman (1) Koen Wielinga (1) Joost van Waert (1) Bart den Blanken (1) Sven Portz (1) Ruben Vandeputte (1) Joris Polman (1) Margot Hollevoet (1) Daan van Leeuwen (1) Dick Heuvelman (1) Martijn van der Weerd (1) Wielermagazine Soigneur (1) Norbert Cuiper (1) Maarten Koning (1) Davy Scheelen (1) Rick Buur (1) Peter Tetteroo (1) Stefan van der Weyde (1) Chrétien Breukers (1) Bert Wagendorp (1) Andy Houtkamp (1) Reno van Dael (1) Johan Vermeulen (1) Tie Schellekens (1) Mart Waterval (1) Fabio Farelli (1) Bas van Eijk en Léon Geuyen (1) Florian van Velthoven (1) Jaap Stalenburg (1) Bart Toorenaar (1) Renzo Verwer (1) Dries De Zaeytijd (1) Sjoerd Smits (1) Jonas Heyerick (1) Wiel Smeets (1) Erik Berendsen (1) Johan Roos (1) Jordy van Treijen (1) Dennis Rijnbeek (1)